

Godište XVII. • broj 2 • veljača 2022.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Susret sa
živim Bogom –
André Frossard

Kraljica Mira

(Ne)poslušnost
Božjoj riječi

(Pod)sjećanje
na jednu veljaču

ZBOG ČEGA SMO POSEBNI?

KRVLJU SU SVOJOM
OBILJEŽILI STAZU ŽIVOTA

DALI SU SVOJ ŽIVOT
ZA SVOJU SVETU VJERU
I ZA SVOJ SVETI POZIV

MOLIM DA NAS
ISUS KRIST
ODGAJA U LJUBAVI

GLAD I ŽEĐ ZA
ISKUSTVOM BOGA

Gospina škola | Događanja | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima
Teološki podlistak | Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Danas vas pozivam da se vratite osobnoj molitvi. Dječice, ne zaboravite da je Sotona jak i da želi sebi privući što više duša. Zato vi budite budni u molitvi i odlučni u dobru. Ja sam s vama i sve vas blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK i €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN:BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici. Arhiv ICMM

Gospina škola

Susret sa živim Bogom - André Frossard, FRA T. PERVAN
Kraljica Mira, FRA M. ŠAKOTA
(Ne)poslušnost Božjoj riječi, FRA S. MABIĆ
Zbog čega smo posebni?, P. TOMIĆ
Gospodin je vjeran svojim obećanjima, P. TOMIĆ

Događanja

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Povratak osobnoj molitvi, K. MILETIĆ
Kada je Bog razlog mog djelovanja, ne postoji
razočaranje, M. MILETIĆ

(Pod)sjećanje na jednu veljaču, I. ŠARAC
Krvlju su svojom obilježili stazu života
Dali su svoj život za svoju svetu vjeru i za svoj
sveti poziv, FRA A. MARIĆ
Na putu prema priznanju mučeništva hercegovačkih
franjevaca, FRA M. STOJIC

Molim da nas Isus Krist odgaja u ljubavi
Želim da u ovom složenom društvu svi budemo znakovi nade

Teološki podlistak

Glad i žeđ za iskustvom Boga, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Savez, ugovor, sporazum, nagodba i slične riječi, M. Mamić

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Jeka mučeništva među nama ne prestaje

„Drugi mjesec godine, veljača, i ove zime stavlja pred nas svoje nadnevke i u njima teške obljetnice. Zime koje su ledile krv naroda i pokušale zauvijek ohladiti kosti 66 hercegovačkih franjevaca poharale su Hercegovinu. Ali godine šutnje su prošle, godine zaborava nikad nisu postojale, dani sjećanja su među nama, a vrijeme molitve pred nama. Prije 77 godina glas mučeništva pukao je jače i utišao neprijateljev obarač. Jeka mučeništva među nama ne prestaje. Odjekuje i danas preko naših molitava i liturgijskog zajedništva.“ prigodne su riječi gvardijana širokobriježskog samostana fra Ivana Marića koje je uputio nazočnima na svečanoj sv. misi zadušnicu za pobijene fratre i Božji puk.

Iako je izgledalo da će Drugi svjetski rat prilično mimoći Hercegovaku franjevačku provinciju, 1945. donijela je nemalobol hercegovačkim franjevcima i Božjem puku. Bez suđenja i ikakve krivnje u kratkom vremenu jugokomunističke su vlasti smaknule 66 hercegovačkih franjevaca. Bio je to planski pokušaj da se u jednome teškom povijesnom trenutku zatre budućnost, hrvatska inteligencija, vjera, nada i hrvatska narodna duša. Kad se gubitak zajednice usporedi s ukupnim brojem članova, hercegovačka franjevačka provincija je u tom razdoblju izgubila čak 36,77% svojih članova.

Komunistički režim kroz skoro pola stoljeća ne samo da nije ni pokušao rasvijetliti te događaje već je na sustavan način kriminalizirao stradalnike i strogo zabranjivao svaki drukčiji govor. No, uspomena na njih, ljubomorno čuvana u katakombama tajnih i tihih sjećanja vjerničkog puka, je ipak preživjela.

Njihovo stradanje postade sjeme još jače vjere. Rastući na njihovoj žrtvi, provincija će domalo doživjeti procvat – svoje duhovno proljeće te će se do danas hraniti plodovima te mučeničke krvi.

Previdjeti ili zaboraviti događaje bio bi neoprostiv grijeh. Rasvijetljavati ih, predstavljati, o njima javno govoriti na svim razinama, naša je moralna obveza ne samo zbog potrebe čišćenja pamćenja već kako bi se ponovna uspostava zla unaprijed spriječila.

Međutim, ono što osobito boli jest činjenica koliko je još snažan utjecaj totalitarističke prošlosti na „demokratsku“ sadašnjost. Najzornije pokazuje to da se do danas ovi zločini nisu u potpunosti rasvijetlili, osudili, niti je za njih itko odgovarao. Očekivalo se da će dolaskom slobode istina o pobijenim fratrima izići na svjetlo dana. Očekivao se čin dobre volje, rasterećenje savjesti, javna ispovijed i kajanje uz ispriku počinitelja. Sve od toga je izostalo. Još su brojni zločin ostali nerasvijetljeni i zločinci prikriveni, a žrtve ostale počivati u jamama.

Hvala Bogu, danas vicepostulatura postupka mučeništva 'Fra Leo Petrović i 65 subraće' vrijedno, po svim crkvenim propisima, prikuplja svjedočanstva i dokumente kako bi ih Crkva jednoga dana proglasila mučenicima, blaženima i svetima.

I Međugorje, kako u svom prilogu napisao fra Ante Marić, na stijegu svoga ponosa zacijelo nosi imena svojih sinova koji su bili hercegovački franjevci, a svoj su život dali za svoju svetu vjeru i za svoj sveti poziv. Od njih 66 bešćutno pogubljenih četvorica su iz župe Međugorje.

Vođeni franjevačkim načelom 'Ne samo sebi živjeti nego i drugima koristiti' niti su za sebe živjeli, niti su za sebe umrli. Nama su životom ostavili primjer vladanja, a hrabrim podnošenjem muka primjer trpljenja. U njihovoj žrtvi se očitovao Isusova pobjeda nad zlom i smrću kao zalag konačne sudbine svijeta.

Molimo za zagovor da nam svojom molitvom isprose vjernost, ustrajnost u okolnostima našega života, da svatko u svojem naraštaju posvjedoči ono na što smo pozvani: da budemo Božji ne samo riječju nego i djelima. Baš onako kako su to oni posvjedočili.

SUSRET SA ŽIVIM BOGOM – ANDRÉ FROSSARD

U ovom broju našega glasila, u teološkom podlistku, možete otvoriti i pročitati mistična iskustva dvojice genijalaca, sv. Tome Akvinskoga te filozofa, matematičara i fizičara Blaisea Pascala. Toma Akvinski nakon svoga mističnog iskustva prestaje pisati, svojim pisarima ne diktira više nijednu riječ, on je gotovo zanijemio, kao da je izgubio dar govora. Blaise Pascal tek u isprekidanim riječima i rečenicama kuša opisati svoje iskustvo koje je imao jedne prijelomne noći, u susretu s Gospodinom. Iskustvo se daje svesti na jednu jedinu riječ: OGANJ. Svi se nalazimo pred činjenicom, u susretu s Višnjim čovjek naime ostaje bez riječi. Zapravo je to iskustvo neizrecivo, neiskazivo. Ono što bi se kazalo u teologiji crkvenih otaca, apofatično. Negativno iskustvo, naime, spoznaja što Bog sve nije, a ne što Bog jest. Pred tom činjenicom čovjek jednostavno zanijemio, a svi ljudski pismeni ili usmeni pokušaju samo su ljudska slovanja i zamuckivanja.

U dvije bismo se osvrnuli na snažno iskustvo Boga novijega datuma. Naime, iskustvo André Frossarda, desetljećima jednoga od najuglednijih kolumnista u Francuskoj, člana besmrtnika u Academie Française, koji je prema vlastitom svjedočenju

u svojoj karijeri napisao više od 15 tisuća pisanih jedinica te oko 25 knjiga. Bio je sin prvoga Glavnog tajnika francuske komunističke partije. Nekršten, odgojen u ateističkoj obitelji u kojoj nije bilo govora o religiji; u domu u kome „pitanje Boga nije bilo vrijedno spomena“.

Ulazi on 8. srpnja 1935., iz čiste radoznalosti, čekajući prijatelja da se vrati, u kapelicu u Parizu u Latinskoj četvrti, Rue d'Ulm. Dvadesetogodišnjak koji sve što se tiče religije smatra zaglupljivanjem naroda, ne zna što je crkva, čemu svijeće na oltaru, što je monstranca/pokaznica s

posvećenom hostijom. U tih nekoliko minuta nakon što je zakoračio u malu crkvu doživio je susret sa živim Bogom što ga je opisao u knjizi „Bog postoji. Ja sam ga susreo“. Unišao u crkvicu kao ateist, komu je Bog bio savršeno sporedna stvar na svijetu, a izišao nakon pet minuta kao vjernik koji je doživio snažno iskustvo Boga te samo uzviknuo: „Sve je istina!“

FRA TOMISLAV
PERVAN

NIKAKVA SUMNJA I NIKAKAV PRIGOVOR, NIKAKVO PITANJE TEODICEJE I NIKAKAV SUDBINSKI UDAR NISU GA MOGLI IZBACITI IZ UVJERENJA DA JE KRŠĆANSKA VJERA ISTINITA. ONO ŠTO FROSSARD NAZIVA „ISTINOM“ NEMA U SEBI NIČEGA NASILNA, AGRESIVNA, NAMETLJIVA, ISKLJUČIVA. NAPROTIV, OSOBE KOJE SU DOBRO POZNAVALE FROSSARDA MNOGO SU PUTA POSVJEDOČILE: BIO JE SLOBODAN OD SVEGA PO ČEMU SE LJUDI MEĐUSOBNO MJERE; BIO JE SAVRŠENO SKROMAN; ZATO JE NJEGOVO VJEROVANJE U "JEDNU I JEDINU ISTINU" BILO KRAJNJE OSLOBADAJUĆE.

Premda Frossard spada u domenu vrhunski pismenih i jezično nadarenih pojedinaca, teško mu uspijeva opisati spomenuti susret s Gospodinom. „Kako bih to opisao“, pita se, „ovim otrcanim riječima, koje mi uskraćuju uslugu te mi prijete prekinuti misao, koje bih htio pohraniti u spremnik svojih iskustava? Ili primjer slikara komu bi bilo dano gledati dotad nepoznate boje. Čime će on prikazati, naslikati te nepojmljive boje, kad ih nema na raspolaganju, na paleti? To je neuništivi kristal, ledac beskrajne prozirnosti, jedne gotovo nepodnošljive jasnoće (samo jedan stupanj snažnije i jače mene bi doslovce uništio), jednoga radije plavičasta svjetla; svijet, jedan posve novi svijet, svijet takva sjaja i gustoće, da ovaj naš svijet pred tim svijetom nestaje u sjeni neodsanjanih snova. Nije to realnost, to je istina, gledam na nju s tamne obale na kojoj se još uvijek nalazim. To je poredak u svemiru, a na njegovu vrhu, onkraj ovoga svjetlucava magličasta zastora, nalazi se Božja evidentnost, evidentnost kao prisutnost, evidentnost koja je osoba, osoba onoga koga sam još sekundu prije toga nijekao, osoba koju kršćani nazivaju svojim Ocem i čiju umilnu dobrotu doživljavam na sebi, blagost i milinu, ne nalik bilo kojoj drugoj, nerijetko ju se naziva pasivnom osobinom, a zapravo je jedna aktivna, prodorna blagost i milina, što nadilazi svaku silu, kadra razbiti i najtvrdi kamen, a što je još tvrde od sama kamena - ljudsko srce“.

Bio je to zvjezdani trenutak u životu A. Frossarda. Dugo mu je trebalo pretočiti to iskustvo u riječi. Puna tri i pol desetljeća prošlo je dok svoje iskustvo nije ponudio široj javnosti. Tek je krajem šezdesetih godina, u prijelomnoj godini velikih prevrata na svakom polju ljudskoga djelovanja i crkvenoga života, napisao spomenu to svjedočanstvo. Čekao je tako dugo kako se iskustvo jednoga dvadesetogodišnjaka ne bi odbacilo kao mladenački zanos ili ludilo. Objavio je knjigu na vrhuncu životne karijere, u vremenu kad ga je intelektualna elita vlastite zemlje veoma cijenila, i što je značajnije, nakon desetljeća kritičkoga promišljanja vlastitoga života te svoga vjerničkoga provjeravanja i osvjedočenja u osobnom svagdanu. Njegove su kolumne bile uvijek na udarnim stranicama francuskih listova.

Dvadesetogodišnjak koji sve što se tiče religije smatra zaglupljivanjem naroda, ne zna što je crkva, čemu svijeće na oltaru, što je monstranca/pokaznica s posvećenom hostijom. U tih nekoliko minuta nakon što je zakoračio u malu crkvu doživio je susret sa živim Bogom što ga je opisao u knjizi „Bog postoji. Ja sam ga susreo“. Unišao u crkvicu kao ateist, komu je Bog bio savršeno sporedna stvar na svijetu, a izišao nakon pet minuta kao vjernik koji je doživio snažno iskustvo Boga te samo uzviknuo: „Sve je istina!“

Budući da je Frossard prikaz svoga "Susreta sa živim Bogom" ugradio u očito iskrenu i duhovitu autobiografiju svog djetinjstva i odrastanja, nakon knjige "Bog postoji. Ja sam ga susreo" nije bilo niti jedne kritike ni recenzije koja bi osporila autorovu iskrenost i autentičnost, koja bi dovodila pod upitnik njegovo osobno iskustvo. Nameće se ipak opravdano pitanje: Što njegovo osobno iskustvo znači za one koji nemaju slična iskustva? Što osobno iskustvo A. Frossarda govori o istini kršćanstva? I koliko je to iskustvo imalo odjeka u crkvenoj, napose teološkoj, a koliko u sekularnoj javnosti?

Postoje slični svjedočanstva o duhovnim iskustvima – primjerice, poznatog francuskog diplomata i književnika Paula Claudela, koji je u dobi od osamnaest godina imao slično iskustvo na Božić 1886. za vrijeme *Večernje - Vespera* u katedrali Notre Dame u Parizu. Usporedivo, ali ne isto! Za razliku od Frossarda, Claudel je bio katolik, bio je upoznat s istinama vjere, ali je u mladosti otpao od vjere. U tom trenutku, na Božić, imao je snažno iskustvo Boga koje je od njega stvorilo ponajvećega katoličkog pisca prošloga stoljeća. Bivši ateist Frossard spaja svoju sigurnost da Bog postoji s priznanjem da je katoličko vjerovanje Božja istina. S jasnoćom koja šokira svakog skeptika Frossard piše ispovijest svoga iskustva:

"U 17.10 [...] ušao sam u malu crkvu u Latinskoj četvrti i napustio je u 17.15 [...] Ušao kao skeptik i ateist ekstremne ljevice, a još veća od moje skepse i mog ateizma bila je moja ravnodušnost. Stalo mi je bilo do

mnogih stvari, nikako ne do Boga koga mi nije bilo ni na kraj pameti nijekati. Činilo mi se da pitanje Boga treba pripisati ljudskom strahu i neznanju, a samo nakon nekoliko minuta napustio sam spomenuti prostor kao kršćanin vjernik, 'katolički, apostolski, rimski', uzdignut i nošen na valovlju neiscrpane radosti. Imao sam dvadeset godina kad sam ušao. Kad sam izišao, bio sam dijete širom otvorenih očiju spremno za krštenje“.

Ulazi u crkvicu, kruži pogledom kroz nju, na oltaru upaljene svijeće, u sredini pokaznica/monstranca s bijelom hostijom. U klupama nekoliko časni sestara i nešto vjernika. Pogled mu se zaustavlja na svijeći lijevo uz monstrancu i u tom trenutku s te svijeće provaljuje snažno svjetlo, zahvaća ga, prožima. Mijenja. Ništa ne zna o tajnama vjere, o pretvorbi kruha i vina u Tijelo i Krv Kristovu. Vjernici su u društvu uskrsloga Gospodina, nazočna u hostiji.

On veli, ne samo da mu se Nebo otvara, nego se ono svom silinom sručuje na njega, takvom silinom pred kojom čovjek nestaje. Nadmoćna radost, preplavljen milošću, mirom, klicanjem. On samo ponavlja: „Bog postoji, sve je istina“. – I tako prolazi prvi mjesec nakon toga iskustva. iz dana u dan zanos, potom inicijacija u kršćanske sakramente.

Nije bio svjestan da je cijeli svoj život do tada gradio u oblacima, a ne na čvrstu temelju. Nestali su svi njegovi osjećaji, sav njegov nutarnji svijet, sve misli kojima se bavio. Čak su iščeznule i neke navike, ukus se promijenio. Ne nijeće on kako je iznenadnost takva obraćenja za

OD BISKUPA VJERNICI ŽELE ČUTI, NE O NOVOM EKONOMSKOM PORETKU, NEGO O OZBILJNIM ŽIVOTNIM PITANJIMA, SMISLU ŽIVOTA, SMRTI I USKRSNUĆU, PORUKU O ŽIVOTU U BOGU U VJEČNOSTI. VJERNICI OČEKUJU TAKVU CRKVU KOJA SE NE IDENTIFICIRA NI S JEDNIM REŽIMOM ILI PAK CIVILIZACIJOM, NEGO CRKVU KOJA NAVIJEŠTA NAJVEĆU OD SVIH TAJNA, BOGA KOJI LIJEČI SVIJET OD NJEGOVE DUHOVNE GLUHOĆE I SLJEPOĆE. CRKVU DAKLE KOJA JE TOTALNO NA STRANI BOGA I ČOVJEKOVA SPASENJA.

suvremenike šokantna, čak i nevjerovatna, jer oni više vole intelektualne putove nego mistične bljeskove, ne prihvaćaju božanski zahvat u čovjekovu svagdanu. On za sebe jednostavno ne vidi uzroke takvu preokretu, jer ti uzroci ne postoje. Dogodilo se iznenada, kao dar Neba.

Slijedi li se njegov izvještaj, može se zaključiti kako nije bilo nikakva povoda za takav doživljaj. Nije ga tjerao nikakav nutarnji nemir, nesigurnost, nikakva metafizička pitanja, nikakvi egzistencijalni strahovi. Njegova ideologija kreće se oko socijalizma i komunizma, vjeruje da su te ideologije rješenje zagonetke čovjekova života i čovječanstva, religiju je zavazda otpisao. Ne muče ga nikakvi ljubavni problemi jer je te večeri ugovorio sastanak s nekom djevojkom.

Osoba je to koja nije ni tjelesno ni duševno bolesna niti sklona posebnim mističnim iskustvima. Frossard intuitivno u sekundama shvaća, razumije ono prema čemu teolozi teže u trajno novim pokušajima: Značenje nutarnje jezgre i biti kršćanske vjere, naime otajstvo utjelovljenja. I tako nepogrešivo jasno da je sve što čovjek nauči o Kristu i kršćanstvu prije i nakon krštenja ili kroz studij u najboljem slučaju slaba jeka stvarnosti koju je on doživio u sekundama milosti i objave.

Nakon toga zahvata postaje roditeljima neshvatljiv. Šalju ga prijatelju liječniku da ispita njegovu „normal-

Današnji zamašnjaci miljama udaljeni od izričaja Pisma vode prema Frossardu u pomutnju te tragikomične ispade. Navodi on brojne primjere zloporabe i pomutnje u slavlju euharistije, u vjerovanju Crkve, pomutnje nastale zbog toga što se izvorno svjedočanstvo Biblije i otaca dokida u susretu sa svjetovnom mudrošću i mišljenjem.

nost“. On ne nalazi ništa neobična. Potom će Frossard okušati samostanski život kod kartuzijanaca i trapista, ali osjeća, nije to za njega. Uključuje se aktivno u vojnu službu, izbija rat. Krajem 1942. vjenčanje, rođenje sina. Dvoje djece umire. U prosincu 1943. internacija u logoru jer ima u sebi 25 % „židovske krvi“. Dan nakon iskrcajanja Saveznika u Francusku biva pušten, dok krvnici tajne policije u bijegu ubijaju sedamdeset i dvojicu zatočenih Židova. Baraku u kojoj je bio interniran naziva predvorje klaonice. Tu se susreo s mračnim predjelima ljudske psihe. U svojoj vjeri on je nepoljuljan. Zapravo on ne govori o „vjeri“ nego o „sigurnosti“, „istini“, o evidentnosti koja mu je darovana u susretu od 8. srpnja. Nosi u sebi sigurnost u uskrsnuće tijela, a groblja su mu „svlačionice uskrsnuća“.

Frossard opisuje desetljeća između svoga obraćenja i smrti kao zadatak i nalog. Osjećao se prisiljenim shvatiti ono što je doživio te se osjećao pri-

siljenim osvjedočiti i uvjeriti i druge u istinitost svoje vjere - ne kroz ezoterične prakse već kroz argumente. Nikakva sumnja i nikakav prigovor, nikakvo pitanje teodiceje i nikakav sudbinski udar nisu ga mogli izbaciti iz uvjerenja da je kršćanska vjera istinita. Ono što Frossard naziva „istinom“ nema u sebi ničega nasilna, agresivna, nametljiva, isključiva. Naprotiv, osobe koje su dobro poznavale Frossarda mnogo su puta posvjedočile: Bio je slobodan od svega po čemu se ljudi međusobno mjere; bio je savršeno skroman; zato je njegovo vjerovanje u „jednu i jedinu istinu“ bilo krajnje oslobađajuće.

Svoje svjedočanstvo objavljuje on u doba velikih previranja u društvu i Crkvi nakon Sabora. Rastače se poklad vjere, govori se o „teologiji mrtvoga Boga“, a on ga doživio živa na svome tijelu. Njegovo znanje o vjeri vezano je posvema uz dogme Crkve, on je totalno osvjedočen u istinu vjere, ne na temelju studija nego

iskustva. Onu crkvu napušta on ne kao vjernik, nego kao katolik koji vjeruje sve što vjeruje Crkva.

Kao istaknuti kolumnist desetljećima, iz dana u dan, svjedoči on istinu koju je iskusio onoga popodneva. Ne bavi se pomodnim pitanjima koja muče teologe. Neposredno prije svoje smrti prijatelju svjedoči kako je lakše razarati nego sačuvati, kako je teško ustrajati na putu. U svojoj posljednjoj kolumni objavljenoj na dan svoje smrti, 2. veljače 1995., osvrće se on na Europu koja je zajednica sa sve više članova, ali i sa sve manje duše i jasnih misli. Ono što tu zajednicu drži na okupu jest kapital, dobit, materijalni interesi, što nikako nije dovoljno u vremenima teških kriza kakve su zadesile svijet. On je stalno ustrajavao na Europi kao duhovnom, a ne financijskom entitetu. Makar je njegov izvještaj o obraćenju uvjerljiv, preveden na mnoge jezike, a prema vlastitom svjedočenju vjerovao je i u onaj posljednji zarezić o kome govori Isus u Govoru na gori, teolozi su i egzegeti pošli putem dekonstrukcije, i dogme i biblijskih izvještaja. Pisao je i francuskim biskupima koji su se povodili za koncilskim „prilagodbama“ otvoreno pismo u kome tvrdi da je „jedino biće za koga se danas nitko ne zauzima ... sami Bog“.

Smjela tvrdnja, ali kad se promotri stanje u Crkvi na Zapadu, činjenice je potvrđuju. On jasno kaže kako su biskupi prepustili profesorima i teolozima stvaranje općeg mišljenja u Crkvi, namjesto da sami osobno svjedoče. I tako svemu daju pečat profesori sa svojim tezama, a ne pastiri i biskupi sa svojim evanđeoskim svjedočenjem.

Jasno, piše Frossard kršćanstvo se tijekom svoje povijesti trajno mijenjalo, ili bolje kazano, obnavljalo. Nakon jedva zamjetljiva kršćanstva u doba katakomba koje je izvršilo prevrat u Rimskom carstvu slijedi teologija koja veliča i slavi Boga, što se najbolje daje odčitati na velebnim mozaicima u Raveni. Zatim slijedi kontemplativno kršćanstvo romaničke epohe, poetsko i zanosno kršćanstvo Franje iz Asiza, kršćanstvo na tragu Tome Kempenca i Nasljeduj Krista, zatim mistično kršćanstvo Terezije Avilske i Ivana od Križa. Nakon njih slijedi svetost u svagdanu Franje Saleškoga ili pak djelotvorna ljubav Vinka Paulskoga... Svim tim povijesnim zamašnjacima zajedničko je povrat na izvore i crkvenu predaje; to je u biti genijalno posadašnjivanje Evanđelja i Vjerovanja.

Današnji zamašnjaci miljama udaljeni od izričaja Pisma vode prema Frossardu u pomutnju te tragikomične ispade. Navodi on brojne primjere zloporabe i pomutnje u slavlju euharistije, u vjerovanju Crkve, pomutnje nastale zbog toga što se izvorno svjedočanstvo Biblije i otaca dokida u susretu sa svjetovnom mudrošću i mišljenjem. Od biskupa vjernici žele čuti, ne o novom ekonomskom poretku, nego o ozbiljnim životnim pitanjima, smislu života, smrti i uskrsnuću, poruku o životu u Bogu u vječnosti. Vjernici očekuju takvu Crkvu koja se ne identificira ni s jednim režimom ili pak civilizacijom, nego Crkvu koja naviješta najveću od svih tajna, Boga koji liječi svijet od njegove duhovne gluhoće i sljepoće. Crkvu dakle koja je totalno na strani Boga i čovjekova spasenja.

„Obraćeni su dosadni!“ – rekao je G. Bernanos. S tim navodom počinje i Frossard svoju knjigu *Bog postoji. Ja sam ga susreo. Le Figaro*, list za koji je desetljećima Frossard pisao udarne kolumne, na naslovnicu je uz obavijest o smrti svoga uglednika stavio i jednu karikaturu. Na njoj se vidi Gospod Bog koji savjetuje svojim dvorjanima: *Pripremite sobu za gosta i prijatelja!*

Zeli li Crkva biti transparentna za Boga, ona i sama mora biti obraćenica i obraćenička. Ona se mora odlučiti za trajno obraćenje, *conversio continua*. Makar je Istina koju Crkva naviješta nadvremenska i nevremenska, riječ Crkve mora danas doprijeti do slušatelja, morali bi svećenici, propovjednici i proroci naviještati ono što ovo vrijeme treba. Davno je to izrekao ruski disident u sibirskim gulazima A. Sinjavski: „Dosta se govorilo o čovjeku. Vrijeme je misliti na Boga i govoriti o Bogu“. Imperativ je to koji slijedi iz temeljita obraćenja koje nam svima treba. To je trajna poruka Međugorja.

O knjizi

Ikonografski složene dramatične sudbine iseljenika i njihovih obitelji, borba između staroga i novoga u svijetu i u Crkvi, raspad jugoslavenske tvorevine i bolno nastajanje slobodne Hrvatske, svećenička zvanja u vrtlogu previranja i događaj na Brdu Križa noću kada se nazire buđenje dana, sve se to isprepliće u ovome romanu na granici stvarnosti i fikcije ovijene tajnom. Glavni lik govori: „Nikad nisam očekivala da ću živjeti negdje drugdje, ali životni udarci odbacili su me daleko i to drugdje postalo je moj najmiliji dom. To se nije dogodilo samo od sebe. Vijugavu putanju svojega postojanja i njezinu postupnu preobrazbu, od jučer do danas, doživljam kao blagoslov i u tome pronalazim srce svijeta.“

O autorici

Rođena u Hrvatskoj, supruga i majka, Darija Škunca Klanac živi u Montrealu. Od 1984. prati međugorska ukazanja. Posvetila je nekoliko godina života istraživanju toga fenomena te pratila na tisuće hodočasnika u Međugorje. Objavila je ciklus referentnih knjiga o tim događajima i o svojem iskustvu s hodočasnici. Njezine knjige objavljene su na hrvatskom, francuskom, poljskom, mađarskom i engleskom jeziku. Na jednom od svojih putovanja doživjela je nešto što ju je potaklo da za 40. obljetnicu ukazanja Gospi pokloni svoj prvi roman.

Iz pera autorice

Svim putnicima, hodočasnici, izbjeglicama, svima koji traže. Od kuda god krenuo, kamo god stigao, gdje god se nastanio, naići ćeš na srce svijeta. To je ono bitno što ćeš prepoznati u sebi i ljudima.

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

Sva izdanja možete
kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

KRALJICA MIRA

FRA MARINKO
ŠAKOTA

Dana 11. veljače slavimo Gospu Lurdsku. Tog se dana 1858. godine Gospa prvi put ukazala Bernardici Soubirous. Dogodilo se to dok je Bernardica s drugom djecom išla skupljati drva za ogrjev u blizini rijeke Gave, kod špilje Massabielle. Bernardica o tome svjedoči:

„Jednog dana pođoh k obali rijeke Gave brati drva s dvije djevojčice, kadli začuh nekakav šum. Okrenuh se k livadi, ali ne vidjeh da bi se stabla iole micala. Nato podigoh glavu i ugledah pećinu. I opazih Gospodu odjevenu u bijele haljine: bila je obučena u bijelo i opasana plavim pojasom, a na svakoj je nozi imala žutu ružu, iste boje kao i njezina krunica.”

Gospino prvo ukazanje u Lurdu prigoda je da razmišljamo o tome tko je Marija.

Isusova majka Marija ista je osoba koja se ukazala u Guadalupe, Lurdu, Fatimi, Kibehu i u Međugorju. U Guadalupe se Diegu predstavila kao *Majka pravoga Boga*, u Lurdu Bernardici kao *Bezgrješno Začeće*, u Fatimi Luciji, Franji i Hijacinti kao *Gospa Svete Krunice*, u Kibehu (Ruanda) kao *Majka Riječi*, a u Međugorju, na pitanje šestero vidioca kako se zove, odgovorila je: *Ja sam Kraljica Mira*.

Iako su joj nazivi različiti, Marijino poslanje je uvijek i posvuda isto. To poslanje primila je na Golgoti podno križa kad joj je Isus, smjerajući na Ivana, a time na sve ljude nakon njega, rekao: „Ženo, evo ti sina.” (Iv 19,26) Ista je osoba, ali problematika vremena u kojem se ukazuje nije ista.

Naočigled činjenici da različitim nazivima o sebi Marija upućuje određene poruke ljudima, do čega joj je stalo i u kojem smjeru trebaju tražiti odgovore na probleme s kojima se suočavaju u svome vremenu, javlja

se pitanje: Zbog čega je Marija koncem drugog i početkom trećeg milenija izabrala naziv Kraljica Mira i što nam time želi poručiti?

O sebi i o svome poslanju u Međugorju Gospa kaže:

– „Ovdje sam došla kao Kraljica Mira i želim vas obogatiti svojim majčinskim mirom.” (25. 7. 1990.)

Marija je *Kraljica Mira* jer u njoj *kraljuje* Božji mir. Njezino srce je „puno milosti”, što znači da je potpuno ispunjeno Bogom i ljubavlju. Bogata je mirom, ali ne sebično bogata, već obogaćena da obogaćuje svoju djecu, da djeca nauče kako pronaći mir, kako ga sačuvati i kako ga drugima nositi. Svoju ulogu u Međugorju ona vidi kao „milosni dar ljubavi koji dolazi od Boga za ovaj nemirni svijet” (25. 11. 2007.).

Marija jest Kraljica Mira, no to ne znači da je bila pošteđena iskustva nemira, nejasnoća i boli. Već u susretu s anđelom Gabrielom u nje se opaža smetenost i strah zbog čega je anđeo hrabri: „Ne boj se, Marijo!” (Lk 1,30) Starac Šimun pretkazao joj je trpljenje: „... a i tebi će samoj mač probosti dušu...” (Lk 2,35). Sama činjenica da je zajedno s mužem Josipom morala bježati u Egipat kako dijete ne bi palo u Herodove šake, govori o njezinoj velikoj zabrinutosti za dijete. „On (Josip) ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat.” (Mt 2,14) Marija je morala biti jako uznemirena i preplašena kad je shvatila da joj se dvanaestogodišnji sin izgubio za vrijeme hodočašća u Jeruzalem. „Uvjereni da je među suputnicima, odoše dan hoda, a onda ga stanu tražiti među rodbinom i znancima. I kad ga ne nađu, vrte se u Jeruzalem tražeći ga.” (Lk 2,44-45) A najveću, teško zamislivu bol doživjela je podno križa na kojem je visio njezin i ujedno Božji sin: „Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci...” (Iv 19,26)

No nemir nikada nije zagospodario nad Marijom. Nejasnoće koje su se u njoj javljale nisu prevladale, jer je njezino srce bilo otvoreno Bogu i potpuno oslonjeno na Njega. Bilo je protivljenja s raznih strana i trpljenja, ali ona nisu uspjela zatvoriti njezino srce i ugasi u njoj plamen vjere, nade i ljubavi.

S druge strane Marija je osoba koja nije u miru, a razlog je njezina nesebičnost. Njezin način razmišljanja ne ide u smjeru: „Važno je da ja imam mir, a za druge me nije briga!” Potpuno suprotno tome, u njoj je prisutan „sveti nemir”. Puna je ljubavi zbog čega joj je žao ljudi. Puna je sućuti prema tolikoj djeci koja se gube u nemirima i sukobima. Ne napušta ih već im ostaje vjerna kad im je teško: – „Ja sam s vama u ovim nemirnim danima, kad Sotona želi srušiti sve ono što ja i moj sin Isus gradimo.” (25. 9. 1992.)

– „Ja sam vaša majka i ne mogu vas ostaviti same u lutanju i grijehu.” (25. 6. 2013.)

Marija, Kraljica Mira, došla je zbog nas kako bismo uz njezinu pomoć pronašli mir. No to nije sve. Marija je dar *nama* kako bismo mi bili dar *drugima*. Ona želi da se od primatelja pretvorimo u darivatelje, da i *mi* budemo dar *drugima* kako bi se preko *nas* mir širio po cijelome svijetu.

„Sve vas kao Majka želim pozvati na svetost, da je možete davati drugima. Vi ste zrcalo drugima!” (10. 10. 1985.)

Darivanje se ne može naučiti teorijskim znanjem nego činjenjem, samodarivanjem. Jedna od prvih i jednostavnih prilika za darivanje je molitva: „Dječice, darujte vrijeme Bogu da vas on preobrazi i ispuni svojom milošću kako biste vi bili milost za druge.” (25. 7. 2007.)

MAJKO

Otkuda to da došla si k nama,
O, Djevo, Majko Božjega Sina,
Na Brdo sišla, u polja sušna,
Od naroda svih Ti izabra nas?

Srce je tvoje, o, Majko, draga,
Ko' sunce toplo, ljubavi vrelo,
I kad od tebe mi smo daleko,
Ti si nam blizu, gledaš nas milo.

O, Gospe, divna, Kraljice Mira,
Djeca smo tvoja, iako glina,
Al' ti, o, Majko, od nas učini
Posude ljubavi svoga Sina!

Od sada želimo s većim žarom
Živjeti tvoje poruke mira
I s tobom, Majko, ljubljena naša,
Srcem slijediti tvoga Sina.

Framaš

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.”

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

(NE)POSLEŠNOST BOŽJOJ RIJEČI

FRA STANKO
MABIĆ

...NIJE TOLIKO
PROBLEM KOLIKO
JE TEŠKA I VELIKA
ZAPOVIJED, NEGO
KOLIKO JE TEŠKA
I VELIKA MOJA
LJUBAV I VJERNOST
GOSPODINU.
JEDNA NARODNA
IZREKA KAŽE: „AKO
NE ĆU KAKO ĆU,
AKO HOĆU LAKO
ĆU.“ TKO JE GOD U
BIBLIJI POSLUŠAO
GOSPODINA A NE
SVOJU LOGIKU,
NIJE SE NIKADA
POKAJAO. BEZ
OBSIRE O KOJOJ
SE ZAPOVIJEDI
RADILO.

okušajte zamisliti situaciju da ste putnik u zrakoplovu i stjuardesa traži od vas da stavite neku neudobnu i odbojnu naprtnjaču na leđa dok sjedite na sjedalu. Dok vam pruža naprtnjaču, objašnjava da će vam put s njom biti udobniji i mirniji. Vjerujem da biste to pristojno i kulturno odbili jer želite komotno sjediti u zrakoplovu na letu koji traje preko osam sati. Kad bi vas ipak prisilila, sigurno biste bili nezadovoljni i nervozno se vrpeljili na sjedalu. Što ako vam ta stjuardesa uruči istu naprtnjaču, ali vam ovaj put kaže da je to padobran? Kaže vam da će se zrakoplov uskoro srušiti. Jedina šansa da preživite jest da iskočite s padobranom na leđima. S tom spoznajom stavili biste taj teret na svoja leđa s velikom zahvalnošću i čvrsto biste tu „neugodnu“ prtljagu držali u svojim rukama. Ne bi vam bilo nimalo neudobno. Taj neugodni teret na leđima osjećali biste kao zagrljaj dragog prijatelja.

Kad su u pitanju Božje zapovijedi, zakoni i propisi, onda nam te zapovijedi mogu biti neugodnije i dosadnije nego naprtnjača na leđima u zrakoplovu. Ali Bog nam nije dao zapovijedi da bi nas opteretio poput neudobne naprtnjače, nego da bi nas spasio. Naprtnjaču Božjih zapovijedi osjetit ćemo kao mekani i ugodni jastuk, kad shvatimo da je poslušnost Božjim zapovijedima naša jedina prilika da se spasimo od pada i konačne smrti.

Svatko se od nas treba upitati zašto se pokoravamo Božjim zapovijedima

i zašto Bogu moramo biti poslušni. Činimo li to iz straha jer se bojimo pada u provaliju? Činimo li to zato što želimo nagradu za poslušan život? Je li motiv naše poslušnosti strah ili ljubav? Dobro je kad se pokoravamo Bogu i slušamo njegove zapovijedi zbog straha od propasti. Ali je puno bolje pokoravati se Bogu zato što ga volimo i želimo ga slušati.

Gospodin Bog je zapovjedio čovjeku: „Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, ali sa stabla spoznajе dobra i zla da nisi jeo!“ (Post 2,16–17) Zašto je Bog Adama ovom zabranom ograničio? Zašto traži od Adama poslušnost u ovoj naoko banalnoj stvari? Pretpostavljam da je to stablo imalo lijepе i ukusne plodove koji su puni vitamina pa su stoga bili korisni za zdravlje. Zašto bi to Bog zabranjivao? Sigurno ne zato da bi mučio Adama ili mu uskratilo nešto što je samo po sebi dobro i zdravo. U ovoj zabrani se ne radi o stablu, nego o poslušnosti u kojoj čovjek priznaje Boga za svoga Gos-

podara. Sve što postoji na zemlji jest Gospodinovo vlasništvo, gdje je Bog apsolutni Gospodar, a čovjek samo upravitelj nad tim stvorenjima. Stoga čovjek, slušajući ovu Božju naredbu, slavi Boga kao svoga Gospodara. Poslušnost je temeljni odnos čovjeka prema Bogu. Bez te poslušnosti čovjek upada u opasnost da vrednuje stvari po sebi i to bi ga odvelo u propast i konačnu smrt. Čovjekova povijest, obilježena nemirima i ratovima, je najbolji dokaz za to.

Nijedna zapovijed nije premala niti prevelika da joj se pokorimo. Međutim, ponekad poslušnost Božjoj zapovijedi zna biti preteška i bolno neshvatljiva. Nije toliko problem poslušati Boga kad nam kaže da ne smijemo jesti neko voće, ali poslušati Gospodina kad od Abrahama traži da prinese svog voljenog sina Izaka kao žrtvu, preteška je zapovijed. Abraham

Onaj dio u sebi koji nismo predali u potpunom povjerenju Bogu, uvijek će biti izvor naših strahova i tjeskobnih briga. Nemojmo dopustiti tjeskobi i strahu da nam ukradu blagoslove, koje nam je Bog namijenio kroz poslušnost.

žrtve, postiti i činiti pokoru. Grijeħ je manjak poslušnosti upravo u tome da nam je važnije ono što mi mislimo, nego ono što traži Gospodin, bez obzira što Božju riječ u tome trenutku i ne razumijemo i što se Njegova riječ ne slaže s našom logikom i našim doživljajima dobra. Šaula je ta neposlušnost koštala kraljevstva. Često sebe uhvatimo kako nam je važnije naše tumačenje evanđelja od same Gospodinove riječi zapisane u evanđelju. Dok tumačimo Gospodinovu riječ kao da se više želimo svidjeti ljudima, nego Bogu. Više želimo ljudsku pohvalu, nego Božju. Više slušamo svoj ego, nego Gospodina.

Sveti Franjo Saleški kaže: „Ostaviti posao koji nam nameće dužnost, da bismo se posvetili molitvi, duhovnom štitu ili sabranosti, značilo bi više ljubiti vlastito samoljublje nego Boga.“ Opasnost duhovnoga ega jest ponajveća opasnost na putu poslušnosti. Sveti Alfons Liguori piše da više vrijedi iz poslušnosti podići jednu slamku sa zemlje, nego dugo moliti i trapiti se, ali vlastitom voljom.

Kad počinjemo sumnjati da su Božji načini zaista najbolji za nas, bez obzira na trenutačnu težinu poslušnosti toj riječi, tada se počinje nastanjivati strah u našoj duši. Strah koji ubija vjeru. Tjeskoba nas nagoni da odbijemo ono što nam Gospodin kaže. umjesto vjere i poslušnosti, počet ćemo tada hodati sa sumnjom i pobunom, oslanjajući se na vlastite snage. Onaj dio u sebi koji nismo predali u potpunom povjerenju Bogu, uvijek će biti izvor naših strahova i tjeskobnih briga. Nemojmo dopustiti tjeskobi i strahu da nam ukradu blagoslove, koje nam je Bog namijenio kroz poslušnost. Ponekad razumijemo Božje upute. Ponekad ih ne razumijemo. No, trebamo ih poslušati bez

obzira na to razumijemo li ih ili ne. Ponekad ne znamo razlog za određenu zapovijed. Međutim, ako smo poslušni, iako ne znamo zašto, tada pokazujemo svoju vjeru i povjerenje u Boga. Neke Božje zapovijedi su možda zbunjujuće.

Neke se ne čine poštenima kao na primjer za povijed da ljubimo ljude koji su nas povrijedili. Te stvari ponekad za nas nemaju smisla.

Tu Božju nelogičnost, „koja nema smisla“, možemo poslušati samo ako imamo vjeru, povjerenje i potpuno pouzdanje u Boga. On želi da Mu vjerujemo i da Mu, unatoč svemu, budemo poslušni. Ključ koji otvara vrata svim Božjim obećanjima u Bibliji, zove se poslušnost.

Isus nije spasio mene i ovaj svijet svojim propovijedima na Genezaretskom jezeru, niti svojim čudima niti ozdravljenjima, nego svojom poslušnošću do smrti na križu. Toliko mu je to bilo teško da je molio Oca nebeskog da ga mimoide, ali je opet poslušao. „Ne siđoh s neba da vršim svoju volju, nego volju onoga koji me posla“ (Ivan 6,38). Naša poslušnost nije svrha samoj sebi. Cilj naše poslušnosti jest naše sjedinjenje s Bogom, vlastito posvećenje i naše ponizno služenje ljudima. Naša poslušnost jest naš put k Bogu. Njezin razlog i korijen nalazimo u otajstvu Kristova posluha Ocu, a ne u našoj ljudskoj logici ili uspjehu. Nismo pozvani na uspjeh nego na poslušnost u ljubavi.

Poslušnost ima moć. Sveta Terezija je znala reći: „Često mi se činilo da zbog svoje građe ne ću moći izvršiti posao koji sam trebala napraviti. Gospodin mi je rekao: „Kćeri, poslušnost daje snagu.“

Možda je ključ poslušnosti u potpunom predanju i pouzdanju u Gospodina. Kad sebe i svoj život predam potpuno Gospodinu kao njegovo vlasništvo, tada moja poslušnost neće biti samo nešto što izvana činim, nego će to biti nutarnji stav srca. Dakle, to nije neki trenutak ili neka situacija kada bih trebao poslušati. To je trajni životni stav, svagdanje životno opredjeljenje. „Blaženi poslušni, jer im Bog ne će dopustiti da pogriješe.“ (sv. Franjo Saleški)

Poslušajte i „činite sve što vam kaže On“ (BDM) i čuda će se početi događati u vašem životu.

PAULA TOMIĆ

VELJAČA NAM SE OTVARA BLAGDANIMA KOJI PROMIČU ŽIVOT. Započinje sa 2. veljače, blagdanom Svijećnice – **Danom posvećenog života.** Zatim slijedi prva nedjelja u veljači – 6. veljače, kada obilježavamo **Dan života.** Iza toga obilježavamo **Tjedan braka** kao dio međunarodne inicijative Marriage Week International koja se svake godine odvija u više od 26 zemalja svijeta kako bi se od 7. do 14. 2. održao niz događaja kojima bi se proslavio brak i osnažili parovi u svojem međusobnom savezu i predanosti. Zatim 11. veljače obilježavamo Gospu Lourdsku i **Svjetski dan bolesnika.** I u ovom blagdanu opet možemo otkriti život i njegovu puninu i u bolesti i patnji ako su one nošene s vjerom. Svaki novi život, i tjelesni i duhovni, započinje Božjom intervencijom, baš kao što kaže misao G. Lubosa „Sa svakim začetim djetetom, Nebo šalje poljubac Zemlji“.

NOVI ŽIVOT PO OBRAĆENJU

Zadnja Gospina poruka došla je 25. siječnja 2022., dan na koji Crkva slavi blagdan Obraćanja sv. Pavla. Moglo bi se reći kako termin „obraćenje“ ne odgovara u potpunosti onome što se toga dana dogodilo na putu za Damask. Naime tadašnji Savao nije bio čovjek od zla puta, grješnik, zločinac ili ovisnik... pa se zbog toga morao popraviti. Savao je naprotiv bio čovjek duboke vjere u Zakon i Proroke, čovjek discipline i pokore i žive želje da čini pravu stvar za svog Boga. Njegov je problem bio u tome što nije shvatio kako sav njegov život i trud ne treba biti suha pokornost, nego susret sa živim Bogom i živom Božjom ljubavlju do koje ga je židovski zakon polako trebao uvesti i dovesti do Isusa – utjelovljene Božje riječi. Ono što se zapravo Savlu dogodilo bolje se može opisati riječju „prosvjetljenje“: duboka spoznaja o vlastitoj sljepoći i unutarnje proniknuće u Misterij spasenja. Od tada Savao postaje Pavao i pokazuje nam kako jedna osobna promjena može promijeniti i cijelu povijest svijeta. Majčinskom brigom i Gospa nas usmjerava na isto pravilo: „Ljudi koji ne mogu promijeniti sebe, ne mogu mijenjati ni svijet.“ Zato inzistira na povratku na osobnu molitvu: „**Danas vas pozivam da se vratite osobnoj molitvi.**“ (25.1.2022.) Osobna nas molitva vodi do osobne promjene, a tek kao osobe koje su se u sebi promijenile možemo nešto pokrenuti i u svijetu. Gospa nas vraća na najstariji psihološki zakon koji kaže kako mi nikoga ne možemo promijeniti. Samo sebe. Druge trebamo naučiti prihvatiti. I tek tada će se i oni promijeniti.

NOVI ŽIVOT SE OSVAJA BORBOM

Upozorenjem o jakosti Sotone i njegovoj želji da sebi privuče što više duša, (usp. „**Dječice, ne zaboravite da je Sotona jak i da želi sebi privući što više duša.**“ 25.1.2022.) Gospa nas ponovno podsjeća kako su ovi zemaljski neredi, ratovi, nepravde i bezbožni zakoni zapravo samo plod nevidljivog, duhovnog rata Boga i

ZBOG ČEGA SMO POSEBNI?

Foto: Arhiv ICMM

Sotone za ljudske duše. Sve što se na ovoj zemlji događa ima duhovnu pozadinu. I ponekad je baš tužno vidjeti kako naša Crkva to zaboravlja. Zaboravlja svoje duhovno poslanje: stvaranje i organiziranje vjernika koji će biti sposobni prepoznati one prave ratne fronte te stajati tamo spremni na položajima kao Božji, duhovni ratnici. U poznatom odlomku iz Evanđelja čitamo kako četvorica prijatelja donose uzetog čovjeka Isusu, ali zbog mnoštva ne mogoše mu prići pa se dosjete spustiti ga s krova (usp. Mk2, 1-12). Svećenik koji je toga dana komentirao ovaj evanđeoski odlomak na radiju u emisiji „U svijetlu Božje riječi“ kazao je kako mi vjernici najčešće identificiramo sami sebe s tim uzetim čovjekom, koji je potrebit ozdravljenja, a rjeđe se prepoznajemo u likovima one četvorice koja su pozvana druge ljude dovesti k Isusu. I kako je poruka ovog evanđeoskog teksta u tome da trebamo osmisliti neke nove, inovativne načine i metode kojima bi ljude doveli k Isusu. Na žalost, ono čemu svjedočimo danas je upravo poraz te nove, inovativne crkve koja nekim ljudskim metodama želi ljude približiti Bogu. Vidimo da tamo gdje se ide ljudskom snagom, crkve ostaju prazne. S druge strane, tamo gdje vidimo snagu Božjeg Duha u životima pastira: svećenika i laika, gdje vidimo svetost života – tamo svjedočimo obraćenjima i punim crkvama. Gospa nam želi ponovno to posvijestiti: naš rat nije protiv krvi i mesa, nego protiv duhovnih sila koje žele čovjekovu propast. Njima se možemo jedino oduprijeti budnošću u molitvi i upornošću u dobru, a ne nekim inovativnim metodama. Naš način života trebao bi sam po sebi biti inovativan ako smo vođeni Duhom! (usp. „**Zato vi budite budni u molitvi i odlučni u dobru.**“ 25. 1. 2022.)

NOVI ŽIVOT JE TVOJE JEDINSTVENO BIVANJE

Prošlih dana čitali smo također u evanđelju od dana o Isusovom izboru apostola: „*Uziđe na goru i pozove koje sam htjede. I dođoše k njemu. I ustanovi dvanaesticu da budu s njime i da ih šalje propovijedati s vlašću da izgone đavle. Ustanovi dakle dvanaesticu: Šimuna, kojemu nadjenu ime Petar, i Jakova Zebedejeva i Ivana, brata Jakovljeva, kojima nadjenu ime Boanerges,*

to jest Sinovi groma, i Andriju i Filipa i Bartolomeja i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadeja i Šimuna Kananajca i Judu Iskariotskoga, koji ga izda.“ (Mk 3, 13-19) Ovaj tekst, iako naizgled dosadan jer se svodi na nizanje imena, zapravo jako puno toga govori i potvrđuje Gospine riječi o važnosti toga da budemo u Njezinoj, odnosno božanskoj prisutnosti. (usp. „**Ja sam s vama...**“ 25.1.2022.)

Naglašavanje mjesta izbora – da se Isus popeo na goru (a znamo da je gora mjesto molitve i mjesto susreta s Bogom) pokazuje kako se izbor apostola ne događa prema ljudskim nego prema Božjim mjerilima – pred Bogom koji bira baš te određene ljude za svoj plan spasenja. Ovaj trenutak izbora je jedno pravo novo stvaranje. U tekstu pisac i koristi grčku riječ koja znači

Koliko puta nam je Gospa u Međugorju ponovila kako nas je izabrala, kako smo izabrani biti njezini apostoli za ova vremena. To ni za nas ne znači da smo savršeni, ta Ona dobro poznaje naše slabosti, kao što je i Isus poznavao slabosti apostola. To niti ne znači da su naše zajednice ili župe savršene, ali unatoč tome što to ni zajednica Isusovih apostola nije bila, ipak je s Ljubavlju koja pobjeđuje, ispunila svoju ulogu širenja Radosne vijesti do nakraj svijeta. Znači da možemo i mi ako hodimo po Mariji k Isusu.

„ustanovi – stvori“ dvanaesticu. Izabranje apostola se prikazuje kao pravo stvaranje nove, prve zajednice kojoj je cilj oblikovanje novog Božjeg naroda. Zatim, svatko od izabranih je pozvan imenom. To znači da je jedinstven i poseban, da ima vlastitu životnu povijest, svoj stil, ali im je poslanje jednako i vrlo jednostavno. Prvi zadatak je taj DA BUDU S NJIM. To nam pokazuje kako prvi zadatak apostola nije činiti, nego biti. I naš problem je često puta taj što se odmah pitamo što trebamo činiti umjesto: tko trebamo biti?

I zatim nakon poziva da budu s njim, Isus im kaže i druga dva zadatka: da idu propovijedati i istjerivati zloduhe. Prvo dakle dolazi biti s Isusom, a zatim činiti ono što je i Isus činio.

Poznajući Evanđelje znamo kako apostolska zajednica nije bila savršena – svaki apostol imao je neku svoju slabost, a Juda nam pokazuje kako je u svakoj zajednici moguća i izdaja. Zlo postoji – čini se da Isus govori – ali neće nadvladati ljubav. Ljubav je jača od svih prepreka koje nas mogu zadesiti.

NOVI ŽIVOT JE PRIPADNOST OBITELJI KRALJICE MIRA

Koliko puta nam je Gospa u Međugorju ponovila kako nas je izabrala, kako smo izabrani biti njezini apostoli za ova vremena. To ni za nas ne znači da smo savršeni, ta Ona dobro poznaje naše slabosti, kao što je i Isus poznavao slabosti apostola. To niti ne znači da su naše zajednice ili župe savršene, ali unatoč tome što to ni zajednica

Isusovih apostola nije bila, ipak je s Ljubavlju koja pobjeđuje, ispunila svoju ulogu širenja Radosne vijesti do nakraj svijeta. Znači da možemo i mi ako hodimo po Mariji k Isusu.

Kad Gospa opet kaže kako je s nama i da nas blagoslivlja svojom majčinskom ljubavlju, želi nam reći da smo joj baš ovakvi, jedinstveni, ali obraćeni, potrebni za ostvarivanje Božjeg plana spasenja. I tako je lijepo znati da nekome i nečemu pripadaš jer izreka kaže: „**Ljudi misle da nas jedinstvenost čini posebnima. Ne, samo nas čini usamljenima. Posebni nas čini pripadati nekome.**“ Budimo stoga sretni jer pripadamo duhovnoj obitelji Kraljice Mira i trudimo se osobnom molitvom dopustiti Bogu mijenjati nas, a onda i cijeli svijet!

Poslanje palotinaca (Družbe katoličkog apostolata SAC) u Međugorju

GOSPODIN JE VJERAN SVOJIM OBEĆANJIMA

24. veljače 2020., Apostolski vizitator za župu Međugorje mons. Henryk Hoser, Apostolski nuncij za BiH mons. Luigi Pezzuto te župnik fra Marinko Šakota svečano su uručili predstavnicima sedam zajednica koje djeluju u Međugorju Papinski dekret koji im dozvoljava da u kapelicama svojih zajednica časte Presveti Oltarski Sakrament kao i dozvolu da u njima slave svetu misu. U ovom broju Glasnika mira, kroz razgovor s vlč. Łukaszom Górzyńskim, predstaviti ćemo Družbu katoličkog apostolata (SAC) ili palotinaca. Družbu katoličkog apostolata (SAC) osnovao je sv. Vinko Pallotti 1835. godine. Zajednica palotinaca u svijetu broji 2 300 članova i njoj na jednak način pripadaju i svećenici i redovnici i laici. Sveti svećenik Vinko Pallotti uvidio je kako duboki problemi u Crkvi mogu biti riješeni samo onda kada će svaki kršćanin postati svjestan svoje vjernihke odgovornosti i surađivati u apostolatu Crkve pod patronatom Marije, Kraljice apostola.

VLČ. ŁUKASZ GÓRZYŃSKI JE SVEĆENIK PALOTINAC. Njegov svećenički poziv razvio se i potvrdio baš ovdje u Međugorju. Rodio se u Poljskoj, u mjestu Szczecin prije 42 godine. Ima brata blizanca koji je od njega stariji 8 min. Majka mu je u mirovini, a otac je poduzetnik. Za svećenika je zaređen 2005. godine. Od tada je obavljao više službi u različitim mjestima, pet godina je studirao bioetiku na KUL u Lublinu, a šest godina je predavao u sjemeništu u Otwocku. Od polovice 2021. godine živi i radi u Međugorju, u „Poljskoj hodočasničkoj kući apostola Kraljice Mira“ koju je otvorila njegova Družba katoličkog apostolata palotinaca.

U razgovoru koji slijedi u nastavku, zamolili smo vlč. Łukasza da nam predstavi svoj životni put i poslanje palotinaca u Međugorju.

PUT VJERE

Moj put otkrivanja vjere nije bio jednostavan i da bi se sve detaljno ispričalo bio bi nam potreban još jedan razgovor. Zahvalan sam svojoj baki, teti i krštenoj kumi koje su za mene molile. Obraćanje kao svjesno prihvaćanje vjere koje mi se dogodilo u životu i put vjere koji sam otkrio sada vidim kao pravi Božji dar. Bog mi je tada postao bliži i uvidio sam koliko je vjera važna u životu, koliko ju trebam i koliko mi je život bio prazan bez nje jer nisam dobio dar vjere u svojoj obitelji.

Kršten sam, ali u obitelji nisam imao primjer vjere, nije se govorilo o Bogu, o Crkvi... Sada kada se prisje-

Foto: Arhiv ICMM

ćam, čini mi se da mi je Bog i u toj ranoj djetinjosti dobio nešto usađivao u srce jer sam već tada čitao životopise svetaca i privlačio me život BDM. Tako je bilo kroz osnovnu i srednju školu. Prvo obraćenje sam iskusio za vrijeme primanja sakramenta Potvrde. Od tada sam počeo više moliti, čitati Bibliju, drugačije sam počeo živjeti svetu misu. Ipak, još uvijek sam želio postati pravnik i aktivno sam se bavio zaštitom okoliša.

PRVO HODOČAŠĆE U MEĐUGORJE

Godine 1997. kada sam imao 18 godina i bio treći razred srednje škole po prvi put sam došao na hodočašće u Međugorje. Tada se u meni dogodila prava revolucija. To je za mene bilo prvo iskustvo Međugorja o kojem sam inače prije puno čitao. Tada sam se, mogli bi tako reći, zaljubio u Međugorje, i tada sam postao veliki zagovornik ovog mjesta, a tako je ostalo i do danas! Nakon povratka postao sam čitač u svojoj župi i sve više i jasnije sam u svom srcu osjećao glas poziva na svećeništvo. Godine 1998. ponovno dolazim na hodočašće u Međugorje, ali sada s konkretnim pitanjem. Rekao sam tada sam sebi: Ne ću otići odavde dok ne dobijem odgovor jesam li za brak ili svećeništvo? U sebi sam osjećao poziv na svećeništvo, ali sam želio dobiti konkretnu Božju potvrdu o tome. I za vrijeme molitve klanjanja u međugorskoj crkvi čuo sam odgovor! Izlazeći te večeri iz Crkve, jasno sam znao da me Bog poziva na svećeništvo.

ZAŠTO PALOTINCI?

Pisao sam molbu za prijem četrnaestoricama zajednicama, ali mi se najviše sviđala karizma palotinaca. Naime sv. Vinko Pallotti je sto godina prije 2. vatikanskog sabora koji je izdao dokument o ulozi laika u crkvi, već govorio o važnosti uloge i apostolata laika u Crkvi te širenje pobožnosti o BDM. I to je glavna naša karizma: da svjetovni ljudi budu uključeni u život Crkve i vjere.

„BOG TI JE VEĆ DAO ODGOVOR!“

Godinu dana kasnije (1999. godine) predao sam svoje papire za ulazak u novicijat, ali sam zamolio provincijala za odgodu mog ulaska jer sam želio još jedanput otići u Međugorje i još jedanput provjeriti je li to moj put te zahvaliti Gospodinu. Na tom hodočašću, dok sam molio u dnu crkve, susreo sam fra Slavka Barbarića. On me pogledao i kao da je to pitanje zbog kojeg sam došao pročitao iz mojih očiju. Rekao mi je samo jednu rečenicu: „Bog ti je već dao odgovor! Budi dobar svećenik i ljubi Gospu!“

Svoj magistarski rad sam napisao na temu Međugorja: „Moralna i vjerska obnova kao temelj mira i društvenog poretka u svijetu, u svjetlu poruka Gospe međugorske“. U njemu sam analizirao Gospine poruke koje je dala u razdoblju od 24 godine podijelivši ih po temama. Neka moja subraća i moji nadređeni bili su sumnjičavi u vezi toga, ali me moj mentor podržavao pa sam u siječnju 2004. godine uspio magistrirati, a 2005. sam se zaređio za svećenika.

Pripremajući se za magisterij, rekao sam Gospi, da ako je to njezino djelo, ja ću to napisati i obraniti – ali želim da to jednom

može i konkretno poslužiti. I dugo sam čekao, sve dok nisam prije šest mjeseci (polovinom 2021. godine) došao živjeti ovdje, u novootvorenu kuću našeg palotinskog društva na službu poljskim hodočasnicima. Majka Božja je bila strpljiva, imala je svoj plan i ja sam siguran da je tu rečenicu koju sam joj onda izrekao, shvatila ozbiljno i sigurno je nešto prišaptavala svom Sinu Isusu pa su skupa puno toga pokrenuli i posložili tako da ja u svojoj 42. godini života na kraju dođem živjeti u Međugorje. Bog zna vrijeme i mjesto. I Gospa je znala što ja osjećam prema Međugorju pa se poslužila mojim nadređenima koji su me ovdje poslali iako nisu znali koliko sam duboko povezan s ovim mjestom. Za mene je to potvrda da je sve ovo bio Božji plan. Sam

nadbiskup Hoser, pri našem zadnjem razgovoru, stavio mi je na srce potrebu objavljivanja mog magistarskog rada na poljskom te prijevoda na hrvatski jezik. I nadam se da će se to jednom i dogoditi.

SLUŽBA U MEĐUGORJU

Tjedan dana prije nego što me provincijal pozvao na razgovor o premještanju u Međugorje, koji je bio 11. travnja 2021., meni je u srcu i mislima odzvanjala rečenica koju je Bog izrekao Abrahamu: „Izadi iz svoje zemlje i idi u kraj koji ću ti pokazati!“ Ja sam mu odgovarao: „O ne Isuse, nismo se tako dogovorili!“ Jer nisam planirao raditi u nekoj stranoj državi, izvan granica Poljske! Ali kada sam čuo provincijalov prijedlog i gdje me želi poslati, u srcu sam osjetio radost!

Kuća u kojoj sada živimo je misijska kuća moje poljske palotinske provincije Krista Kralja iz Varšave: Dom za hodočasnike, za duhovne obnove... Cijeli ovaj projekt zapravo je ideja pokojnog mons. Henryka Hosera koji je i sam pripadao našoj palotinskoj provinciji. On nam je također pronašao ovaj smještaj, angažirao se na njegovoj realizaciji i osigurao biskupsko priznanje i službenu dozvolu crkve za naš boravak i dopuštenje da imamo vlastitu kapelicu. Još je želio blagosloviti kuću, ali ga je u tome je, nažalost, spriječila sestra smrt. Ipak, osjećamo njegovu prisutnost i njegovu pomoć.

Konkretno poslanje naše kuće, onako kako je želio mons. Hoser, je da ovo bude kuća duhovne formacije poljskih hodočasnika. Cijelo vrijeme to radimo u suradnji s franjevcima u župi koji nam u svemu puno pomažu. Ponekad imamo duhovne obnove za poljske hodočasnike, ponekad smo duhovna pratnja već organiziranim hodočašćima, organiziramo kateheze i predavanja na temu duhovnosti Međugorja... ali cilj nam je pružiti poljskim hodočasnicima ispravnu crkvenu duhovnost odnosno temelje kršćanskog duhovnog života kako bi, nakon povratka kućama, mogli preuzeti na isparavan

način aktivnije uloge vjernika laika u svojim župama. Kako bi bolje mogli služiti Crkvi. Kad odlaze iz Međugorja, da budu sposobni Gospinu poruku prenositi drugima na teološki ispravan način: s naglaskom na rast u vjeri i traženje susreta sa živim Bogom! Živeći ovdje, za mene i mog subrata svećenika, također je izazov da se i sami svakodnevno obraćamo i da, kad jednom odemo odavde, budemo bolji svećenici i ljudi – to će biti naš prvi plod Međugorja.

TKO JE ZA TEBE KRALJICA MIRA?

Kad čujem ovo pitanje, osjećam se kao malo dijete kojem se približava Kraljica Mira, žena prekrasne ljepote, lica i očiju i koja gleda u moje oči s velikom ljubavlju. Hvata me za ruku i želi me voditi. Od mene ovisi hoću li joj dopustiti da me vodi. Ona je vrlo ponizna i posebna žena – ona je Kraljica Neba i Zemlje, a s druge strane netko vrlo blizak meni, moja Nebeska majka.

VAŽNOST MEĐUGORJA

Mislim da Međugorje, kao duhovni centar svijeta, ima vrlo važnu ulogu. Ima veliku važnost za vjeru i nadu

ZAJEDNICE I UDRUGE KOJE PAPINSKIM DEKRETOU IMAJU DOZVOLU SLUŽBENOG DJELOVANJA U ŽUPI MEĐUGORJE

Zajednica „Cenacolo“ talijanska zajednica koju je osnovala s. Elvira Petrozzi i u kojoj se provodi rehabilitacija za mlade s problemima ovisnosti. Sjedište je u Saluzzo (IT). **Zajednica „Nuovi Orizzonti“** – međunarodna zajednica koju je osnovala Chiara Amirante s ciljem pomaganja socijalno ugroženim osobama, a posebno mladima s ulice. Sjedište je u Frosinone (IT). **Zajednica „Beatitudini“** – francuska katolička zajednica koja okuplja redovnice, redovnike, svećenike i laike koji žele kroz molitvu i misije slijediti Isusov put Blaženstava. Sjedište je u Blagnac, Toulouse (FR).

Marijanska zajednica „Oasi della Pace“ – međunarodna kontemplativna redovnička mješovita zajednica koju je osnovao P. Gianni Sgreva. Sjedište je u Rimu (IT) **Zajednica „Maria, Königin des Friedens“** – Marija, Kraljica Mira – je redovnička zajednica nastala iz Gospinog poziva u Međugorju. Utemeljena je u biskupiji Beča (Austrija) pod pokroviteljstvom kardinala dr. C. Schönborna. **Zajednica „Casa di Maria“** – Talijanska redovnička zajednica koju čine posvećene obitelji, redovnici, redovnice i svećenici koju je osnovao mons. Giacomo Martinelli. Sjedište je u Rimu (IT).

Udruga: „Svjetlo Marijino“ je molitvena zajednica koja okuplja posvećene laike koji žele svjedočiti Isusovo svjetlo po Gospinom primjeru. Osnivač je Terezija Gaziova, a glavna kuća je u Međugorju. U međuvremenu Papinske dekrete dobile su još dvije Družbe, to su: **Zajednica Misionara Monfortanaca i Družba katoličkog apostolata (SAC) ili Palotinci**

svijeta. Posebno u ovim vremenima u kojima živimo. Mislim da je važno da ne izgubimo srž Međugorja (vjeru i obraćenje) i da njegujemo ono što nam Gospa ovdje daje: ljubav prema Gospodinu i Crkvi.

Razgovarala: Paula Tomić

Sveta Tri kralja Ili Bogojavljenje proslavljeno u Međugorju

Svete mise u župnoj crkvi sv. Jakova bile su u 7, 8, 11 i 18 sati, a u područnim crkvama u Miletini, Vionici i Šurmancima u 9 sati. Na svim misama bio je blagoslov soli i vode.

Svetu misu u 7 sati predslavio je fra Marinko Šakota, u 8 sati slavio je fra Boris Barun, a pučku misu u 11 sati predslavio je fra Zvonimir Pavičić.

Večernju svetu misu predslavio je fra Antonio Primorac. I fra Antonio je u svojoj propovijedi objašnjavao značenje ove svetkovine, odnosno Božjeg objavljenja cijelom svijetu, ljudima iz svakog naroda, kulture i jezika koji su otvoreni za Njegovo svjetlo i koji tragaju za smislom.

Iza večernje svete mise bilo je, kao i inače četvrtkom, klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu koje je predvodio fra Renato Galić.

Podsjetimo se i kako je blagdan Sveta tri kralja ili Bogojavljenje jedan od najstarijih katoličkih blagdana. Prema događajima opisanim u Evanđelju po Mateju, tri su kralja ili mudraca „s Istoka“, prateći betlehemsku zvijezdu repaticu, došli u Jeruzalem pokloniti se novorođenom Isusu.

Imena im nose snažnu simboliku: najstarijem, Melkioru, ime na hebrejskome znači „kralj svjetla“; Baltazar dolazi od asirskoga „Bel-tus-assar“ što znači „Bog štiti njegov život“; a najmlađi nosi ime Gašpar, od perzijskoga „Kaspar“ u značenju „čuvar

blaga, rizničar“. Kada su Gašpar, Melkior i Baltazar pronašli Isusa, darovali su mu tri dara – tamjan kao Bogu, zlato kao kralju i plemenitu mast – smirnu kao čovjeku. Poslije smrti triju kraljeva njihove su relikvije odnesene u Carigrad, nakon što ih je pronašla sveta Jelena Križarica. Odande su kasnije odnesene u Milano i napokon u Köln, u veličanstvenu njemačku katedralu, u kojoj se nalaze i danas. Melkior je zaštitnik putnika i Svjetskog dana mladih, a Baltazar oboljelih od epilepsije.

Ranije je bio običaj da se kuće, ukućani, škrope svake subote, dok se to danas obavlja mnogo rjeđe ili po potrebi. Prilikom škropljenja onaj koji škropi kao i svi ukućani bi molili Vjeronanje.

Kad bi npr. blago bilo bolesno, često bi se u hranu ubacivalo i malo posvećene soli, ili kad bi netko od ukućana

išao na neko daleko putovanje, dalo bi mu se malo blagoslovljene soli da ponese na put.

Na kraju svete mise udjeljuje se svećani blagoslov na Bogojavljenje koji ovako glasi:

Bog vas je iz tame pozvao u svoje divno svjetlo; On neka na vas izlije svoj blagoslov i učvrsti u vjeri, nadi i ljubavi. Amen. Vi ste pouzdano pošli za Kristom, za svjetlom u tami; neka Gospodin i vas učini svjetlom svojoj braći. Amen.

Dvadeseta godišnjica smrti fra Leonarda Oreča

U petak 21. siječnja 2022. navršilo se 20 godina od smrti bivšega međugorskog župnika i osnivača vjersko-humanitarne organizacije „Međugorje-Mir“ fra Leonarda Oreča (Posuški Gradac, 1928. – Zagreb, 2002.).

Fra Leonard je služio u Međugorju od 1988. do 1991., a od toga je nešto više od godinu dana bio župnik. Tijekom te tri godine ostavio je neizbrisiv trag kao iskusan i mudar svećenik, te gorljiv širitelj Gospine poruke mira i pomirenja.

U njegovom srcu i umu rodile su se mnoge zamisli koje su kasnije i ostvarene. Tako je, između ostaloga, utemeljio Društvo vodiča za hodočasnike u župi Međugorje i na taj način vodiče okupio u okrilje Crkve potičući ih da širenje Gospine poruke mira žive prvenstveno kao poslanje.

Poznavajući veliki broj ljudi, a poglavito teško stanje našega naroda pogođenog ratom, 1992. godine utemeljio je humanitarnu udrugu „Međugorje – Mir“ u Splitu. Ova Udruga je preko prijatelja Međugorja posredovala desetke tisuća tona humanitarne pomoći našem narodu u godinama Domovinskoga rata. Radio je na duhovnoj obnovi ljudi ranjenih ratnim zbivanjima i, u skladu s Marijinom porukom mira i pomirenja, povezivao narode i religije.

Od 1997. fra Leonardo je djelovao u Generalnoj kuriji franjevačkoga reda u Rimu. Na toj službi bio je do srpnja 2001., kada ga je pogodila teška bolest. Upravo je tih dana bio proslavio svoju zlatnu misu – 50. godina svećeništva.

Fra Leonardo Oreč objavio je sa suradnicima knjigu „Brdo dobrote. Treće međugorsko čudo“ (Međugorje, 2001.). Propovijedao je kao pučki misionar i vodio duhovne vježbe za redovnike. Od 2001. na liječenju je u Zagrebu, gdje je i preminuo 21. siječnja 2002. Pokopan je 23. siječnja na groblju Martića križ u Posušju. Duhovna oporuka fra Leonarda Oreča Dana 14. 1. 2002. fra Leonard Oreč je u Bolnici Dubrava u Zagrebu, teško bolestan i na samrtničkoj postelji, svjestan svog skorog odlaska Gospodinu, svojim suradnicama

Željki Puljak i Miljenki Majić iz vjersko-humanitarne organizacije „Međugorje-Mir“ izrekao svoju duhovnu oporuku braći, blišnjima i prijateljima:

„Kad sam iz Rima došao u Zagreb, molio sam Boga ne za ozdravljenje, pogotovo ne ozdravljenje čudom nego da prihvatim njegovu volju, „Oče naš, budi volja Tvoja“ ali i „Oče moj, ako je moguće, neka me mimoiđe ovaj kalež!“

Jer, za sebe ne molim i ne želim čuda iz jednoga mjesta. I molio sam i to, ako će bolest potrajati dugo, daj mi Bože da ne osjećam bolova. To se, evo, čudo i događa.

Gledam i slušam tu masu molitava za mene i vidim jedan sklop odozgor, da sve te molitve stvarno doprinose, jer nema bolova, spavanje je dobro... i vjerujem ne samo za mene nego i za sve koji se nalaze u mukama u kakvima sam ja. I ako bi netko drugačije tumačio ovo događanje, čini mi se da ne bi imao pravo.

I dalje stojim kod onog „Za zdravlje se borim, ali smrti se ne bojim.“ I neka vas ne razočara, molit ću sestricu smrt da ne oklijeva. Nisam više sposoban pisati duhovnu oporuku. Moja oporuka svima, i braći fratrima, i prijateljima, i prijateljima Međugorja po svijetu, je ona ista koju je meni moj pokojni otac ostavio: „Viruj viru koju si virovao, Boga moli kako si i molio, i radi posla koji si radija.“ Nastojao sam se toga držati, preporučam i drugima.

Po zagovoru Kraljice Mira neka Vas sve blagoslovi Otac, Sin i Duh Sveti. Amen.“

Obilježen Tjedan očeva

U vrtiću „Sv. Mala Terezija“ u Majčinu selu, tjedan od 17. do 21. siječnja bio je posvećen OČEVIMA. Svakoga dana odgajateljice su s djecom radile nešto na temu oca ili uloge sv. Josipa, a cijeli program završio je predavanjem koje je u petak 21. siječnja u 15 sati samo za očeve održao mag. psih. Kristijan Kraljević iz Širokog Brijega na temu „Tko ili što je čača?“ (Koja je uloga oca u obitelji?)

Zbog iznimne epidemiološke situacije, dosta je očeva bilo spriječeno doći zbog bolesti, ali se ipak odazvalo njih četrdesetak koji su imali prilike poslušati uistinu zanimljivo, životno i korisno Kristijanovo predavanje o uzvišenom pozivu muškarca na očinstvo, važnosti uloge i odnosa muža i oca prema svojoj ženi i djeci, važnosti primjera koji otac pokazuje djetetu jer na kraju svako dijete je zapravo kopija onoga što je vidjelo i naučilo od svojih roditelja.

Na početku predavanja nekoliko djece izrecitalo je pozdravnu recitaciju očevima, a na kraju predavanja voditeljica vrtića Darija Juričić podijelila je prisutnima posebne čestitke koje su za očeve pripremila njihova djeca.

Dojmovi očeva su na kraju bili vrlo pozitivni, jer im je predavač uspio iz vlastitih primjera, primjera iz Biblije i konkretnih situacija dočarati koliko je važna uloga muškarca i oca u današnjem društvu i obitelji. Muškarac je naime onaj kojemu je Bog povjerio brigu o obitelji, baš kao što se i sv. Josip brinuo, čuvao i vodio svetu nazaretsku obitelj. Očevi su poželjeli da ovakav susret ne ostane izuzetak, nego da se slični edukativni programi i radionice nastave i u budućnosti.

Statistike za siječanj 2022.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 31 600
Broj svećenika koncelebriranih: 761 (24 dnevno)

Zajednica Cenacolo proslavila 85. rođendan majke Elvire

Zajednica Cenacolo u petak 21. siječnja proslavila je 85. rođendan njihove utemeljiteljice s. Elvire Petrozzi. Na Facebook stranici zajednice Cenacolo napisali su joj dirljivu čestitku:

Draga Mama, zahvalni smo na daru tvoga života i svega za što te je Bog pripremao od dana tvoga rođenja prije 85 godina. Ti si najljepši instrument kojim se On poslužio da dođe do brojnih duša koje su nam bile pogubljene i na krivoj životnoj stazi.

Ono što si ti stvorila je jako velika stvar i nikada ti ne ćemo u životu prestati zahvaljivati na velikom čudu koje se ostvarilo preko naše zajednice Cenacolo.

Želimo ti blagoslovljen rođendan!

I ove godine proslava 85. rođendana majke Elvire išla je putem Youtube kanala Cenacolo-live.

Biografija s. Elvire

Rita Agnese Petrozzi, poznata kao majka Elvira, koju mnogi nazivaju 'časnom sestrom ovisnika', rodila se u Sori, gradiću na jugu Italije, 21. siječnja 1937. U svom se pozivu odredila kao 'kći siromašnih ljudi'.

Za vrijeme Drugoga svjetskog rata sa svojom obitelji, emigrira u Alessandriju

gdje žive u poslijeratnoj oskudici, a ona pomaže svima u kući. S 19 godina ulazi u samostan u Borgaru Torinskom, kod časnih sestara milosrdnica svete Giovanne Antide Thouret, gdje od Rita Agnese postaje časna sestra Elvira.

Polovicom sedamdesetih godina osjeća kako se u njoj rađa 'vatra, snažan unutarnji poticaj' da se posveti mladima koje viđa po ulicama, neprilagođenima,

izgubljenima, zbunjenima. Nakon dugog, strpljivog i pouzdanog iščekivanja, 16. srpnja 1983. u Saluzzu (CN), osniva zajednicu Cenacolo, koja nije puka socijalna inicijativa, nego iznad svega jedna 'obitelj' utemeljena na vjeri, gdje ranjeni čovjek može susresti ljubav koja ga besplatno prihvaća, pomaže mu da ozdravi rane, podržava i vodi kako bi ponovno pronašao istinski život.

Proslavljena Nedjelja Božje riječi

Na treću nedjelju kroz godinu 23. siječnja 2022. i u Međugorju je na svim svetim misama u župi i filijalama obilježena Nedjelja Božje riječi.

Svete mise u župnoj crkvi svetog Jakova slavljene su u 7, 8, 9,30, 11 i 18 sati. Večernju svetu Misu u 18 sati slavio je fra Ivan Dugandžić, uz glazbenu animaciju velikog župnog zbora „Kraljica Mira“. Uz domaće vjernike svetoj misi su prisustvovali vjernici iz okolnih mjesta i malobrojni hodočasnici koji se ovih dana nalaze u Međugorju, među kojima se posebno ističe grupa od 39 hodočasnika iz Koreje koja je ovdje već više dana.

Fra Ivan Dugandžić svetu je misu započeo ovim riječima: „Iako je Riječ Božja u središtu svakog euharistijskog slavlja, ipak današnju nedjelju mogli bismo s razlogom nazvati Nedjelja Riječi Božje. Zašto? Na dva velika primjera vidimo koje je značenje Riječi Božje za naš život. Prvo čitanje govori nam kako je svećenik Ezra narodu tumačio sadržaj Zakona. Čitao je gotovo ci-

jeli dan, a narod je slušao i plakao. Prepoznali su kako nisu izvršavali sadržaj Zakona. Oni su se radovali što ponovno mogu slušati Božju riječ po povratku iz sužanjstva, ali su također bili svjesni što im se dogodilo kad su tom Zakonu bili nevjerni.

A sveti Luka nam u evanđelju govori o počecima Isusova javnog djelovanja. On je onaj na kojemu se ispunja Pismo. Sam Isus kaže: Danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvanja u ušima. On je taj koji riječima daje duh i život. On je taj koji te riječi čini živima, ispunjenima.

Ne vrijedi to samo za ova dva primjera, nego i sveti Pavao Korinćanima piše kako je sve ono što je napisano u Svetom pismu napisano nama za pouku, utjehu, i ohrabrenje. Dakle svatko od nas ima svoj osobni trenutak u kojem se Božja Riječ u njemu utjelovljuje, samo za to treba biti iznutra otvoren i biti iskreni slušatelj Božje riječi.

S nama na lađi je On!

Dok iščekujemo dolazak novoga papinog vizitatora mons. Alda Cavallija, Međugorje je posjetio prefekt Kongregacije za kler nadbiskup Lazzaro You Heung Sik, koji je u subotu uvečer u međugorskoj crkvi sv. Jakova predslavio večernju svetu misu. S njim u koncelebraciji bili su nadbiskup Tirane i Drača mons. Arjan Dodaj, apostolski nuncij Svete Stolice u Tirani nadbiskup Luigi Bonazzi, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko, međugorski župnik fra Marin-ko Šakota i drugi svećenici.

Homiliju nadbiskupa Lazzara You Heunga Sika prenosimo u cijelosti: Predragi, slavimo liturgiju 5. nedjelje kroz godinu. Okupljeni smo oko stola Gospodnjeg, pod brižnim pogledom Djevice Marije, poput učenika jednom u Cenakulu. Riječ koju smo upravo čuli oživljava krsni poziv svakoga od nas: slijediti Isusa!

Zahvaljujući krštenju, doista smo odjeveni u dostojanstvo djece, poslani svjedočiti kako Bog djeluje svaki dan u našem životu. Svi smo mi, samom činjenicom postojanja, „pozvani“: Bog nas je pozvao u život za jedan plan ljubavi. Otkriti svoj poziv znači prije svega znati tko smo i kamo idemo, cijiniti veličinu i dostojanstvo što smo djeca Božja i učenici Njegova Sina, prihvaćajući svaki dan novost nasljedovanja i radost što nas je dosegnula trojstvena ljubav.

Današnja liturgija odražava duboko iskustvo koje svatko od nas živi pred veličinom Božjom: svijest o vlastitom siromaštvu, vlastitoj ograničenosti, vlastitoj malenosti pred Božjim veličanstvom.

Baš kao i Izaija – upravo smo čuli u Prvom čitanju – koji, našavši se u hramu pred Gospodinovim veličanstvom, uzvikuje: „Jao meni, propadoh jer čovjek sam nečistih usana.“ (Iz 6,5).

No, Božja Riječ nam, još jednom nudi „radosnu vijest“ koja dolazi premostiti taj jaz; zapravo, što se događa s prorokom, koji osjeća „da je propao“ u Božjoj prisutnosti? Gospodin čisti Izaijine usne, oprašta mu grijeha i šalje ga u misiju.

To se također događa Šimunu Petru. Nakon duge mukotrpe noći, u kojoj ništa nije ulovio, pouzdaje se u Isusovu riječ i ponovno spušta mreže u more. A kad se one odmah napune ribom, uzvikne: „Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!“ (Lk 5,8). Ali Isus ga poziva da se ne boji, te ga poziva za apostola za naviještanje Evanđelja.

Isus to čini i sa svakim od nas: skraćuje udaljenosti, podiže nas kad smo razočarani, jer se svakome može dogoditi da cijelu noć radi i ne učini ništa, kao što se dogodilo Petru koji se morao nositi s praznim mrežama.

Suočeni s našim planovima, našim snovima, našom svakodnevnom predanošću služenju Kraljevstvu, ponekad se može dogoditi da moramo dovesti u red svoje prazne mreže. Uz toliku predanost i velikodušnost s naše strane, rezultati koje smo očekivali i kojima smo se nadali, nisu takvi.

I onda ostajemo tu, nepomični, s osjećajem neuspjeha u srcu, nosimo se sa svojom malenošću, riskirajući da nas rezignacija i pesimizam nadvladaju. Ali, prosvjetljeni Riječju Života, shvaćamo međutim da je Gospodin izabrao baš našu lađu, koja je malo trošna, i naše prazne mreže. I tada se u nama ponovno rađa oduševljenje, ponovno se rasplamsava povjerenje, unatoč pogreškama i neuspjesima. S nama na lađi je On!

Marija je znala njegovati to povjerenje u prisutnost i djelovanje Gospodina u svome životu. U početku i Ona primjećuje odmak, doista se osjeća malenom i siromašnom pred planom Svevišnjega; ali je, nakon što se poslije otvorila Božjoj volji, usklidnula: „Što pogleda na neznanost službenice svoje!“ (Lk 4,48)

Ako budemo čuvali Božju riječ u srcu, Majka Isusova nas uvjerava da će nam Ona pomoći novim pogledom iščitavati svoje postojanje, ali i svoju osobnu i obiteljsku povijest, kao i povijest naše zemlje, otkrivajući tako, da su svi događaji, pa i oni najboljniji, u svjetlu vjere, dio plana spasenja.

Marija nas uči da, kada dopustimo Gospodinu djelovati, možemo živjeti u radosti i zahvaljivanju. Marija je glas svih malenih i posljednjih u povijesti. Tko se, kao i Ona, pouzdaje u Boga, već je pobijedio i već je vidio svoju pobjedu nad zlom i svakom nepravdom. Njezinim prečistim rukama i Njezinom Majčinskom Srcu, danas povjeravamo život i službu Svetoga Oca, Biskupa, Svećenika, Đakona, a također i našu molitvu za sve one koji prihvaćaju Isusov poziv i koji imaju hrabrosti darovati Mu život.

Hvalimo s Njom Gospodina, veličajmo Ga svim svojim glasom i tako ćemo otkriti i okusiti ljepotu stavljanja našega života svaki dan u službu Gospodinu, za dobro Crkve i braće. Amen.

Povratak osobnoj molitvi

KREŠIMIR
MILETIĆ

Svakodnevni život nam donosi iz dana u dan uvijek nove prigode da skrenemo pogled s Isusa i našeg temeljnog poslanja na različite mamce koji zaokupljaju i troše našu snagu i vrijeme. I svatko se od nas uhvati kako je tamo negdje, tko zna kada, skrenuo s putanje i uhvatio se za mamac koji je u dubine našeg života ubacio neki

vas pozivam da se vratite osobnoj molitvi. Dječice, ne zaboravite da je Sotona jak i da želi sebi privući što više duša. Zato vi budite budni u molitvi i odlučni u dobru. Ja sam s vama i sve vas blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.“

A kada se to dajem privući? Svaki put kada pristajem na igru mržnje,

vidjeti ništa. Sve što možemo vidjeti tek su odbljesci naših strasti, naše volje zarobljene u naše požude, ciljeve, stremljenja i glad za moći, novcem, priznanjem, slavom, ... Bez osobne molitve mi možemo puno, ali jedno sigurno ne možemo. Ne možemo ljubiti. Jer kada ne molim, nisam sposoban svojim snagama pobijediti egoizam i sebičnost. Tada se uglav-

ima već tisućljećima postavljen webshop koji savršeno funkcionira. Dovoljno je tek pronaći onu pravu IP adresu i spojiti se. A ta adresa su naše maštarije, požude, strasti, pohlepe, grijeh. Svaki put kada naše misli krenu surfati na tom otvorenom 'internetu' mi se spajamo na njegov webshop. Bez osobne molitve naš će život tako nalikovati na brod kojeg vjetrovi i valovi nose kud god hoće jer nema niti kormila niti sidra. Zato je presudno važno ostati i biti budan, trijezan. A to je moguće tek ukoliko molimo. Ukoliko imamo živi odnos s Isusom. Jer Isus je jedini Put, Istina i Život.

BEZ OSOBNE MOLITVE MI MOŽEMO PUNO, ALI JEDNO SIGURNO NE MOŽEMO. NE MOŽEMO LJUBITI. JER KADA NE MOLIM, NISAM SPOSOBAN SVOJIM SNAGAMA POBIJEDITI EGOIZAM I SEBIČNOST. TADA SE UGLAVNOM VRTIMO OKO SEBE SAMIH, SVOJIH ŽELJA I ISPUNJAVANJA ONOGA ŠTO NAM SE DA ILI NAM GODI ČINITI, ONOGA ŠTO NAM DONOSI NEKU KONKRETNU KORIST.

U našoj obitelji svaku večer molimo. Unatoč različitim obavezama i aktivnostima u kojima sudjeluju naša djeca, uspjeli smo rezervirati to posebno vrijeme za našu zajedničku molitvu. I tada se događaju naši najljepši razgovori. Razgovaramo o različitim temama koje trenutno zaokupljaju našu djecu. I lijepo je gledati kako svi, bez obzira na dob, svaku večer imaju priliku slušati teme i stvari koje prolaze njihova braća i sestre. Koliko je blagoslova upravo u toj činejnci da imamo petero predivne djece koja rastu zajedno i koja mole zajedno. Naravno, nismo svi uvijek jednako motivirani za molitvu i tu je na početku svake molitve prisutna borba za sabranost. No, kad molitva krene, sve utihne i kako molitva ide prema kraju sve je ujednačenija. Na poseban način našoj se djeci sviđaju razmatranja ili razgovori o ulomcima iz Evanđelja. Kažu kako im je to zanimljivije od ponavljanja molitava, jer je tu naš međusobni dijalog i razmjena misli, naših odjeka na Riječ.

Zato smo odlučili primjenjivati različite obrasce i modele obiteljske molitve. Na kraju jedne molitve djeca su posvjedočila kako i sami mole. Navodili su različite nakane na koje su molili. To nas je jako razveselilo kao roditelje jer smo shvatili da naša djeca imaju i osobnu molitvu. Vjerujemo da je to plod i naše obiteljske molitve i svih onih razgovora koji su se odvijali u našoj obitelji. Tu je svakako i svjedočanstvo molitve nas roditelja. Obzirom da su djeca najčešće kroz jutro bila s majkom, sigurno su vidjeli njezinu molitvu svakog jutra.

Tako nekako i razumijem ovu molitvu koju nam je uputila Gospa. Nakon poziva na povratak osobnoj molitvi, ona nas podsjeća da nam je majka, da je s nama i da nas blagoslivlja svojim majčinskim blagoslovom. Baš kao obiteljska molitva. Baš kao da nas šalje kao djecu u svijet nakon obiteljske molitve, nakon našeg iskustva promatranja njezine molitve i predanja. I to je upravo ono po čemu su naše majke specifične, one nas upozoravaju na opasnosti, ali i daju najvažnije životne savjete. Neka tako bude u našim obiteljima. Vratimo se i obnovimo našu osobnu molitvu. Budni u molitvi i odlučni u dobru. To je najljepši dar koji roditelji mogu dati svojoj djeci. Svjedočanstvo i iskustvo koje će im biti temelj za cijeli život.

stručnjak za marketing. U svojoj posljednjoj poruci Gospa nas opominje kako te mamce najuspješnije i najustrajnije baca Sotona. Napominje kako je jak i kako želi k sebi privući što više duša. „Draga djeco! Danas

prepirke, podjele... ili na dnevni raspored u kojem nema molitve ili kako to običavamo lagati sami sebe – nemamo vremena za osobnu molitvu. Bez osobne molitve i susreta s Isusom mi jednostavno ne možemo

nom vrtimo oko sebe samih, svojih želja i ispunjavanja onoga što nam se da ili nam godi činiti, onoga što nam donosi neku konkretnu korist.

Iz Isusove kušnje u pustinji vidimo kako je to područje na kojem Sotona

Knjigu u Gospinoj školi mogli bismo s dobrim razlozima nazvati udžbenikom međugorske duhovnosti. Autor je osobno prošao u školi Kraljice Mira tu školu, živeći Gospine poruke i učeći od onih koji su tu školu prošli prije njega, posebno od pok. fra Slavka Barbarića kojega često i citira.

Duboko sam uvjeren da će svaki dobronamjerna čitatelj koji u ruke uzme ovu knjigu doživjeti pravu opijenost Gospinom duhovnošću koja je plod njezine škole koje se ne treba bojati, već odvažno u nju stupiti. Knjiga je pisana jednostavno i praktično da doista može poslužiti kao udžbenik u toj školi, ali i kao primjerice vrlo prikladno gradivo za duhovne vježbe ili osobno duhovno štivo. U svakom slučaju ona predstavlja pravo osvježanje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskom duhovnošću. (fra Ivan Dugandžić)

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Kada je Bog razlog mog djelovanja, ne postoji razočaranje

Prošli smo mjesec u našoj obitelji umjesto večernje molitve odlučili gledati kršćanski serijal „The Chosen“. Svaku večer jednu epizodu. Djeca su idejom bila oduševljena. Ipak moljenje krunice ili čitanje odlomka Svetog pisma od njih iziskuje veći napor i koncentraciju. Epizode nisu trajale dulje od sat vremena što nam je ostavljalo prostora i za izricanje dojmova. Lijepo je bilo čuti kako djeca doživljavaju pojedine scene evanđelja i što ih je posebno dotaklo. Posebno me dojmilo to što su jedva čekali da nastavimo gledati slijedeću, pa slijedeću epizodu. Čini mi se kako su djeca nakon odgledanog serijala na drugačiji, topliji, bliskiji način doživjela Isusa i njegovu ulogu našeg Mesije, Oslobođitelja i Spasitelja.

Mene je posebno dirnula scena u kojoj Isus ohrabruje Petrovu ženu. Ona je podrška Petrovoj odluci i sretna je što je njen muž pronašao Put, Istinu i Život. Nije nesretna, zavidna, tužna... ali možda se malo osjeća zapostavljenom u cijeloj priči. Koja je njena uloga? Na koji način i ona može slijediti Isusa? Koje je njeno poslanje? Smisao života? Isus joj nježno, gledajući je u oči, govori kao je njeno poslanje kao žene jako važno. Govori joj kako ju vidi, kako vidi njenu ljubav u pozadini koju možda svijet ne vrjednuje i ne pohvaljuje. Vrjednuje njeno zauzimanje i trud. Ističe njenu ulogu podrške mužu, tihe i nenametljive. Za to ona ne će dobiti aplauz i ne će zbog toga biti u prvom planu, ali je takva njena uloga nezamjenjiva.

Iza svakog uspješnog i sretnog muškarca stoji žena! Vjerujem da se svaka žena može pronaći u ovoj situaciji. Svakoj bi ženi zatitralo srce na Isusov pogled ljubavi kojim poručuje: „Vrijedna si u mojim očima! Ja te ljubim i razumijem te!“ Gledajući tu scenu Isusa i Petrove žene ohrabrila sam se u poslanju koje mi je Bog dao. Kao da sam ponovno postala svjesna što se doista od mene traži. Koju je doista ulogu Bog dao ženi. Nekako

MIRTA MILETIĆ

ISUS NE TRAŽI OD NAS SLUŽENJE BEZ RADOSTI. SLUŽENJE BI NAS TREBALO OPLEMENITI, IZGRADITI. KOLIKO PUTA SI SE RAZOČARALA U SVOG SUPRUGA? U SVOJU DJECU? NISU TI VRATILI ONO ŠTO SI TI NJIMA DALA! RAZOČARAN JE ONAJ ČOVJEK KOJI JE USMJERIO SVU SNAGU NA ČOVJEKA. ČINI DOBRA DJELA RADI ČOVJEKA! SLUŽI DRUGIMA RADI LJUDSKOG ODOBRAVANJA! I ONDA KADA SE TO NE DOGODI NASTUPA RAZOČARANJA I OTUĐIVANJE. AKO SE RAZOČARAŠ TO SAMO ZNAČI DA SI SE DAO ZAROBITI OD ČOVJEKA.

sam odahnula u sebi: „Doista Isus vrjednuje ulogu svake žene u obitelji. Stalo mu je do svake žene i razumije njene teškoće!“ Ovo je doista radosna vijest!

Opasnost u koju često upadamo je uloga žrtve. Trčimo, trudimo se oko svoje obitelji. Pokušavamo držati puno stvari pod kontrolom, ali se na kraju dana ponekad osjećamo potrošeno i prazno. Služimo bez istinske radosti. Izvana je sve savršeno, a u srcu puno gorčine i razočaranja. Isus ne traži od nas služenje bez radosti. Služenje bi nas trebalo oplemeniti, izgraditi. Koliko puta si se razočarala u svog supruga? U svoju djecu? Nisu ti vratili ono što si ti njima dala! Razočaran je onaj čovjek koji je usmjerio svu snagu na čovjeka. Čini dobra djela radi čovjeka! Služi drugima radi ljudskog odobravanja! I onda kada se to ne dogodi, nastupa razočaranja i otuđivanje. Ako se razočaraš to samo znači da si se dao zarobiti od čovjeka.

No to nije poziv na ljubav o kojem nam Isusa priča. Ljubav nije zbranjane i mjerene. Pada mi napamet primjer Marije i Marte iz evanđelja. Marta se trudi, ulaže napor oko gosta koji joj je došao u kuću. Odgovorna je i konkretna. Proizvodi neizreciv

napor kako bi se svidjela Isusu, pokazala se u najboljem svjetlu. Marta je zauzeta izvana, savršena izvana. A onda njeno nutarnje stanje odaje njen prigovor sestri i Isusu. Marta i nije baš tako zadovoljna služeći zar ne? Progovara njena slabost i zamjeranje.

Isusu ne trebaju naša savršena izdanja majčinstva. Ne treba mu naša frustriranost poslom koji trebamo odraditi. Ne treba mu naše mrmljanje! Isusu ne trebaju naše maske. Koj je onda tajna radosnog služenja? Kako služiti i ne prigovarati? Kada život oslanjamo isključivo na Boga, naše služenje ljudima postaje radosno. Kada je Bog razlog mog djelovanja, ne postoji razočaranje jer ništa niti ne očekujem od ljudi. To nazivamo bezuvjetno davanje koje nije jednostavno i potrebno ga je vježbati cijeli život. No, takav stav će nam donijeti radost i zadovoljstvo u svakodnevnim poslovima.

Serijal „The Chosen“ možete pogledati na istoimenoj aplikaciji. Besplatne su dostupne dvije sezone prevedene na hrvatski jezik. Želim vam radosno življenje zadaće koju vam je Gospodin dao kao odgovornost. Više ljubite, a manje zamjerajte!

27. Međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje centara mira i Međugorskih molitvenih i karitativnih skupina

Dvadeset sedma međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje, održat će se u Međugorju od 14. do 18. ožujka 2022. godine.

Tema susreta je:

Učite od mene i naći ćete mir (Mt 11, 28-30)

U Gospinoj školi

PROGRAM

Ponedjeljak, 14. 03. 2022.

15,00 Registracija sudionika
17,00 Večernji molitveni program u crkvi

Utorak, 15. 03. 2022.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu
9,30 Predavanje Stanka
11,00 Susret i razgovor s predavačem
12,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini
15,30 Predavanje
17,00 Večernji molitveni program u crkvi

Srijeda, 16. 03. 2022.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu
9,30 Predavanje, razgovor Stanka
11,00 Susret i razgovor s predavačem
14,00 Molitva na Križevcu
17,00 Večernji molitveni program u crkvi

Četvrtak, 17. 03. 2022.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu
9,30 Predavanje Stanka
11,00 Susret sudionika sa župnikom
15,00 Molitva na Brdu ukazanja
17,00 Večernji molitveni program u crkvi

Petak, 18. 03. 2022.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu
9,30 Iskustva sudionika, sv. misa

Predavač na duhovnoj obnovi je fra Marinko Šakota, župnik župe Međugorje. Fra Marinko Šakota rođen je u Čitluku 1968. godine Osnovnu školu pohađao u Čitluku kao i prvi razred Srednje škole. Tada je izabrao Franjevački poziv pa se uputio u Franjevačko sjemenište u Visoko. Tu je završio 2. razred gimnazije, a ostala dva u Isusovačkoj gimnaziji u Dubrovniku gdje je i maturirao. Franjevački habit je obukao 15. srpnja 1987. na Humcu, gdje je proveo godinu dana Novicijata. Studij filozofije i teologije započeo je u Sarajevu na Franjevačkoj teologiji (1989. – 1990.), nastavio u Zagrebu na Isusovačkom učilištu (1990. – 1992.), a završio u Fuldi, Njemačka 1995., gdje je i diplomirao. Vječne zavjete položio je u Širokom Brijegu 1993. godine. Za đakona je zaređen u Zagrebu 1996., a za svećenika u Frohnleutenu 1996. godine. Prva služba bio je Franjevački samostan u Innsbrucku gdje je kao ispomoć proveo godinu dana, zatim kao duhovni pomoćnik u Frohnleutenu, te kao kapelan u Augsburgu. U Mostaru je bio kapelan tri godine, a zatim župnik u Gradničima sedam godina. Od rujna 2010. je na službi u Međugorju kao kapelan, a od 2013. župnik župe Međugorje. Dvadeset sedma međunarodna duhovna obnova organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje održat će se u Novoj dvorani u Međugorju od 14. do 18. 03. 2022. godine. Broj mjesta je ograničen prostorom, stoga vas molimo da što prije prijavite svoj dolazak na ovaj seminar.

Prijave izvršiti e-mail: seminar.marija@medjugorje.hr

Zbog organizacije duhovne obnove, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrate registrirani tek nakon što dobijete potvrđen odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani tek nakon što ste primili potvrđen odgovor. Bit će organizirano simultano prevođenje za sve jezične skupine. Cijena je 50 € po osobi. U cijenu su uključeni svi troškovi organizacije i rada (predavači, simultani prijevod i zajednički ručak zadnji dan).

Prilikom plaćanja na početku duhovne obnove svaki će sudionik dobiti akreditaciju koja će mu omogućiti sudjelovanje u radu. Za smještaj u Međugorju treba se pobrinuti svatko osobno. Budući da ne možemo doći do svakog organizatora osobno, ovim putem pozivamo sve organizatore hodočašća, vodiče, voditelje Centara mira i molitvenih i karitativnih skupina da obavijeste one koji su zainteresirani za ovaj susret. Unaprijed se radujemo vašim prijavama i zajedničkom susretu!

(POD)SJEĆANJE NA JEDNU VELJAČU

IVICA ŠARAC

Hercegovina je u veljači pod teškim teretom sjećanja. Za to postoji toliko razloga (svaki ima ime i prezime, vlastitu biografiju), da je premalo prostora da ih se sve poimenično navede. Valjalo bi ovih dana odvojiti nešto vremena, poći u crkve i na groblja i u molitvi se prisjetiti mnoštva onih koji nisu preživjeli tu prvu veljaču iz 1945. godine, zbog koje sve naredne sporije prolaze. Bolna je to i teška tragedija koju se nažalost uglavnom necjelovito prikazuje (naravno, ne iz loših namjera), pa javnosti i nakon sedamdeset i sedam godina izmiču njezini stvarni razmjeri. Nekako je ostala u sjeni velike „Bleiburške tragedije“ i grozota s „križnih puteva“, a ona je bila taj jezivi početak, grozomorna najava onoga što će se i na koji način događati sljedećih nekoliko ratnih i poratnih mjeseci.

Nema slična primjera tijekom Drugoga svjetskog rata da je na jednom širem prostoru u tako malo dana usmrćeno toliko franjevaca i

civila, kao što je to bio slučaj u hrvatsko-katoličkim krajevima Hercegovine u prvoj polovici veljače 1945. godine. Da tragedija bude još veća i bolnija, za to nitko nikada, ni na koji način nije odgovorio. Počinitelji su bili pripadnici jugoslavensko-partizanskih postrojbi predvođenih komunistima, dakle oni koji su stvorili komunističku Jugoslaviju i monopolizirali vlast u njoj i s njome pravo na govor ili šutnju o prošlosti.

Pogrom je započeo s prijelazom siječnja u veljaču i to

što se dogodilo u sljedeća dva tjedna na prostoru od Čapljine i Ljubuškoga do Širokoga Brijega i Mostara, najveći je zločin bez kazne u povijesti hrvatsko-katoličkoga dijela Hercegovine. Da bi se opravdala masovna pogubljenja, dijaboličnim su konstruktom ratno-političke propagande svi oni, i civili i franjevci, prikaz(iv)ani

kao osobe s oružjem u rukama. U jednom važnom partizanskom dokumentu koji je prethodio napadu, skoro pa kompletan hrvatsko-katolički puk (u izvorniku: „gotovo sav narod na prostoriji između Širokoga Brijega, Ljubuškog, Čapljine i Mostara“) označen je kao naoružana neprijateljska strana u sukobu, a franjevci k tomu kao „ustaški funkcioneri“, čime su ne samo najavljena, nego i odobrena njihova smaknuća. Izživljavanja naoružanih vojnika nad civilima i franjevcima događala su se u sjeni ratnih sukoba u to vrijeme suprotstavljenih vojski: jugoslavensko-partizanske na jednoj i ustaško-domobranske sa združenim njemačkim snagama na drugoj strani. U završnom vojnom udaru s ciljem konačnoga zauzimanja utvrđene linije Široki Brijeg-Mostar, jugoslavenske partizanske jedinice su iz južnih područja Hercegovine započele s „pretresima“ i „čišćenjima“ sela. Kako bismo otklonili eventualne dvojbe oko vjerodostojnosti činjenica, sve informacije i podatci koji slijede potječu iz izvornih dokumenata onih koji su počinili zločine. U pronađenim partizansko-komunističkim dokumentima doslovno se govori o „čišćenju“ sela između Ljubuškoga, Širokoga Brijega i Mostara, pa se tako primjerice za 5. veljače navodi da su „očišćena sela Lipno, Hamzići, Buhovo, Turčinovići...“. U naredbi od 4. veljače traži se od partizanskih komesara „vršiti pretrese kuća i zatvarati sva lica koja dolaze sa neprijateljske teritorije“, a u sutrašnjoj dopuni naredbe, od 5. veljače, dodaje se kako je potrebno „raditi tako kao da je svuda neprijatelj“ i „pretresati sva sela u svojim zonama“ te „sva lica preko 16 godina hapsiti i sprovođiti u Ljubuški.“ Pretresi i čišćenja su eufemizam za uhićenja, odvođenja i ubijanja. Jedan oficir OZN-e u „strogo-povjerljivom“ izvješću otkriva da je u Ljubuškom tih dana „pomlatio sve što se je nalazilo u zatvoru“. Samo u prvom tjednu veljače pogubljeno je u Ljubuškom, čapljinskom i bročanskom kraju više od stotinu civilnih osoba, među

kojima i veći broj žena. U Čapljini je zapamćena „krvava Kalandora“ po egzekucijama u izvedbi pripadnika OZN-e i KNOJ-a. Tijela pogubljenih osoba, među kojima župnika i časne sestre, završila su u masovnoj grobnici pokraj crkve sv. Franje. Scene vezanih i sprovedenih franjevaca po seoskim putevima opisane su u nekoliko svjedočanstava. Uhićeni, mučeni i zatvarani franjevci odvođeni su potom i pogubljavani po hercegovačko-dalmatinskom kršu. Neki su spletom okolnosti i zalaganjem utjecajnih ljudi (bliškima komunističkoj vlasti) kasnije pušteni iz zatvora. Pojedini franjevci su uspjeli napustiti Hercegovinu prije dolaska partizana (no dio njih je, na žalost, završio na drugim komunističkim stratištima u sjevernijim krajevima) U jednom trenutku ostao je samo jedan svećenik od Klobuka do Studenaca. Teror jugoslavenskih komunista izazvao je masovan bijeg stanovništva pred njihovom vojskom (u izvješću jednoga od „organa“ Komunističke partije Jugoslavije od 13. veljače 1945. piše kako „sa kotara Mostarskog ima pojedinih sela 95% napuštenih, dok je sa

NEMA SLIČNA PRIMJERA TIJEKOM DRUGOGA SVJETSKOG RATA DA JE NA JEDNOM ŠIREM PROSTORU U TAKO MALO DANA USMRĆENO TOLIKO FRANJEVACA I CIVILA, KAO ŠTO JE TO BIO SLUČAJ U HRVATSKO-KATOLIČKIM KRAJEVIMA HERCEGOVINE U PRVOJ POLOVICI VELJAČE 1945. GODINE. DA TRAGEDIJA BUDE JOŠ VEĆA I BOLNIJA, ZA TO NITKO NIKADA, NI NA KOJI NAČIN NIJE ODGOVORAO. POČINITELJI SU BILI PRIPADNICI JUGOSLAVENSKO-PARTIZANSKIH POSTROJBI PREDVOĐENIH KOMUNISTIMA, DAKLE ONI KOJI SU STVORILI KOMUNISTIČKU JUGOSLAVIJU I MONOPOLIZIRALI VLAST U NJOJ I S NJOME PRAVO NA GOVOR ILI ŠUTNJU O PROŠLOSTI.

terena Ljubuške opštine otišlo 3-4000 osoba.“). Posebno brutalnu dimenziju komunističko-partizanski pohod zadobio je u drugom tjednu veljače (od 7. do 14.) nad franjevcima širokobriješkoga i mostarskoga samostana i civilnim stanovništvom Širokoga Brijega i Mostara.

Jugoslavensko-komunistička propaganda po dolasku njezine vojske u hrvatsko-katoličke krajeve Hercegovine (u studenom 1944. godine) ni nakon tromjesečnih organiziranih pokušaja masovne indoktrinacije („agitacijsko-propagandnog rada“) nije uspijevala ideološki pridobiti ovdašnje stanovništvo u većoj mjeri na svoju stranu. U svojim su analizama, kao presudan faktor vlastitoga propagandnog neuspjeha navodili snažan utjecaj Katoličke Crkve u Hercegovini, naročito franjevaca, koje su etiketirali kao „reakciju“ koja, kako u izvorniku stoji, „vrši svoj svestran i širok utjecaj na narod“. Franjevačka zajednica je u Hercegovini doživljavana kod KPJ i njezinih vojnih i represivnih „organa“ kao najveća konkurencija za naklonost puka, jer je desetljećima prosvjetno djelovala preko svojih odgojno-obrazovnih institucija, osobito

glasovite gimnazije na Širokom Brijegu i bogoslovije u Mostaru. Na taj je način, zaključuje se u jednom elaboratu, „kler godinama igrao ulogu odgojitelja i vaspitača narodnih masa.“ Trebalo je, dakle, eliminirati „konkurenciju“, a „narodne mase“ likvidacijama „pročistiti“ i ostatak preodgojiti. Udar na širokobriješke franjevce započeo je prethodnom žestokom ratnom propagandom, kojom je zapravo najavljena njihova egzekucija. Zapovjednik jugoslavensko-partizanskih jedinica vlastitom je rukom zapisao u ratni „dnevnik“ tri dana prije početka napada na Široki Brijeg, da će „kazniti“ širokobriješke franjevce. A kako je ta „kazna“ izgledala, pokazalo se nedugo po ulasku partizana u kompleks širokobriješkoga samostana (7. veljače). Svi koji su nosili franjevački habit, odvođeni su do stratišta i usmrćeni. Iz širokobriješkoga samostana je u samo nekoliko dana veljače ubijeno dvadeset i sedam franjevaca. Profesori franjevačke gimnazije (koji su ostali tih dana u samostanu) su poubijani, gimnazija devastirana pa zaplijenjena, a Široki Brijeg, koji je pretrpio teška razaranja i višestruka masovna pogubljenja zarobljenih vojnika i civila, dodatno je kažnjen brisanjem imena (preimenovanjem u Lišticu). Ulaskom jugoslavensko-partizanskih jedinica u Mostar 14. veljače, zaokružiti će se ovaj dvotjedni pogromaški ciklus onako kako je i započeo: ubijanjem franjevaca i civila. Sedmorica njih iz mostarskoga samostana, među njima provincijal i gvardijan, ubijeni su i bačeni u Neretvu. Posmrtni ostaci im nikada nisu pronađeni. Tijelima zarobljenih pripadnika poražene vojske ali i većega broja mostarskih civila punjene su masovne grobnice na nekoliko lokacija u samom gradu, a većina zarobljenika i uhićenih civila je, prema tvrdnjama očevidaca, „u noćnim satima kamionima odvožena na stratišta“ izvan grada. Koga su sve i kamo odnijele Neretva i mostarske noći te hladne i teške veljače 1945., na žalost ni do danas nije precizno ustanovljeno.

FRANJEVAČKA ZAJEDNICA JE U HERCEGOVINI DOŽIVLJAVANA KOD KPJ I NJEZINIH VOJNIH I REPRESIVNIH „ORGANA“ KAO NAJVEĆA KONKURENCIJA ZA NAKLONOST PUKA, „JER JE DESETLJEĆIMA PROSVJETNO DJELOVALA PREKO SVOJIH ODGOJNO-OBRAZOVNIH INSTITUCIJA, OSOBITO GLASOVITE GIMNAZIJE NA ŠIROKOM BRIJEGU I BOGOSLOVIJE U MOSTARU. NA TAJ JE NAČIN, ZAKLJUČUJE SE U JEDNOM ELABORATU, „KLER GODINAMA IGRAO ULOGU ODGOJITELJA I VASPIITAČA NARODNIH MASA.“ TREBALO JE, DAKLE, ELIMINIRATI „KONKURENCIJU“, A „NARODNE MASE“ LIKVIDACIJAMA „PROČISTITI“ I OSTATAK PREDGOJITI.

OBILJEŽENA 77. OBLJETNICA JUGOKOMUNISTIČKOG
UBOJSTVA 66 HERCEGOVAČKIH FRANJEVACA

KRVLJU SU SVOJOM OBILJEŽILI STAZU ŽIVOTA

Na današnji dan prije 77 godina jugokomunisti su počinili neviđeni zločin nad svećenicima i franjevcima u samostanu na

Širokom Brijegu. Njih dvanaesticu, koje su pronašli u samostanu, odveli su do ratnog skloništa, ubili ih, polili benzinom i potom zapalili. To je bio uvod za sva iduća događanja, za druge nepravedno ubijene franjevce u Mostaru, Čitluku, Ljubuškom i mnogim drugim mjestima, sveukupno njih 66, kao i za ubijene članove puka Božjega. U Drugom svjetskom ratu i poraću tako je iz općine Široki Brijeg ubijeno 2 165 osoba, a iz Županije zapadnohercegovačke 7 003. U čast svima njima danas (7. veljače 2022.) je na Širokom Brijegu služena sv. misa zadušnica. Molitveni program započeo je u 16 sati molitvom kraj ratnog skloništa gdje su članovi Frame Široki Brijeg zapalili 12 svijeća u znak sjećanja na 12 fratara koji su ubijeni i spaljeni u ovom skloništu. Nakon molitve procesija se uputila prema samostanskoj crkvi. Molitvu na grobnici s posmrtnim ostatcima 24-ice pronađenih pobijenih franjevac predvodio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko, a imena pobijenih čitali su trećari.

Svečanu sv. misu zadušnicu predslavio je dr. fra Miljenko Šteko, provincijal hercegovačke franjevačke provincije, uz koncelebraciju vicepostulatora fra Miljenka Stojića, gvardijana i 40-ak drugih hercegovačkih franjevac. Pjevanje na sv. misi predvodio je Veliki župni zbor. Misno čitanje pročitao je fra Rade Dragičević, posljednji živući hercegovački franjevac koji je pohađao glasilovitu Franjevačku klasičnu gimnaziju

U svojoj propovijedi fra Miljenko Šteko naglasio je kako su franjevci na ovim našim prostorima bili obespravljani, proganjeni, ubijani i zatirani. Samostani su rušeni i paljeni, ali nikada franjevce nisu mogli izbrisati, jer je uz njih uvijek Isus Krist te su uvijek iznova započinjali.

na Širokom Brijegu. Molitvu vjernika čitali su gvardijani pojedinih samostana, priopćeno je iz Vicepostulature postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65 subrača“.

U svojoj propovijedi fra Miljenko Šteko naglasio je kako su franjevci na ovim našim prostorima bili obespravljani, proganjeni, ubijani i zatirani. Samostani su rušeni i paljeni, ali nikada franjevce nisu mogli izbrisati, jer je uz njih uvijek Isus Krist te su uvijek iznova započinjali. Godine 1944. Provincija je bilježila 231 franjevca, a godinu dana poslije, u travnju 1945. samo 61. Mnogi su bili ubijeni, mnogi završili na Bleiburgu i Križnom putu.

„Prije ove sv. mise bili smo na stratištu naše dvanaesticu braće. Partizani su ih smakli hicem u zatiljak i strmoglavili niz stube skloništa. Jednoga po jednog. Okrutno, bezbožno i hladno. Onda ih polili benzinom i zapalili, kao da nisu dovoljno poniženja i strahote učinili ovim monstruoznim ubojstvom. Sklonište su zatrpali i zločin svoj krvavi obavili velom šutnje i prijetnje da se o njemu ne smije progovoriti. I to traje do ovoga trenutka. Ime ni jednoga neposredna izvršitelja zločina ne znamo. Ni jednoga iskaza njihova nemamo, a kamoli isprike i pokajanja za ubojstvo... Naprotiv, ovdje ne oklijevam kazati da sluga tih istih partizanskih zločinaca, do današnjega dana, evo 77 godina, razvijaju svoje teorije opravdanja zločina i začuđujućom snagom zla ova ubojstva, bez ikakva sudišta, krajnje nehumano prosuđuju kao 'normalna'! Čovjek se može samo čuditi kakve su to površne iluzije života, magle, tamne sjene i razarajuća djelovanja zla u njihovim savjestima! Mogu li se ovakvi zločini ičim opravdati? ... Ono što nam najteže pada jest da do danas ne znamo za grobove još skoro polovice njih, a ubijali su ih i puna dva mjeseca nakon svršetka rata. Pa da u ovoj našoj krvlju zalivenoj zemlji zasadimo jedan jasen iznad njihovih stratišta. Da vijori njihovu priču naraštajima i da ih nikada ne zaboravimo. Da skroji debeli hlad koji će čuvati njihova imena i prezimena stoljećima... Dostojno i spokojno do dana 'novih nebesa i nove zemlje' (usp. Iz 65, 17). Krvlju su svojom obilježili stazu života. Svojim žrtvama kročili su u vječnost. Izdržali oganj i mač,

Iz rada Vicepostulature izrasla je i knjiga Hercegovačka franjevačka provincija u Drugom svjetskom ratu i poraću. Proširena je to doktorska disertacija negdašnjeg djelatnika Vicepostulature dr. Hrvoja Mandića. Do sada je ovo najcjelovitiji znanstveni prikaz tih vremena pa bi ova knjiga trebala biti neizostavna u svakoj našoj knjižnici. A i nadalje se pišu diplomski i drugi znanstveni radovi o pobijenim hercegovačkim franjevcima, skladaju pjesme ili jednostavno rečeno puk o njima govori. Uobičajeno smo održali i simpozij u predzadnju nedjelju u listopadu. Objavljivali smo redovno i naše glasilo Stopama pobijenih, kao i održavali portal pobijeni.info. Naravno, i dalje smo tragali za dokumentima i svjedočenjima o tim vremenima. Ukratko rečeno ovo istražno razdoblje je na samome svome kraju i Vicepostulatura je spremna mjesnome biskupu podnijeti potrebno čim Uprava Provincije dadne zeleno svjetlo“, kazao je fra Miljenko Stojić spomenuvši i kako su „mještani Crnih Lokava, Mokrog, Turčinovića i Širokog Brijega uobičajeno jučer, u najbližu nedjelju Obljetnici, hodočastili od spomenika svojim pobijenima do ratnog skloništa“.

„Jedna skupina njih trčala je iz Crnih Lokava. Iz Mostara, pak, došla je pješice skupina framaša na čelu s fra Tomislavom Crnogorcem. Zaista im svima hvala. Grad Široki Brijeg i Županija Zapadnohercegovačka uobičajeno su obilježili Dan sjećanja na našu pobijenu braću i Božji puk. Hvala iskrena i njima.“ **Miljenko Stojić, vicepostulator postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65 subrača“**

zasvijetlili poput čista zlata na taljici na kojoj su bili iskušani. I koliko su god krvnici mislili da će ih ubiti, da će ubiti Zajednicu, da će ubiti narod, ubiti vjeru, ljuto su se prevarili. Nisu oni znali za ove evanđeoske riječi

koje smo čuli. A one su izgovorene našoj pobijenoj braći: Dođite k meni vi umorni i opterećeni, ja ću vam biti odmor i vječnost... I te nas riječi godinama i godinama okupljaju, a okupljat će nas do kraja naših života i čuvati sjećanje na našu braću“, kazao je, između ostalog u svojoj homiliji fra Miljenko Šteko.

Generalni vikar hercegovačkih biskupija don Nikola Menalo prenio je pozdrave i blagoslov mostarsko-duvanjskog biskupa mons. Petra Palića.

„Evanđelje nam govori o mnoštvu ljudi koji uporno traže Boga i njegovu blizinu kako bi ozdravilo. U mnoštvu koje traži Boga ima više skupina ljudi. Postoje oni ljudi koji jednostavno iskorištavaju Crkvu. Njihov je nesavjestan stav da Crkva postoji zato da im služi, ali da oni sami nemaju nikakve dužnosti prema njoj. Osobe čijih se imena danas prisjećamo nisu bili oni koji su Crkvu koristili nego Crkvi bili od koristi i zato Crkva njihovu žrtvu spominje u Isusovoj spomen-žrtvi. Postoje oni ljudi koji jednostavno nastoje iskoristiti Boga. Oni ga se ne sjeće nikad osim onda kada ga trebaju. Žrtva ovih ljudi kojih se danas spominjemo nije iskorištavanje Boga nego molitva od Boga za spas njihovih izmučenih duša. Zbog toga

ŽRTVA OVIH LJUDI KOJIH SE DANAS SPOMINJEMO NIJE ISKORIŠTAVANJE BOGA NEGO MOLITVA OD BOGA ZA SPAS NJIHOVIH IZMUČENIH DUŠA. ZBOG TOGA NE SMIJEMO PRESTATI MOLITI I OBILJEŽAVATI OVAJ DAN, JER ON NAM JE POTICAJ KAKO BISMO RAZVESELILI ISUSOVO SRCE DOLAZEĆI K NJEMU I NUDEĆI MU SVOJU LJUBAV, SVOJU SLUŽBU, SVOJU POBOŽNOST, TRAJEĆI OD NJEGA SPAS ZA SVOJU POKOJNU BRAČU

ne smijemo prestati moliti i obilježavati ovaj Dan, jer on nam je poticaj kako bismo razveselili Isusovo srce dolazeći k njemu i nudeći mu svoju ljubav, svoju službu, svoju pobožnost, tražeći od njega spas za svoju pokojnu braću“, kazao je don Nikola Menalo, a fra Miljenko Stojić, vicepostulator postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subrača«, ukratko je izložio rad Vicepostulature u protekloj godini i zahvalio svima koji na bilo koji način doprinose čuvanju sjećanja na pobijene franjevce i puk.

Kroz četiri dana molitveni program je putem interneta i radiovalova prenosila Radiopostaja Široki Brijeg. Podijeljene su i nagrade na Natječaju s temom pobijeni hercegovački franjevci za uzrast djeca, mladež i odrasli. Vicepostulatura se zahvaljuje svima onima koji su sudjelovali u Natječaju, bilo je uistinu mnogo dobrih i kvalitetnih radova te pozvala i na sudjelovanje u idućem Natječaju koji će biti raspisan u rujnu, objavljeno je na web stranici Vicepostulature Pobjieni.info.

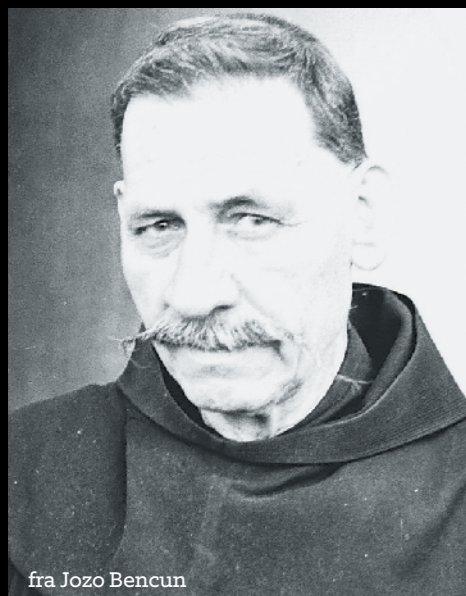
„Drugi mjesec godine – veljača i ove zime stavlja pred nas svoje nadnevke i u njima teške obljetnice. Zime koje su ledile krv naroda i pokušale zauvijek ohladiti kosti 66 hercegovačkih franjevaca poharale su Hercegovinu. Ali godine šutnje su prošle, godine zaborava nikad nisu postojale, dani sjećanja su među nama, a vrijeme molitve pred nama. Prije 77 godina glas mučeništva pukao je jače i utišao neprijatelj obarač. Jeka mučeništva među nama ne prestaje. Odjekuje i danas preko naših molitava i liturgijskog zajedništva. Poseban je osjećaj ovih dana vidjeti hodočasnike, a posebno članove obitelji od kojih su mnogi još jučer došli na ispovijed i molili se na grobu fratara, a pri tome ponosno svjedoče kako je neki od ubijenih fratara 'iz naše kuće', zatim vjernike, a među njima sve više mladih, kako zdušno i srčano mole za zagovor naših fratara. Sa Širokog Brijega. Ponesite molitvu svojim kućama, jer na njemu je zasijano sjeme mučeništva koje će vas okrijepiti duhovnim napretkom i radosti.“ **fra Ivan Marić, gardijan širokobriješkog samostana**

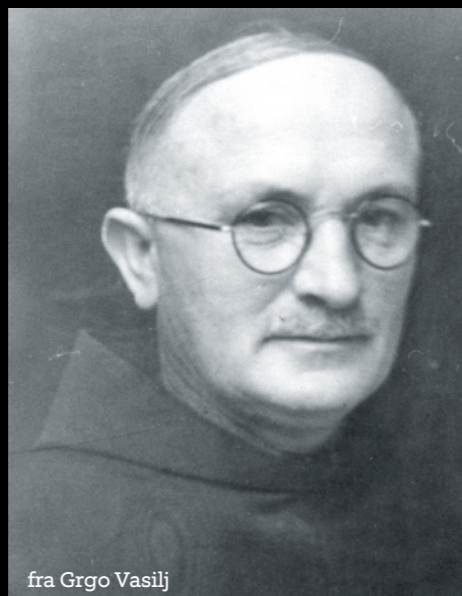
HERCEGOVAČKI FRANJEVCI JUGOKOMUNISTIČKE ŽRTVE 1942. - 1945.

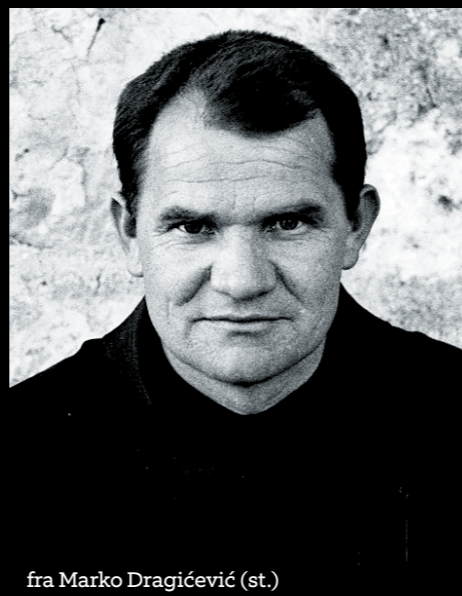
Ukupno ih je ubijenih 66. Tražimo svjedočenja o njihovim pogubljenjima. Ako znate štogod o tim nemilim događajima, dojavite što prije Vicepostulatori. Također dojavite ako ste na njihov zagovor dobili neku milost ili čudo. VICEPOSTULATURA POSTUPKA MUČENIŠTVA »FRA LEO PETROVIĆ I 65 SUBRAČE« www.pobjieni.info

fra Jozo Bencun

fra Grgo Vasilj

fra Marko Dragičević (st.)

Dali su svoj život za svoju svetu vjeru i za svoj sveti poziv

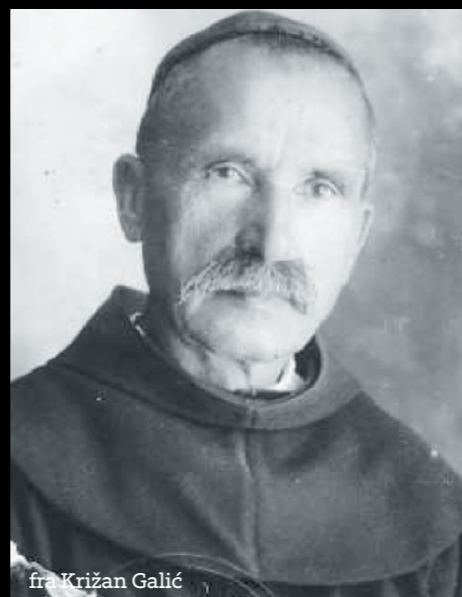
Međugorje, župa svetoga Jakova, na stijegu svoga ponosa zacijelo nosi imena svojih sinova koji su bili hercegovački franjevci, a svoj su život dali za svoju svetu vjeru i za svoj sveti poziv. Od šezdeset i šest ubijenih fratara Hercegovačke franjevačke provincije, koje su partizani ubili na pravdi Boga, njih su četvorica iz župe Međugorje.

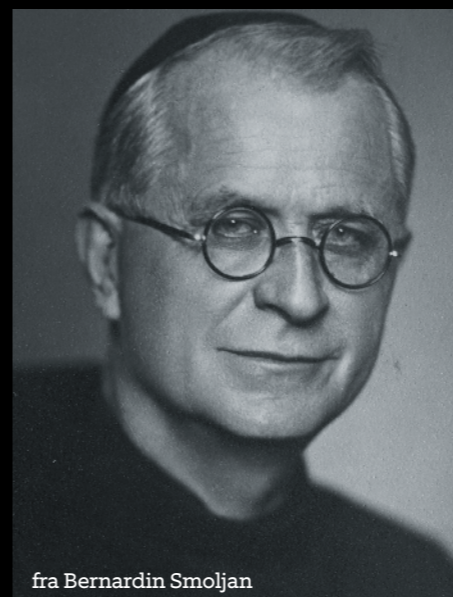
fra Mariofil Sivrić

fra Jenko Vasilj

fra Križan Galić

fra Bernardin Smoljan

FRA JOZO BENCUN (Međugorje, 26. 9. 1869. – Mostar 14. 2. 1945.)

Najstariji od njih je fra Jozo Bencun. Našao se u tom ratnom vihoru 1945. u Franjevačkom samostanu sv. Petra i Pavla u Mostaru. Već je bio fratar u miru, starac. Partizani su ga sa svim ostalim fratrима uhitili u samostansku zbornicu. Imao je sedamdeset i šest godina. Krsnim je imenom Ivan. Njegovi su roditelji Mate i Pera r. Alilović. Rodio se 26. 9. 1869. u Međugorju. Srednju je školu završio na Širokom Brijegu 1889., a tako i bogosloviju 1895. Franjevački je habit obukao 25. 9. 1889. na Humcu, vječne zavjete polaže 29. rujna 1893. na Širokom Brijegu, a u Mostaru je 3. prosinca iste godine zaređen za svećenika.

Fra Jozo je bio jednostavni i dobri hercegovački franjevac. Služio je cijeli život na mnogim malim, siromašnim i jako zahtjevnim župama kako slijedi:

- 1895. – 1897. kapelan i vjeroučitelj u Gradničima
- 1897. – kapelan na Humcu i preko ljeta u Planini
- 1898. – 1902. župnik u Drežnici
- 1903. – 1904. kapelan na Humcu
- 1904. – 1907. kapelan na Širokom Brijegu i preko ljeta kapelan u Poljima
- 1907. – 1909. župnik u Bukovici
- 1909. – kapelan na Humcu
- 1910. – 1912. kapelan na Širokom Brijegu
- 1912. – 1914. župnik u Klobuku

FRA ANTE MARIĆ

1914. – 1915. kapelan na Humcu
1915. – 1917. kapelan na Širokom Brijegu
1917. – 1926. župnik u Izbičnu, prvi u novoosnovanoj župi
1926. – 1928. župnik u Gabeli
1928. – 1937. župnik u Izbičnu
1937. – 1945. u miru na Širokom Brijegu

Fra Jozo se pred partizanima najvjerojatnije sklonio sa Širokog Brijega u Mostar u samostan. Partizani su ga 14. 2. 1945. sa šestoricom braće odveli iz mostarskog samostana, mučili, ubili i bacili u rijeku Neretvu.

FRA GRGO VASILJ (Međugorje, 13. 3. 1886. – Mostar, 14. 2. 1945.)

Fra Grgo je bio aktualni gvardijan u Franjevačkom samostanu sv. Petra i Pavla u Mostaru. Imao je 59. godina. Mjesecima već prije dolaska partizana Mostar je podnosio velike ratne strahote, pa tako i Franjevački samostan. Sve je to gvardijanu fra Grgi bilo i te kako na srcu i duši. Rodio se 13. ožujka 1886. u Međugorju. Njegovi su roditelji Andrija i Mara r. Pehar. Krsno mu je ime Jozo. Osnovnu je školu završio u Gradničima, gimnaziju na Širokom Brijegu, a studij bogoslovije u Mostaru i Paderbornu u Njemačkoj. Habit je obukao na Humcu 1. kolovoza 1905. godine, vječne zavjete polaže u Mostaru 4. rujna 1909., a za svećenika je zaređen u Paderbornu 7. travnja 1911.

U svojoj je Provinciju bio dušobrižnik cijeli svoj život, i to slijedećim redom:

- 1912. – 1913. kapelan u Duvnu
- 1913. – 1914. kapelan u Gradničima
- 1914. – 1916. kapelan u Konjicu
- 1916. – 1917. kapelan u Gradničima
- 1917. – 1923. župnik u Mostarskom Gracu
- 1923. – 1925. župnik u Blizancima
- 1925. – 1928. vikar i kapelan u Mostaru
- 1928. – 1931. gvardijan i župnik na Humcu
- 1931. – 1934. župnik u Studencima
- 1934. – 1937. gvardijan i kapelan u Mostaru
- 1937. – 1943. župnik na Čerinu
- 1943. – 1945. gvardijan i župnik u Mostaru

Dana 14. veljače 1945. godine partizani su ušli u Franjevački samostan sv. Petra i Pavla u Mostaru. Bila

je Čista srijeda. S još su šestoricom braće izdvojili oca gvardijana fra Grgu Vasilja, zajedno s ocem provincijalom fra Leom Petrovićem, te ih odveli u hladnu noć. Nikad se više nisu vratili. Partizani su ga s braćom mučili, ubili i bacili u rijeku Neretvu.

FRA MARKO DRAGIČEVIĆ (Međugorje, 17. 2. 1902. – nepoznato mjesto 11. 2. 1945.)

Fra Marko je bio vrsni profesor klasičnih jezika na Širokom Brijegu. Bio je doktor znanosti. Rodio se u Međugorju 17. veljače 1902. godine. Krsno mu je ime Nikola. Njegovi su roditelji Andrija i Ruža r. Martinac. Pučku je školu završio u Međugorju i Gradničima, Gimnaziju na Širokom Brijegu, bogosloviju u Mostaru i Parizu. Franjevački je habit obukao na Humcu 8. srpnja 1922., svečane zavjete polaže u Mostaru 10. srpnja 1926. za svećenika je zaređen u Parizu 2. srpnja 1928. U Fribourgu u Švicarskoj završava filozofiju i polaže doktorat 22. srpnja 1935. s temom: Essai sur le caractere de Lettres de Pline le Jeune.

Odmah se po svršetku nauka vratio na Široki Brijeg i tu predano bio profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji do 1945. godine. Partizani su ga 11. veljače 1945. odveli s oltara iz crkve u Izbičnu zajedno s fra Nevinkom Mandićem i Bonom Andačićem. Nisu im dali završiti svete mise. Odveli su ih, a narod je te nedjelje u Izbičnu ostao bez svete mise. Ucviljeni je puk još dugo u crkvi molio i naricao. Uzalud su bile sve potrage za njihovim grobovima i smrtnim ostacima od Izbična, Crnča, Gornjeg Graca, Grabove Drage. Do danas im se za stratište ne zna. Povjerenstvo za pripremu kauze mučenika pod vodstvom fra Ante Marića je uzelo uzorak njegovih roditelja Andrije (r. 1869., a umro 16. 2. 1950.) i njegove majke Ruže (r. 1864. a umrla 31. 7. 1960.) iz obiteljske grobnice u groblju Kovačica u Međugorju 21. srpnja 2006. godine. No, njegovo tijelo nije pronađeno ni u Zagvozdu, ni u Vrgorcu niti u Ljubuškom.

FRA MARIOFIL SIVRIĆ (Međugorje, 10. 2. 1913. – nepoznato mjesto 12. 2. 1945.?)

Možda je fra Mariofilova smrt jedna od najzagonetnijih od svih

šezdeset i šest ubijenih hercegovačkih fratara. Bio je aktualni vikar u Franjevačkom samostanu na Širokom Brijegu. Nije ubijen ni u ratnom skloništu, nije odveden ni prema Splitu. Predao se 8. veljače s fratrima iz fratarske hidrocentrale. Nisu ga s drugima odveli u smjeru Splita. Govori se da su ga zadržali da bi izvršio obred ukopa za neke partizane, ili da bi kao vikar samostana partizanima pokazao sve o samostanu i drugim fratarskim objektima, pa da bi ga onda na nepoznatom mjestu ubili oko 12. veljače 1945. godine. Uglavnom mu se za grob ne zna.

Mariofil se rodio u Međugorju 10. veljače 1913. godine. Krsno mu je ime Marijan. Njegovi su roditelji Nikola i Anica r. Prskalo. Pučku je školu završio u Međugorju, Gimnaziju na Širokom Brijegu, a studij bogoslovije u Mostaru i u Breslau u Njemačkoj, danas je to Wrocław u Poljskoj. U Franjevački red je stupio na Humcu 3. kolovoza 1930., svečane zavjete polaže 12. kolovoza 1934. u Mostaru. Za svećenika je zaređen u Kotoru 14. lipnja 1936. godine. U Provinciji je vršio slijedeće službe: 1938. – 1940. kapelan na Širokom Brijegu 1940. – 1944. prefekt Konvikta za vanjske đake na Širokom Brijegu 1944. – 1945. vikar samostana na Širokom Brijegu

Partizani su ga ubili u trideset i drugoj godini njegova života. Povjerenstvo za pripremu kauze mučeni-

Fra Jenko Vasilj s vjeroučenicima u Konjicu.

ka je pod vodstvom fra Ante Marića iz groblja Kovačica u Međugorju uzelo uzorak za DNK njegovog brata Ivana 21. srpnja 2006. godine. No njegovo tijelo nije bilo ni u Zagredu, ni u Vrgorcu, niti u Ljubuškom. Grob ostaje i dalje nepoznat.

FRA JENKO VASILJ
(Međugorje, 2. 5. 1914. – Klanjac?, Križni put, svibanj 1945.)

On je najmlađi od međugorskih ubijenih fratara. Krsno mu je ime Stanko. Njegovi su roditelji Mate i Vida r. Sivrić. Rodio se 2. svibnja 1914. godine. Pučku je školu završio u Međugorju, Gimnaziju na Širokom Brijegu, a studij bogoslovije u Mostaru, Strassburgu i Lyonu u Francuskoj. U Lyonu je postigao i

licencijat 30. lipnja 1939. godine. Franjevački je habit obukao na Humcu 6. kolovoza 1931. godine, svečane je zavjete položio u Mostaru 18. kolovoza 1935., gdje je zaređen i za svećenika 23. svibnja 1937. godine.

Po dolasku u provinciju fra Jenko je bio pastoralno djelatan u Konjicu, gdje je bio kateheta od 1939. godine do 1945. Partizani su ga u mjesecu svibnju 1945. ubili u kolonama Križnog puta negdje kod Klanjca (Hrvatsko Zagorje). Grob mu je do danas nepoznat. Svojim su životom i fratarskim djelovanjem Međugorju na srcu ostala još dvojica ubijenih hercegovačkih franjevaca. Fra Križan Galić i fra Bernardin Smoljan.

FRA KRIŽAN GALIĆ
(Gorica 30. 11. 1870. – Međugorje, 30. 10. 1944.)

Po noći su u župni ured u kojem je bio fra Križan partizani ubacili bombu koja ga je usmrtila. Ukopan je u Međugorju u groblju Kovačica.

FRA BERNARDIN SMOLJAN
(Mostar – Rodoč, 3. 10. 1884. – Mostar, 14. 2. 1945.)

Bio je župnikom u Međugorju 1931. – 1936. godine. Godine 1933. je sa župljanima sagradio zavjetni križ na današnjem brdu Križevac, i položio temelje župnoj međugorskoj crkvi. Partizani su ga 14. veljače sa šestoricom braće mučili, ubili i ubacili u rijeku Neretvu.

Fra Bernardin Smoljan ispred župnog ureda u Međugorju.

Tako nekad u sutone, kad leluja tihi lahor nekog sjećanja, kao da se čuju koraci starog fra Joze. Kroči svome svetom Jakovu da mu dušu iznese. Veljače je. Mrzla. Sjedne na prag svoje kamene crkve, prebire krunicu i molitvu tiho zbori. Odnekud mu eto fra Grge. Pogledom ga pozdravlja i sjeda do njega. I njemu molitva na usnama titra. Gledaju se. U obojice mokri habit. Skorili se od leda. To nam je od Neretve! Kao da očima jedan drugom zборе. I mole. Gledaju i kao da čuju tamo s crkvenog dvorišta da netko misu svetu

govori. I puk se čuje i pjevanje. Gledaju tamo i fra Jozo veli: Eno profesora fra Marka, i s njim fra Nevinka i fra Bone. To u mom Izbičnu svetu misu zборе. Ta nedilja je. Fra Metoda župnika nema, i ko zna oće li ga ikad više biti. Fra Marko uvik lipo propovida ... Šapće fra Grgo. I oni se primiču oltaru. Na vratnice dvorišta poviri fra Mariofil. Kao rosa mlad, osmijeh mu lice razveselio. Nosi u ruci neku torbu. Bijeli mu šal oko vrata. Habit mu krase vitko mlado tijelo. Pozdravlja obojicu. I oni njega. Daju mu rukom znak da fra Marko propovijeda, da ne smiju pričati.

I taman što su uzeli mjesta s pukom da propovijed slušaju, eto mladića, duga, visoka. Na leđima mu uprtnjača. Na nogama gozjerice. U ruci krunica. Gleda ih i ide k njima. Fra Jenko ... Zaviknu fra Jozo Bencun i rukom zatisnu usta. Širom rastvorio oči. Svi smo čuli da si na Križnom putu nesta. A on ih samo milo gleda. Dođe k njima. Skinu uprtnjaču, pod njom mu košulja mokra od znoja. Tiho pozdravi: Hvaljen Isus! I nastavi s njima slušati fra Markovu propovijed.

NA PUTU PREMA CRKVENOM PRIZNANJU MUČENIŠTVA HERCEGOVAČKIH FRANJEVACA

Povjerenstvo je dobro obavilo povjerenu mu zadaću. Počelo se ne samo s prikupljanjem rasijane građe o mogućem mučeništvu hercegovačkih franjevaca, već i tražiti njihove zemne ostatke. Kao što je spomenuto, u Zagvozdu je otkopana masovna grobnica u kojoj je bilo 18 tijela. Među njima do sada su DNK metodom prepoznati fra Melhior Prlić, fra Julijan Kožul i fra Zdenko Zubac.

Iz ovog razdoblja svakako treba izdvojiti knjigu »Tragom pobijenih hercegovačkih franjevaca« koju je uredio fra Ante Marić. Posvećena je otkopavanju posmrtnih ostataka u masovnoj grobnici u Zagvozdu. Prvi pronađeni DNK analizom bio je fra Melhior Prlić 30. prosinca 2005., što je ujedno i prvi slučaj prepoznavanja pomoću DNK metode neke osobe stradale u Drugom svjetskom ratu na području Hrvatske i BiH. U tome veliku zaslugu imaju Marija Definis Gojanović i Davorka Sutlović s Patologije u Splitu, kao i njihovi suradnici.

Radeći na identifikaciji osoba iz masovne grobnice u Zagvoz-

a članovi su bili: fra Bazilije Pandžić, fra Vendelin Karačić, fra Jozo Zovko, fra Jozo Vasilj i fra Branimir Musa.

FRA MILJENKO STOJIĆ

Dug je još put do izglednog proglašenja barem nekih pobijenih franjevaca blaženima i svetima. Ali nadnevcu nisu tako ni važni. Puno je važnije ustanoviti što se točno dogodilo i u našu duhovnost pretočiti sve ono dobro koje su oni namrijeli svojom žrtvom.

Domovinski rat razbudio je nade među hercegovačkim franjevcima da će se konačno dogoditi da će istina o pobijenim fratrima izići na svjetlo dana. Uobičajeno, najprije su se za to založili pojedinci, a onda provincijsko ustrojstvo.

POVJERENSTVO ZA PRIPREMU KAUZE MUČENIKA

Nakon razmišljanja i širenja te namisli među braćom, provincijal fra Slavko Soldo zauzeo se da se na sjednici Uprave Provincije 4. studenoga 2004. u Slanom ustroji povjerenstvo za pripremu kauze mučenika. Na čelo mu je postavljen fra Ante Marić,

Osvajajući Široki Brijeg 7. veljače komunisti su se domogli glavnog plijena. Ništa nije bilo prepušteno slučaju. Puk koji se sklonio u samostan, fratri i đaci zadržani su dok nije došla posebna postrojba. Bila je to »ubilačka četa« koju su uz pomoć Engleza komunisti ustrojili na Visu. Događalo se to u popodnevnim satima. Sve je bilo gotovo oko 16.00. Puk je pušten kući, đaci su otpremljeni u vojsku, odnosno partizane, a svi oni koji su zatečeni da nose habit odvedeni su iz razgovornice u protuzrakoplovno sklonište u vrtu, ubijeni metkom u zatiljak i potom zajednički spaljeni. Zbog zgražavanja puka komunisti su naknadno proširili vijest da su se pobijeni fratri djelatno borili protiv njih i da su ih polijevali vrelim uljem. Nije im naravno to uspjelo, tako da

puk otada pobijene hercegovačke franjevce zove »širokobriški mučenici«. Na sve to Crkva u Hrvata nije ostala gluha, nego je o ovom stravičnom zločinu progovorila u glasovitom Pastirskom pismu iz rujna 1945. Za to se najviše zauzeo mjesni biskup don Petar Čule. »Tko može dokazati, da su toliki na smrt osuđeni katolički svećenici uistinu zločinci, koji zaslužuju smrtnu osudu? Zar su oni svi bili koljači? Tako su na pr. u franjevačkom samostanu na Širokom Brijegu poubijani bez sudskoga postupka svi franjevci, koji su se tamo nalazili-njih 28 na broju – premda nitko od njih nije uzeo ni puške u ruke, a kamoli se borio protiv narodno-oslobodilačke vojske – kako ih se je lažno optuživalo – i premda su gotovo svi bili poznati kao protivnici fašističke ideologije.«

du Povjerenstvo je prikupilo uzorke krvi za pobijene hercegovačke franjevce. Tako sada imamo bazu podataka za sva moguća buduća pronalaženja posmrtnih ostataka pobijenih franjevaca.

POSTULATURA I VICEPOSTULATURA

Čim se sredila prikupljena dokumentacija provincijal fra Slavko Soldo zamolio je Upravu franjevačkog reda u Rimu da generalni postulator preuzme i postupak mučenništva hercegovačkih pobijenih fratara. General fra José R. Carballo potvrdno je odgovorio. Generalni postulator prihvatio je prijedlog, kontaktirao Zbor za proglašenje svetih i učinio sve predradnje da postane postulatorom postupka mučenništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće«, 23. svibnja 2006. Nakon što je mjesni biskup don Ratko Perić prihvatio njegovo imenovanje i nakon što su izvršene još neke predradnje 19. rujna 2007. imenovan je i vicepostulator, sa svim ovlastima postulatora na području Trebinsko-mrkanjske i Mostar-sko-duvanjske biskupije, odnosno one biskupije gdje će započeti i odvijati se prvi tijek postupka. Vicepostulatorom je imenovan fra Miljenko Stojić.

Trenutno Vicepostulatura djeluje na Humcu, očekujući stvaranje povoljnih uvjeta za prijelaz na Široki Brijeg. Uz svakodnevne poslove pokrenula je odmah na početku internetske stranice (www.pobijeni.info), a nešto kasnije i glasilo Stopama pobijenih. Sudjelovala je u nizu javnih tribina, kao i pokrenula znanstveni simpozij. Započelo se također s držanjem sv. mise i tribine na rodnim župama pobijenih hercegovačkih franjevaca. Nije zanemarena ni druga izdavačka djelatnost, ali naglasak trajno ostaje na prikupljanju potrebne dokumentacije za službeno pokretanje Postupka mučenništva na biskupijskoj razini.

Dug je još put do izglednog proglašenja barem nekih pobijenih franjevaca blaženima i svetima. Ali nadnevcu nisu tako ni važni. Puno je važnije ustanoviti što se točno dogodilo i u našu duhovnost pretočiti sve ono dobro koje su oni namrijeli svojom žrtvom.

Na Širokom Brijegu treba stvoriti prostor koji bi puk Božji posjećivao i u njemu se na prikladan način obavješćivao o svemu glede tih događaja i Postupka mučenništva. Neki koraci u tom smjeru već su poduzeti, u skladu s trenutnim prostornim mogućnostima. Isto tako trebat će na Širokom Brijegu omogućiti puku Božjem da može nabaviti raznu građu glede stradanja hercegovačkih franjevaca. Dolazak Vicepostulature naravno da će dati još jedan pečat svemu tome. Vjerujem da će se ubrzo stvoriti takve prilike da će sve ovo, i još mnogo toga drugoga, biti moguće ostvariti.

Osim ovih 66 ubijenih, ima ih još koji su svojom krvlju zapečatili svoju vjeru u Boga i svoje redovničko i svećeničko poslanje. Drugi naprotiv nisu bili u takvoj prilici, ali su bili veličine kojih se treba sjećati. Zbog toga bi bilo potrebno da Provincija ustanovi vijeće koje će se baviti istraživanjem i prikupljanjem građe o hercegovačkim franjevačkim mučenicima i veličinama. Bit će to doprinos ne samo duhovnosti Provincije, već i duhovnosti čitavog hrvatskog naroda.

Nama je, dakle, nastaviti započetim smjerom. Osvjetliti žrtvu ovih 66 pobijenih franjevaca, ujedno smo uperili svjetlo i donekle osvjetlili i žrtvu svih ostalih pobijenih franjevaca na ovim prostorima.

Preuzeto s: *Stopama pobijenih*

Papa Franjo umirovio kardinala Vinka Puljića

godina života papi Franji ponudio je odreknuće od službe, a Sveti Otac mu je 29. listopada 2020. odgovorio da ostaje na mjestu vrhbosanskog nadbiskupa „dok se drugačije ne odluči“ što se dogodilo 29. siječnja 2022.

Za svoj rad i neumorno zalaganje za jednakopravnost svih naroda, za zaustavljanje rata na ovim prostorima te za izgradnju pravednog društva primio je više priznanja, među kojima svakako treba spomenuti počasni doktorat iz humanističkih znanosti što mu ga je 1995. dodijelio državno sveučilište Grand Valley u Grand Rapidsu u američkoj državi Michigan, kao i počasni doktorat dodijeljen 15. ožujka 2001. u gradu Arequipu (Peru) na katoličkom sveučilištu Santa Maria. Posljednje u nizu od važnijih priznanja je odlikovanje Veleredom kralja Dmitra Zvonimira s lentom i Danicom koje mu je uručio predsjednik Republike Hrvatske 17. siječnja 2022.

S umirovljenjem prestaje njegovo upravljanje Vrhbosanskom nadbiskupijom, ali i sve službe koje je imao u Biskupskoj konferenciji Bosne i Hercegovine.

Papa Franjo prihvatio je odreknuće pastoralnog upravljanja Vrhbosanskom nadbiskupijom kardinala Vinka Puljića te ga je u subotu, 29. siječnja umirovio. Vijest je istovremeno, točno u podne, objavljena u Vatikanu i Sarajevu.

U prostorijama Nadbiskupske rezidencije u glavnom gradu BiH u prisutnosti dvojice nadbiskupa, člana konzultora i stolnog kaptola Vrhbosanske nadbiskupije te nekoliko suradnika kardinala Puljića i mons. Vukšića ovu vijest obznanio je otpravnik poslova u Apostolskoj nuncijaturi u Sarajevu mons. Amari Medina Blanco.

Kardinal Puljić je na čelu Vrhbosanske nadbiskupije bio 31 godinu. Vrhbosanskim nadbiskupom imenovao ga je Ivan Pavao II. i to 7. prosinca 1990. Isti papa ga je posvetio za biskupa 6. siječnja 1991. Ustoličen je u sarajevskoj katedrali Srca Isusova 19. siječnja 1991. Prve godine njegove biskupske službe obilježio je strašni rat u Bosni i Hercegovini. Tijekom sukoba ostao je u opkoljenom Sarajevu, iako je povremeno izlazio iz grada po potrebi. Jedno vrijeme bio je jedini vjerski poglavar prisutan u

glavnom gradu BiH. Zbog ustrajnog nastojanja oko prekida sukoba, međusobnog pomirenja, poziva na dijalog papa Ivan Pavao II. ga je 30. listopada 1994. imenovao kardinalom Svete Rimske Crkve. Time je postao prvi kardinal u povijesti Bosne i Hercegovine. Sudjelovao je na konklavama 2005. i 2013., na kojima su za pape izabrani: Benedikt XVI. i Franjo. U skladu sa Zakonikom kanonskog prava (usp. ZKP kan. 401 §1) kada je 8. rujna 2020. napunio 75

Oproštajni govor kardinala Vinka Puljića na završetku nadbiskupske službe

MOLIM DA NAS ISUS KRIST ODGAJA U LJUBAVI

U Sarajevu je u subotu 29. siječnja upriličen oproštaj od nadbiskupske službe vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića. Prenosimo u cijelosti kardinalov govor održan tom prigodom

Sveti papa Ivan Pavao II. me imenovao nadbiskupom vrhbosanskim – sarajevskim 19. studenog 1990. Javno su obznanili imenovanje 7. prosinca 1990. godine. Isti me sveti papa posveti u bazilici sv. Petra 6. siječnja 1991. godine. Preuzeo sam vodstvo ove mjesne Crkve 19. siječnja 1991. godine. Kada sam navršio 75. godina prema Zakoniku kanonskog prava, poslao sam Svetome Ocu Franji pismo u kojem stavljam na raspolaganje svoj mandat. Tada je došla samo poruka da ostajem do daljnjega. Sada je papa Franjo donio odluku da me stavlja u mirovinu. Prihvaćajući tu odluku, želim ovdje izraziti svoju zahvalnost.

Prvo dragom Bogu koji me pozvao u ovaj svijet, i posvetio za svetu službu. Zahvaljujem svetom papi Ivanu Pavlu II. koji je imao u mene povjerenje te me posvetio i uključio u apostolski zbor naših dana. Na tom putu poslanja kao nadbiskup brojni su ljudi koji su mi pomogli ostvariti ovo poslanje.

U prvom redu brojnim moliteljima koji su me molitvom i žrtvom pratili. Neka ih Bog nagradi, jer bez toga ne bih mogao izvršiti svoje poslanje.

Zahvaljujem svim svećenicima, redovnicima i redovnicama, kao i brojnim laicima koji su velikodušno surađivali iz ljubavi prema ovoj mjesnoj Crkvi, te su mi tako olakšali moju službu. Neka svima bude Gospodin nagrada u sadašnjem i vječnom životu. I od mene im iskrena zahvala i poštovanje. Nema potrebe nabrajati njihova imena, ali ih nosim u svom srcu.

Svima koji su iz bilo kojeg razloga bili suzdržani u suradnji ili je možda opterećivali, iskreno praštam, jer su

me tako odgajali u poniznosti, skromnosti i strpljivosti, a njima želim obilje Božjeg Duha da otkriju i izvrše što je volja Božja. One koji nose opterećenja ili rane iz bilo kojeg razloga zbog moje osobe, iskreno molim oprostjenje i molim da nas Isus Krist odgaja u ljubavi.

Nadbiskupu koadjutoru, koji danas preuzima vodstvo ove mjesne Crkve, želim obilje milosti i snage Duha Svetoga i dobre, iskrene suradnje svih u ovoj mjesnoj Crkvi, da ljubav prema ovoj Crkvi pomogne zaliječiti tolike rane i utvrditi nadu u svakom čovjeku.

Sve strukture, koje vode pojedine resore, neka pripreme zapisnik za primopredaju koju ćemo, prema dogovoru, potpisivati u Ordinarijatu (10. ožujka ove godine s početkom u 10 sati) u određeni dan prije svečanosti liturgijskog predstavljanja novoga dijecezanskog biskupa ove mjesne Crkve.

Svečanost liturgijskoga predstavljanja novoga nadbiskupa, na koju će biti pozvani i drugi biskupi, prezbiterij, redovnici, redovnice i vjernici laici, što zbog pandemije nismo mogli učiniti kad je on preuzeo službu nadbiskupa koadjutora, predviđena je za 12. ožujka u katedrali misnim slavljem u 10.30 sati.

U Misnom kanonu od sada neka se redovno spominje mjesni ordinarij nadbiskup Tomo Vukšić, a mene se sjetite privatno u svojim molitvama.

Prema crkvenim zakonima, Papinim prihvaćanjem odreknuća od službe bilo kojega dijecezanskoga biskupa, prestaju i njegove službe u biskupskoj konferenciji. Tako

prestaju i moje u našoj konferenciji. Stoga u ovom času želim iskreno zahvaliti ostaloj braći biskupima na plodnoj suradnji, a kako predviđaju crkveni propisi, do izbora novoga predsjednika biskupske konferencije njezinim radom će ravnati potpredsjednik konferencije.

U dogovoru s novim nadbiskupom, sve dok se prostor za moj smještaj ne dovrši, ostajem u rezidenciji, ali u privatnim prostorijama u kojima sam i do sada boravio, dok je redovni ured na raspolaganju novom nadbiskupu.

Bog vas blagoslovio i hvala na svemu!

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup u miru

Njega će na čelu Vrhbosanske nadbiskupije naslijediti dosadašnji nadbiskup koadjutor mons. Tomo Vukšić.

Liturgijsko predstavljanje nadbiskupa Vukšića narodu bit će u sarajevskoj katedrali u subotu, 12. ožujka ove godine.

Životopis nadbiskupa Tome Vukšića

ODLUKOM PAPE FRANJE vodstvo Vrhbosanske nadbiskupije od subote 29. siječnja povjereno je nadbiskupu mons. Tomi Vukšiću. Time je postao sedmi nadbiskup metropolit od redovite uspostave crkvene hijerarhije 1881.

Mons. Vukšić rođen je 9. siječnja 1954. u Studencima, općina Ljubuški, u Mostarsko-Duvanjskoj biskupiji. Nakon studija filozofije i teologije zaređen je za svećenika 29. lipnja 1980. te je bio župni vikar u katedrali u Mostaru (1980.-1982.). U Rimu je na Papinskom orijentalnom institutu postigao magisterij na odjelu teologija-patologija (1984.) i potom magisterij iz kanonskoga prava na Papinskom sveučilištu Urbaniana (1986.). Nakon toga je kroz dvije godine obnašao službu tajnika biskupije u Mostaru. Vrativši se u Rim postigao je doktorat na Papinskom orijentalnom institutu (1991.).

Trideset godina je bio profesor na Bogoslovnom fakultetu u Sarajevu (1991.-2021.), a predavao je i u Mostaru, Zagrebu i Dubrovniku. Bio je ravnatelj Teološkog instituta u Mostaru (1991.-1994.), vice-rektor Bogoslovije u Sarajevu (1993.-1998.), ravnatelj Katoličke tiskovne agencije (1998.-2005.), sudski vikar biskupije Mostar-Duvno (1993.-2009.) i od 2009. generalni vikar iste biskupije. Autor je brojnih publikacija iz teologije, kanonskoga prava, povijesti Crkve i suvremenih pitanja.

Papa Benedikt XVI. je 1. veljače 2011. ustanovio Vojni ordinarijat za Bosnu i Hercegovinu i mons. Tomu Vukšića imenovao prvim vojnim ordinarijem. Za biskupa je zaređen 2. travnja 2011. Od 2012. je član Papinskoga vijeća za međureligijski dijalog. Papa Franjo ga je 22. siječnja 2020. imenovao nadbiskupom koadjutorom Vrhbosanske nadbiskupije, a 24. siječnja 2020. imenovan je apostolskim upraviteljem Vojnog ordinarijata.

U Biskupskoj konferenciji BiH je od 2015. njezin dopredsjednik te predsjednik Komisije za nauk vjere i Vijeća za medije i član Stalnoga vijeća. Predsjednik je i zajedničkoga Vijeća za inozemnu pastvu Biskupske konferencije BiH i Hrvatske biskupske konferencije.

Na mjestu vrhbosanskog nadbiskupa metropolita naslijedio je kardinala Vinka Puljića čime je postao sedmi nadbiskup od obnove redovite crkvene hijerarhije u BiH. Prije njega to su bili: Josip Stadler (1882.-1918.), Ivan Šarić (1922.-1960.), Marko Alaupović (u odsutnosti nadbiskupa Šarića upravljao nadbiskupijom kao generalni provikar i generalni vikar od 1945. do 1960., a nadbiskup bio od 1960. do 1970.), Smiljan Franjo Čekada (1970.-1976.), Marko Jozinović (1977.-1990.) i Vinko Puljić (1991.-2022.).

Foto: Ahtiv ICM

Nastupni govor novog vrhbosanskog nadbiskupa

Želim da u ovom složenom društvu svi budemo znakovi nade

Na svečanosti proglašenja u prostorijama Nadbiskupske rezidencije u Sarajevu mons. Tomo Vukšić je izrekao prigodni nastupni i pozdravni govor koji donosimo u cijelosti.

Zahvalan sam papi Franji koji me 22. siječnja 2020. imenovao nadbiskupom koadjutorom Vrhbosanske nadbiskupije i tada odlučio da tu službu, u suradnji s nadbiskupom kardinalom Vinkom Puljićem, vršim dok on ne odluči drukčije. A dvije godine nakon toga, danas je cijeloj nadbiskupijskoj zajednici Isusovih vjernika priopćeno da je isti papa donio tada najavljenju odluku koja stupa na snagu s današnjim danom.

Bogu hvala! I neka sve, pa tako i ova nova služba, bude na veću slavu Božju, za obnovu svega u Kristu u našoj nadbiskupiji, za širenje kraljevstva Božjega na zemlji te sloge i prijateljstva, suradnje i dijaloga među svim ljudima i narodima. To je moja današnja molitva i najiskrenija želja.

Hvala nadbiskupu i kardinalu Vinku za primjer hrabroga i vjernoga biskupa u služenju Crkvi Božjoj u Vrhbosanskoj biskupiji. Hvala mu što me je zaređio za biskupa, za svesrdnu pomoć tijekom cijeloga mog služenja vjernicima Vojnog ordinarijata i za otvorenost kroz protekle dvije godine zajedničkoga dogovaranja i rada.

Hvala prezbiteriju i vjernicima Vrhbosanske nadbiskupije, dijecezanskom i redovničkom, koji su me otvorenih ruku i prijateljski primali i bili otvoreni za suradnju. Hvala vam za predano služenje narodu Božjemu i obećavam da ću učiniti sve, što mi bude moguće, da se sve lijepo nastavi. Danas vas sve još jednom pozdravljam i zazivam Božji blagoslov na sve vaše plemenite nakane i djela.

S poštovanjem i zahvalnošću pozdravljam sve obitelji u nadbiskupiji jer su one, kao dijelovi žive Crkve, privilegirano mjesto blagoslova gdje Bog stvoritelj nastavlja svoje djelo.

S posebnim osjećajem blizine izričem pozdrav i blagoslov bolesnicima

i svima koji trpe zbog bolesti ili gubitka dragih osoba te liječnicima i drugom medicinskom osoblju koji su hrabri svjedoci da ima dobrote na zemlji.

Izražavam i obećavam blizinu i solidarnost siromasima, gladnima, beskućnicima, onima iz javnih kuhinja, nezaposlenima i svima koji nemaju sigurne izvore sredstava za dostojan život.

Radujem se budućoj suradnji u dušobrižništvu sa svim redovnicima i redovnicama, vjeroučiteljima i zauzetim vjernicima laicima. Sve vaše karizme i svaka vaša služba su bogatstvo Crkve koje će u meni uvijek imati prijatelja. Svima vama, među kojima su najbrojniji braća franjevci, zahvalan sam za vaše karizme, služenje i svjedočenje koje neka i ubuduće bude s blagoslovom.

Blagoslov također bogoslovima, sjemeništarcima, novacima i novakinjama, te njihovim odgojiteljima i profesorima, koji su vrlo važan dio Crkve i na svoj način naznačuju njezinu budućnost.

Pozdravljam braću i sestre drukčijih vjerskih uvjerenja s kojima želim iskreno sudjelovati u ekumenizmu i međureligijskom dijalogu. Prije svega jer je takvo djelovanje dio katoličkoga identiteta i poslanja, ali također zato što to smatram i moralnom obvezom u ovom složenom društvu. I želim da u njemu svi budemo znakovi nade.

Zadaća je katoličkoga biskupa davati doprinos i za uspostavu sloge u društvu u kojemu ga je Providnost Božja poslala služiti. Naravno, ljubomorno pazeći da se poštuju i čuvaju dostojanstvo svakoga čovjeka i naroda te pojedinačna ljudska prava i kolektivna prava svakoga naroda i manjinskih grupa. Katolička Crkva zna da je to moguće ostvariti samo ako se donesu i dosljedno primjenjuju

odgovarajući pravedni zakoni. U tom smislu želim biti podrška svakom takvu nastojanju, a sve suprotno tomu ne može imati blagoslov Crkve.

Znam da cijela Vrhbosanska nadbiskupija s pravom želi znati u kojemu će smjeru ići ono što je do sada učinjeno u radu njezine prve sinode i kako će se glede toga postaviti novi nadbiskup jer crkvena pravila u ovakvim situacijama predviđaju više mogućnosti. U odgovoru na to pitanje želim kazati: Tomo nastavlja tamo gdje je Vinko stao.

To jest, nastavlja se sinodalni hod i proces jačanja zajedničke odgovornosti za Crkvu Božju i opće dobro. Idemo naprijed zajedno kako bismo, na osnovama onoga što je do sada urađeno, pronašli najbolja rješenja za dušobrižništvo u ovoj nadbiskupiji te, kad sazrije vrijeme i kad to Providnost dopusti, kako bismo donijeli konačan dokument koji se u crkvenom životu naziva: obvezujuće izjave i odluke. Radujem se unaprijed svakom doprinosu u tom pravcu.

Objavljujem također da dosadašnji generalni vikar i sudski vikar nastavljaju svoje službe sve dok, kao što je običaj u Crkvi, prilike i razlozi te pastoralne potrebe eventualno ne budu savjetovali drukčija rješenja.

U ovoj svečanoj prigodi pozdravljam također sve vjernike Vojnog ordinarijata i braću svećenike koji su njihovi dušobrižnici. Svima vama zahvaljujem za dugogodišnju suradnju i osim blagoslova, koji vam upućujem, obavještam vas također da se nastavlja moje služenje vašim duhovnim potrebama. Činit ću to s velikom radošću sve dok nasljednik apostola Petra ne odluči drukčije.

I na kraju, kako bismo uvijek mogli biti jasni propovjednici i autentični svjedoci kršćanske nade za ljude, koje susrećemo na svojim životnim putovima, neka milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Duha Svetoga budu sa svima vama. Bog vas blagoslovio!
mons. Tomo Vukšić, nadbiskup

Glad i žed za iskustvom Boga

Postalo je opće mjesto ono što je sredinom šezdesetih godina napisao K. Rahner glede vjernika budućnosti. Proročki je pretkazao kako će vjernik budućnosti biti mistik, tj. onaj koji je nešto iskusio, koji ima iskustvo Boga ili ga ne će biti. Promatramo kako se vjera oko nas urušava, dojučerašnji vjernici okreću leđa Crkvi i vjeri, ne zadovoljava ih pristup vjeri, nisu zadovoljni instruktivnim modelom prenošenja vjere, katehezom, vjeronaukom. Traže i žele iskusnika, žele osobu koja im može posredovati iskustvo, koja iznutra gori, koja oko sebe širi pozitivne „vibracije“. Traže duhovnoga oca ili majku. Malo tko više bira svetce kao uzore, daleko su bliži i prihvatljiviji idoli iz svijeta zabave, športa. Obožava ih se, oponaša, ali ti „uzori“ bljesnu i nestaju. Nemaju trajnosti u sebi. Sve je „likvidno“, tekuće, nestajuće. I na kraju ništavilo.

FRA TOMISLAV PERVAN

Na ljude može djelovati i zahvatiti ih samo osoba snagom svoga duha i djelovanja. Misao, program, nauk učinkoviti su samo ako postoji osvjedočeni sklad između misli i osobe, ako je sam navjestitelj uzor i ostvarenje svojih riječi i misli. Isus je zapalio svijet ne nadmoću svoga teoretskog programa, nego ponajprije s razloga što se identificirao sa svojim programom. On je u osobi program i stoga je ljude privlačio.

Svakodnevno je iskustvo kako čovjek ne može bez Boga. Bez odnosa s onostranošću, u čovjeka je, naime, ugrađen Božji „gen“. Postavlja se pitanje, je li pristup Bogu pridržan izabranim pojedincima koji od vremena do vremena svjedoče o svojim iskustvima, ili je pak načelno svakomu čovjeku moguć neposredni pristup k Bogu te iskustvo Boga.

U svjetskoj baštini ima mnoštvo izvještaja o pojedincima koji su imali spontana mistična, duhovna iskustva, koji o tome svjedoče, premda ih se ne može u izvornom smislu nazvati misticima. Američki psiholog i filozof s početka dvadesetoga stoljeća William James u svome djelu o *Raznolikostima vjerskoga iskustva* došao je do zaključka kako je naše normalno budno stanje svijesti, racionalna svijest, samo jedan vidik, segment svijesti, dok oko njega imamo, veoma tankim i prozirnim zaštitnim slojevima odvojene i druge moguće oblike svijesti, posve druge naravi. I nemoguće je te druge oblike svijesti ispustiti iz zrenika.

Osvrnut ćemo se ovdje na dva izrazita primjera mističnih iskustava koja mogu poslužiti kao paradigma, a riječ je o dvjema poznatim osobama, Tomi Akvinskom i Blaise Pascalu, osobama koje nisu zanesenjaci, fanatici, nego racionalni, logični matematičari, aristotelovci.

ŠUTNJA I ZADIVLJENOST TOME AKVINSKOGA

Toma Akvinski, svetac i crveni naučitelj, dominikanac u 13. stoljeću, učenik sv. Alberta Velikoga, bijaše uz Aurelija Augustina jedan od najvećih i najprodornijih crkvenih mislilaca na Zapadu. Stvorio je golemo teološko i filozofsko djelo. Vrhunac je skolastike, ostavio je opus u kome se osvrće na sva značajnija teološka

i filozofska pitanja svoga vremena. Zacijelo, najutjecajniji teolog u povijesti, njegove filozofske i teološke zasade još uvijek su i danas u mnogočemu temelj katoličkog nauka i prakse.

Glavno mu je i završno djelo „Summa theologica“ u kome obrađuje sva bitnija pitanja srednjovjekovne teologije. U devedesetom poglavlju trećega dijela toga opusa, dok je pisao o sakramentu pokore, o oprostima teških i lakih grijeha, Toma naglo prestaje pisati. Djelo ostalo nedovršeno. Koji je razlog tomu? Započeo ga je pisati 1265. u zrelih godinama, a preminuo je 1274., za sabora u Lionu. Iznenadni prekid pisanja dovodi se u svezu s iskustvom koje je imao na spomen sv. Nikole, 6. prosinca 1273., u dobi od 48 godina. Taj nagli prekid unišao je u povijest kao „Tomina šutnja“.

Toma Akvinski, svetac i crveni naučitelj, dominikanac u 13. stoljeću, učenik sv. Alberta Velikoga, bijaše uz Aurelija Augustina jedan od najvećih i najprodornijih crkvenih mislilaca na Zapadu. Stvorio je golemo teološko i filozofsko djelo. Vrhunac je skolastike, ostavio je opus u kome se osvrće na sva značajnija teološka i filozofska pitanja svoga vremena. Zacijelo, najutjecajniji teolog u povijesti, njegove filozofske i teološke zasade još uvijek su i danas u mnogočemu temelj katoličkog nauka i prakse.

Brat Bartolomej iz Capue bilježi: „Dok je brat Toma slavio svetu Misu u kapelici svetoga Nikole, zahvatila ga je neobična, čudesna promjena. Nakon svete Mise ništa više nije pisao, ništa nije diktirao; svoja sredstva za pisanje odložio je zauvijek kod trećega poglavlja svoje *Teološke sume*, u raspravi o pokori“. Imamo divljenje i šutnju. Na upit nekog brata, zašto više ne želi pisati, odgovara Toma: „Ne mogu više, ne mogu. Sve što sam napisao obična je slama u usporedbi s onim što sam vidio, što mi je objavljeno...“

Očito, Toma je bio svjedokom nečega što ga je duboko u duši potreslo, vidio je zbiljnosti koje zadiru duboko u um, dušu, srce, osjećaje, cijelo biće. A bilo je to daleko, daleko snažnije, vrjednije, dragocjenije od svega što je promišljao, što je napisao. I rezultat: „Ne mogu više pisati“, te tako njegova teološka trilogija ostade nedovršena. Sljedeće godine preminuo je taj briljantni um, teolog, filozof. Kao da želi poručiti, sve je ljudsko nesavršeno,

ostaje nedovršeni torzo. Samo je Bog savršenstvo i punina.

Jedna od najznačajnijih osoba srednjega vijeka, znalac jezika i pisma, koji je istraživao dubine i sve protežnice kršćanske vjere, misli i nauka, koji je širio poruku Isusa Krista u svome vremenu, uspoređuje svoje opsežne intelektualne spoznaje s običnom, omlačenom slalomom, bez zrnja, bez sadržaja, naspram spoznaja koje je stekao u viziji, darovanoj mu za mističnog doživljaja. I nakon toga više ne uzima pero u ruku, što navodi na zaključak, kako je te žive spoznaje, to mistično iskustvo nemoguće opisati riječima, nemoguće izraziti niti drugima priopćiti. Dakle, tko zna, ne govori, on šuti, a tko govori, zapravo pravo i ne zna. Treba zatvoriti usta, navući zasune na vlastite dveri. Podsjeća to na ono što veli Pavao u 2 Kor 12,4, kako je, „ne zna da li u tijelu ili izvan tijela – Bog zna – bio ponesen u raj i čuo neizrecive riječi, kojih čovjek ne smije govoriti“.

MISTIČNO ISKUSTVO BLAISEA PASCALA

Nekoliko dana nakon smrti genijalne pojave na duhovnom obzorju svoga doba Blaisea Pascala 19. kolovoza 1662. kućni je sluga otkrio u suvratku njegova kaputa ušiven komadić pergamene ispisane Pascalovim rukopisom. Na pergameni je zabilježeno njegovo osobno iskustvo Boga, iskustvo što ga Pascal imao u noći između 23. i 24. studenoga god. 1654. Obitelj je taj komad pergamene nazvala 'Memorial' - Podsjetnik. Tekst glasi:

GDINA MILOSTI 1654.

Ponedjeljak, 23. studenoga, spomen-dan sv. Klementa, pape i mučenika i ostalih u popisu mučenika. Uočnica sv. Krševana, mučenika i drugih.

Otprilike od pola jedanaest navečer od približno pola jedan u noći. OGANJ BOG Abrahamov, BOG Izakov, BOG Jakovljevi, Ne Bog filozofa ni učenjaka. Sigurnost. Sigurnost. Snažna prožgavnost. Radost. Mir. BOG Isusa Krista, Deum meum et Deum vestrum (*Boga moga i Boga vašega*). Zaborav svijeta i svega ostaloga što nije BOG Nemoguće ga je otkriti osim na putovima što ih naučava Evanđelje.

Veličajnost ljudske duše.

Pravedni Oče, svijet te nije upoznao. Ja sam te spoznao.

Radost, radost, radost, suze radosnice.

Bijah se od Njega odvojio...

Dereliquerunt me fontem aquae vivae (Ostaviše mene, izvor žive vode - Jer 2,13).

Bože moj, zar ćeš me i ti ostaviti?

A ja se ne bih htio za svu vječnost od Njega rastati.

A ovo je vječni život: spoznati tebe, jedinoga i istinskoga Boga i onoga koga si poslao,

Isusa Krista.

Isusa Krista..

Isusa Krista...

Ostavio sam Njega. Bježao sam od Njega, nijekao sam Njega, razapinjao Njega.

O da se nikada više od Njega ne rastavim!

I Njega ne ćeš pronaći ni zadržati osim na putovima koje uči Evanđelje.

Odreknuće, posvemašnje i slatko.

Posvemašnji posluh Isusu Kristu i svomu duhovnom vođi.

Vječna radost za jedan dan nevolje i progona na zemlji.

Non obliviscar sermones tuos. Nikada ne ću zaboraviti tvojih riječi (Ps 119,16).

Amen.

23. studeni 1954. tvori u životu Blaisea Pascala jasni usjek i obrat. Nedugo nakon toga iskustva o kome je za svoga života pripovijedao samo nekolicini poznanika i prijatelja, napustio je Blaise Pascal svoj svjetovni način života i povukao se u Port Royal- des Champs. Kao što i sami početak *Memoriala* naznačuje, 23. studenoga nije za njega bilo kakav nadnevak u studenome, nego je to događaj koji se zbio u *Godini milosti*. Ono o čemu zbori sam Gospodin u svome mesijanskom proglasu u sinagogi u Nazaretu. Time te navodima iz svetačkoga kalendara same Crkve Pascal se osobno svrstava u maticu i niz svih onih kršćana i vjernika koji su prije njega živjeli i preminuli u Božjoj blizini i milosti.

ZABORAV BOGA

Prije te prekretničke godine tinjao je višegodišnji sukob između Pascala i njegove sestre Jacqueline. Sestra je htjela stupiti u samostan u Port Royal, ali kako je njezin bolesni otac trebao nju i njezinu brižnu njegu,

Na ljude može djelovati i zahvatiti ih samo osoba snagom svoga duha i djelovanja. Misao, program, nauk učinkoviti su samo ako postoji osvjedočeni sklad između misli i osobe, ako je sam navjestitelj uzor i ostvarenje svojih riječi i misli. Isus je zapalio svijet ne nadmoću svoga teoretskog programa, nego ponajprije s razloga što se identificirao sa svojim programom. On je u osobi program i stoga je ljude privlačio.

ocu je obećala kako će tek nakon njegove smrti stupiti u samostan i postati redovnica. Nakon očeve smrti u rujnu 1651. na njezinu putu u samostan iskršava nova zapreka. Njezin brat, koji je u početku pozdravljao njezinu odluku da stupi u redovnice, usprotivio se njezinim planovima. U ugovoru je stavio dodatak (klauzulu) da joj se za ulaska u samostan dokida bilo kakva novčana pomoć iz očeve ostavštine. Majka predstojnica Angelique prihvatila ju je u samostan i bez miraza. Njezinoj rodbini je dala na znanje kako svjetovna dobra nisu toliko značajna da bi se odgodilo posvećenje jedne duše Bogu. Početkom god. 1652. Jacqueline Pascal stupa kao postulantica u samostansku zajednicu u Port Royal te je tu god. 1653. položila i svoje zavjete. Uzela je ime Sestra Eufemija. Nakon zavjetovanja nije više bila spremna olako se odreći svoga baštinstva dijela, a brat je nakon duga odugovlačenja pristao dati joj dio koji joj pripada.

Poremećeni odnosi između brata i sestre vremenom su se popravili i doskora je Blaise počeo posjećivati svoju sestru u samostanu i ona mu je postala nešto kao duhovni vođa, iz samostana. Za jednoga razgovora u rujnu 1654. priznao joj je kako pored svih svojih poslova i zauzetosti osjeća sve snažniju žudnju da jednostavno sve ostavi i do kraja se posveti Bogu. Istodobno je pak osjećao napuštenost, ostavljenost s Božje strane. Duhovna suša. Usljedili su daljnji dugi razgovori u kojima svojoj sestri priznaje svoju duhovnu obeshrabrenost te nutarnju prazninu. Nagovorila ga je da se obrati samostanskom ispovjedniku časnih sestara. Taj je Pascalu savjetovao da uzme Bibliju u ruku, da moli, meditira, da prema mogućnosti obavi duhovne vježbe.

Večer 23. studenoga 1654. Pascal je proveo kod kuće čitajući izvještaj o Isusovoj mucu. Između deset i pol te pola sata nakon pola noći imao je snažno iskustvo Boga koje je potom zabilježio na pergameni i ušio u svoj kaput.

OGANJ - VATRA

Prva riječ u *Memorialu* jest riječ OGANJ. Pisana velikim slovima.

Oganj nas podsjeća na *gorući grm* s kojim se suočio Mojsije u pustinji, grm što gori a ne izgara, ne sagorijeva. Oganj koji čovjeka zahvaća i prožiže, ali ga ostavlja cijela, netaknuta. Oganj koji prožima cijelo biće, zadnju poru čovjekova bića. Nakon vremena duhovnosti osuše, zaborava Boga i odvojenosti od Boga, Bog se objavljuje u ognju, vatri. Pascal, genijalni filozof i učenjak, spoznaje Boga kao onoga koji je Abrahama pozvao i izveo, Izaka oslobodio i poštedio da ne bude žrtvovan, Boga koji se s Jakovom borio, kao Boga Mojsijeva s kojim je razgovarao u pustinji. Bog je to i Isusa Krista koji je postao znamenom najintimnijega jedinstva između Boga i čovjeka.

Događaj tako snažan, moćan, da čovjeku uzima dah i riječ. Pascal jednostavno ostaje bez riječi. Može samo sricati slova, bilježiti nepovezane riječi, biblijske navode. I mi nerijetko pozajmljujemo od drugih riječi i izričaje koje opisuju ili kazuju nešto slično, da bismo izrekli ono što osjećamo, što bismo htjeli drugima priopćiti. Tako je i s Pascalom. On rabi nepovezane biblijske navode da bi izrazio ono što osjeća, što bi htio iskazati. Nemoguće je iskustvo Boga zaodjenuti u krletke ograničenih ljudskih riječi. Bezgranični Bog u ograničenim riječima. Gotovo oksimoron. Latinski navod 'Deum meum et Deum vestrum' (Moga Boga i vašega Boga) potječe iz Ivanova Evanđelja (Iv 20,17). Isus daje nalog Mariji Magdaleni da se zaputi učenicima i prenese im poruku o Isusovu uskrsnuću. Pascal uz taj navod stavlja i jedan drugi koji slično zvuči, naime, iz Knjige o Ruti: "Tvoj Bog bit će i moj Bog". Ruta - poganka iz Moaba - odlučuje se za Izraelova Boga. Tuđi Bog postaje time i njezin Bog, Bog njezina života (Ruta 1,16).

Pascal je u traganju i na putu traganja pronašao Boga u Evanđelju. Čitanje i meditiranje Isusove Radosne poruke dovelo ga je na put spoznaje Boga. Istodobno je u punome doseg postao svjestan svoje duhovne suše, zaborava Boga, od čega je cijelo vrijeme patio tako da je bio strahovito depresivan. Do toga je došlo jer je ostavio izvore

žive vode, žive kladence (usp. Jer 2,13), jer se odvojio od živodajnog izvora. O potocima žive vode govorit će i sam Isus u Ivanovu Evanđelju, u zadnji dan velikoga blagdana, kad su svećenici nosili vodu iz Siloama do žrtvenika u Hramu. Ta voda struji u vječni život (Iv 7). Poveznice su jasne. Pascal se odvojio ne samo od Boga - izvora - nego i od Isusa Krista, Božjega poslanika, donositelja vode života, o kojoj Isus govori i u razgovoru sa Samarijankom.

I on je, Pascal, poput Petra Gospodina zatajio, i on je kao i ostali učenici pobjegao od Kristova križa, pobjegao s mjesta zločina, s Golgote, štoviše, priznaje i sam kako je Gospodina razapinjao. U tekstu su ispremišani kajanje i radost s otkupiteljskim suzama radosnicama. To posve novo iskustvo Božje blizine čini spoznaju prijašnje odvojenosti od Gospodina još bolnijom. Ali ga sve to ružno iskustvo ne vodi u rezignaciju, nego u čvrstu odluku, odsada se još snažnije okrenuti prema Isusu Kristu i uz njega privinuti. Da bi taj svoj životni plan i zaokret ostvario, povlači se iz Pariza u jednu čeliju u blizini samostana Port Royal i tu provodi eremitski, samotnjački život, u molitvi i duhovnome radu, pisanju i promišljanju.

Život mu se stubokom okrenuo, Isus ga je zapravo postavio na prave noge. Odsada je njegovao bolesnike, klećao, molio, meditirao, razdijelio sve svoje imanje siromasima. Odrekao se svojih intimnih životnih navika, slijedio je logiku ljubavi samoga Gospodina. Doslovce je prihvaćao i shvaćao Isusove riječi. Kao takav mogao je sricati svoje briljantne izreke, koje se i danas mogu pronaći na raznim kalendarima kao dnevna misao i podsjetnik. Zašto? Zato što je Evanđelje susret s osobom Isusa Krista, licem u lice, a ne s običnim ljudskim riječima.

TEOLOGIJA SRCA

Za Pascala je veličina čovjekove duše u mogućnosti prihvata u sebe Boga, svemogućega, beskonačnoga. Ta mu stvarnost otvara nove vidike. Veličina je čovjekova u njegovoj sposobnosti misliti. Mišljenje i vježbanje razuma za Pascala su različite stvari. Naspram razuma imamo srce. Prema Pascalu istina se ne spoznaje samo razumom nego i srcem. Štoviše, razum se čak treba

i osloniti na mudrost srca kako bi spoznao mudrost. Boga se ne osjeća, ne čuti razumom, nego srcem. Bog se daje čovjekovu srcu i srce je mjesto iskustva samoga Boga. Razum oslonjen sam na sebe nije kadar dosegnuti punu istinu. S takvom teologijom srca spoznaje Pascal Boga kao Boga smilovanja koji mu je ostao vjeran u svako vrijeme, u svako doba, pa i kad se Pascal od njega udaljivao.

PODSJETNIK - MEMORIAL

Otada je Pascal nosio trajno sa sobom ovaj *Memorial* kao živo svjedočanstvo, kao iskaznicu svoga preporoda,

Prema Pascalu istina se ne spoznaje samo razumom nego i srcem. Štoviše, razum se čak treba i osloniti na mudrost srca kako bi spoznao mudrost. Boga se ne osjeća, ne čuti razumom, nego srcem. Bog se daje čovjekovu srcu i srce je mjesto iskustva samoga Boga. Razum oslonjen sam na sebe nije kadar dosegnuti punu istinu. S takvom teologijom srca spoznaje Pascal Boga kao Boga smilovanja koji mu je ostao vjeran u svako vrijeme, u svako doba, pa i kad se Pascal od njega udaljivao.

preobrazbe i obnove koju izvodi Duh Sveti, kao nezaboravan podsjetnik ali i kao potporu i utjehu u trenucima slabosti i klonulosti. Bijaše dovoljno samo se dotaknuti suvratka kaputa koji je nosio te se prisjetiti svih onih odluka iz one noći: "Riječi tvojih ne ću nikada zaboraviti" (Ps 119,16). *Memorial* nije samo osobno svjedočanstvo osobe spremne nadići strah jer je stekla sigurnost Božje prisutnosti i jer je iskusila radost i mir u Bogu. Pascalov *Memorial* jest ujedno i svjedočanstvo da se Boga može iskusiti, Boga kao osobu koja svakoga čovjeka zove njegovim vlastitim imenom.

Svojim životom i djelom u vremenu nepremostiva raskoraka i odvajanja vjere i razuma, vjere i znanja, Pascal ustrajava na jedinstvu cjelokupnoga bitka. Za njega nije protuslovlje baviti se i prirodoznanstvenim kao i filozofskim i teološkim pitanjima. Sve služi neposrednu produbljanju stečenih spoznaja. Samo u suglasju srca i razuma može se doći do prave, istinske, sveobuhvatne spoznaje. Do dana današnjega slovi on kao snažni i rječiti branitelj kršćanstva i zagovornik duboke i snažne kršćanske etike. Pascal je prvi istinski kršćanski egzistencijalist.

Pascal je do danas bio i ostao na ciljniku svih protivnika kršćanstva i Crkve, a Friedrich Nietzsche svega svoga života bijaše s njime u stalnom priporu. Za njega je Pascal jedini logičar kršćanstva vrijedan divljenja. Prema njegovu vlastitu priznanju od njega je toliko toga naučio, on mu je jedini logični kršćanin. U njemu ima dostojna protivnika komu se divi.

Pascalova je misao kako bez kršćanske vjere i bez Boga cjelokupna stvarnost, i priroda i povijest, postaju monstrum i kaos, nered i ništavilo. To se predviđanje svakodnevno ozbiljuje, promatramo li svoju današnju stvarnost otvorenim očima. Nietzsche sam priznaje kako je naša nesposobnost spoznati istinu posljedica naše pokvarenosti, našega moralnog urušavanja. Veoma je tanak sloj genijalaca u povijesti čovječanstva koji se mogu mjeriti s genijalnim misliocem i kršćaninom Blaiseom Pascalom.

Zaređen novi dubrovački biskup mons. Roko Glasnović

Obredom biskupskog ređenja tijekom euharistijskog slavlja u katedrali Gospe Velike u Dubrovniku u subotu 22. siječnja zaređen je novi dubrovački biskup mons. Roko Glasnović.

Treći stupanj sakramenta svetog reda podijelio mu je glavni zaređitelj mons. Petar Palić, mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanjski, u zajedništvu s mons. Matom Uzinićem, riječkim nadbiskupom koadjutorom i dosadašnjim apostolskim upraviteljem Dubrovačke biskupije, i mons. Tomislavom Rogićem, šibenskim biskupom.

U ime Dubrovačke biskupije biskupsko ređenje za novog biskupa od biskupa glavnog zaređitelja zatražio je don Ante Burić, župnik Župe sv. Petra – Boninovo. Bulu imenovanja pročitao je apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua.

U homiliji je biskup Palić podsjetio kako, prema liturgijskom obredu, biskup zaređitelj u svom obraćanju treba svima nazočnima i izabranom biskupu progovoriti o biskupskoj

službi te pozvao sve koji sudjeluju ili putem medija prate događaj da razmisle o tome u čemu sudjeluju.

Preporučio je novom biskupu da zazove Duha Svetoga kada treba mudrost i snagu i da ostane blizu Marije, naše Presvete Majke. Ona zna kako je reći „Da“ Bogu i biti potpuno otvoren Božjoj volji. „Zamolji za molitvu i svoj narod, svećenike, redovnike i redovnice. U teškim trenutcima svoje službe biskup se uvijek osjeti ohrabren molitvama i podrškom toliko dobrih ljudi. Svaku molitvu i riječ ohrabrenja koju ti uputiš vjernicima, primit ćeš stotruko natrag“, rekao je mons. Glasnoviću biskup Palić.

Poželio mu je da ga prati zagovor sv. Mihovila i sv. Vlaha, a dobri Bog „neka obilno blagoslovi tvoju službu dubrovačkog biskupa“. „Ti je, pak, vrši čvrstom vjerom, nadom koja ne postiđuje i ljubavlju koja je razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je darovan“, zaključio je mons. Palić.

U obredu biskupskog ređenja pjevan je zaziv Duha Svetoga, slijedilo je

predstavljanja izabranika s čitanjem apostolskog naloga odnosno papinske bule kojom je imenovan novi biskup. Nakon homilije imenovani biskup je dao svoja obećanja. Slijedilo je polaganje ruku i molitva ređenja, pomazanje uljem glave ređenika te predaja Evanđelistara i znamenja. Po završetku obreda novozaređeni biskup je zauzeo svoje mjesto na biskupskoj stolici u prezbiteriju dok je pjevana pjesma u čast novog biskupa „Pod barjakom sv. Vlaha“ nadahnuta njegovim geslom „Vjera, nada i ljubav“.

Biskupske insignije mitra i prsten dar su biskupove obitelji, rodbine i prijatelja, a biskupski štap darovali su mu svećenici Dubrovačke biskupije.

Sekularizacija u Češkoj stagnira

Protekloga su tjedna objavljeni rezultati popisa stanovništva 2021. u Češkoj, prvi put provedenim elektroničkim putem. Od 10,5 milijuna stanovnika 13,1 posto izjasnio se članom neke Crkve ili vjerske zajednice, 9,1 posto vjernicima bez pripadnosti nekoj zajednici, 47,8 posto deklariralo se nevjernicima, dok se 30,1 posto stanovništva nije izjasnilo o vjerskoj pripadnosti. Pripadnicima Katoličke Crkve deklariralo se 741.000 vjernika. Pitanje o vjerskoj pripadnosti bilo je izborno, kao i u popisu 2011. godine.

Prof. dr. Tomas Havliček s Karlova sveučilišta u Pragu smatra da je riječ o pozitivnim rezultatima koji pokazuju da se zaustavio trend dosad rastuće sekularizacije u češkom društvu. Prvi put od baršunaste revolucije 1989. nije se smanjio broj

vjernika već je od 20 posto (2,16 milijuna) u godini 2011. narastao na 22 posto (2,33 milijuna).

U prvim reakcijama predsjednik Češke biskupske konferencije nadbiskup Jan Graubner ocijenio je da ti podatci za Crkvu znače ne samo poziv na zauzetije naviještanje evanđelja već i na izgradnju dubljih odnosa koji ljudsku zajednicu povezuju i osposobljuju za vjeru“. Dr. Michal Opatrný iz Sveučilišta Južne Češke u Češkim Budejovicama ističe pak da je riječ o pozitivnoj vijesti da ljudi više nisu ravnodušni prema religiji.

Molitveno bdijenje za mir u Ukrajini

Vatikanski tajnik za odnose s državama nadbiskup Paul Richard Gallagher predvodio je 26. siječnja u bazilici sv. Marije u Trastevere u Rimu molitveno bdijenje za mir u Ukrajini te potaknuo međunarodne vlasti da nadiđu neprijateljstvo i teže miru.

Bdijenje je priređeno na poziv pape Franje na dan molitve za mir u toj zemlji kako bi bratstvo nadišlo prijetnje rata. Neka vjetrovi rata utihnu, pozvao je nadbiskup Gallagher. Neka rane muškaraca, žena i djece budu sačuvane od užasa sukoba, kazao je, izražavajući solidarnost katoličkih vjernika s ukrajinskim narodom koji se suočava s mogućnosti rata.

Nadbiskup Gallagher kazao je kako kršćani moraju prepoznati svoju povezanost kako s onima koji izazivaju rat tako i s onima koji snose njegove posljedice. Stoga, moramo sve strane donijeti pred Boga Oca i zazvati na sve Gospodinov dar mira.

Dok se molimo za mir, ne smijemo ostati pasivni čekajući čelnike da potpišu sporazume, rekao je nadbiskup. Nemojmo se ograničiti na čekanje da se sporazumi postignu i poštuju, već radimo na tome da se novo čovječanstvo nanovo rodi u nama i u svim srcima. Mir je zarazan. Neka Duh Sveti učini sve ljude, posebno vođe naroda, djelatnicima mira, poručio je nadbiskup Gallagher.

Katolička Crkva u nadbiskupiji Seul bogatija za 23 nova svećenika

Na misnom slavlju u petak 28. siječnja u seulskoj Myeongdong katedrali, odnosno katedrali Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije, zaređena su 23 nova svećenika, a svečanu euharistiju je - uz pridržavanje epidemioloških mjera - predvodio seulski nadbiskup mons. Peter Chung.

U svojoj propovijedi mons. Chung zahvalio je Bogu za dar „novih radnika za žetvu“, zahvalivši se također i njihovim roditeljima, župnicima i redovnicima, učiteljima i duhovnim voditeljima, te dobročiniteljima koji su pratili i podržavali nove svećenike u njihovu pozivu i na putu formacije.

Trojica od nova 23 svećenika članovi su Seulskog međunarodnog katoličkog misijskog društva, osnovanog 2005. u ovoj nadbiskupiji, koji su već svoje misionare slali u Latinsku Ameriku.

„Ova činjenica je konkretan znak da se Crkva u Koreji transformirala iz 'Crkve koja prima' u 'Crkvu koja daje', pripremajući se za Missio ad Gentes. U jeku pandemije, u teškim vremenima, u vremenima nedaće, mjesna Crkva će još intenzivnije raditi na promoviranju duhovnih zvanja, pouzdajući se da će Bog uvijek pozivati nove 'radnike u svoj vinograd', ne samo u Koreji, nego u univerzalnoj Crkvi“, poručio je nadbiskup Seula mons. Peter Chung.

Novo ređenje potvrđuje izvanredno „proljeće zvanja“ koje doživljava Crkva u Koreji, a s nova 23 svećenika Seulska nadbiskupija broji njih ukupno 966.

Nakon 85 godina zatvara se samostan sestara služavki Duha Svetoga od trajnog klanjanja

U Wilmersdorfu (Westend) u zapadnom dijelu Berlina u siječnju 2022. zatvara se Samostan sv. Gabrijela sestara služavki Duha Svetoga od trajnog klanjanja, nakon što su 85 godina na tom mjestu njegovale tu pobožnost. Razlog zatvaranja samostana je veliki manjak duhov-

nih zvanja. U samostanu je ostalo samo jedanaest sestara, što je najmanji broj u posljednjih 85 godina. Sestre će se preseliti u samostan Bad Driburg i u matičnu kuću u Steylu u Nizozemskoj gdje su nekada živjele 72 sestre, a danas ih je ostalo 15. U samostansku crkvu u Berlinu na euharistijsko klanjanje vrlo rado su dolazili i Hrvati koji žive i rade u Njemačkom glavnom gradu, a mnogi su i sa sestrama stvorili prijateljske odnose. Kongregaciju sestara služavki Duha Svetoga od trajnoga klanjanja (SSpSAp) utemeljio je kao svoju treću

redovničku zajednicu sveti Arnold Janssen na svetkovinu Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 1896., u mjestu Steyl u Nizozemskoj. Danas u svijetu ima oko 300 sestara koje žive u 22 samostana. Godine 2008. godine otvorile su novi samostan u Nitri u Slovačkoj.

Ubijen vijetnamski dominikanac

Dominikanski svećenik fr. Joseph Tran Ngoc Thanh (40) ubijen je u subotu 29. siječnja u vijetnamskom gradu Dak Mot, dok je udjeljivao sakrament pomirenja.

Fr. Josepha napala je u ispovjedaonici nožem osoba pod utjecajem droge, a pojedinosti zločina još nisu poznate, istaknuli su iz Provincije, dodajući da je to „najteža smrt nekog svećenika poslije rata“. Ranjen je i subrat fr. Josepha dok je pokušavao zaustaviti napadača. Fr. Josephu je pružena prva pomoć, ali je iste večeri preminuo u bolnici. Napadač je uhićen.

Fr. Joseph rođen je 10. kolovoza 1981. u Saigonu (Ho-Ši-Min), za svećenika je zaređen 2018., a trenutačno je pastoralno djelovao u planinskom gradu Dak Mot, Biskupiji Kontum.

Pogrebni obredi za fr. Josepha bit će u ponedjeljak 31. siječnja u samostanskoj kapeli sv. Martina u gradu Bien Hoa, Dong Nai, oko 30 kilometara istočno od Saigona. Svećenici i braća kao i vjernici o kojima je skrbio pozvali su na molitvu za ubijenoga dominikanca.

MILE MAMIĆ

SAVEZ, UGOVOR, SPORAZUM, NAGODBA I SLIČNE RIJEČI

Nedavno smo, poštovani čitatelji, govorili o riječi savez i savez, o Božjim i ljudskim savezima i savezima. Šteta je što u hrvatskom jeziku nije prevladala sustavnija riječ savez, a mogla je. Navikli smo se na savez, pa ćemo to prihvatiti kao činjenicu.

Riječ *savez* uglavnom znači udruživanje pojedinaca ili skupina radi ostvarivanja višestrano korisnih zajedničkih ciljeva. Takav savez može biti od dviju osoba do najsloženijih udruživanja pojedinaca, država i naroda na svjetskoj razini. Najjednostavniji je savez ženidba, brak: zajednica muškarca i žene. Temeljna ljudska zajednica je obitelj. Postoji mnoštvo istoznačnica i sličoznačnica. Često se upotrebljavaju riječi savez, ugovor, sporazum i slično kao istoznačnice. Savez je ipak konkretno udruživanje, a ugovor, sporazum je pravno utvrđivanje svrhe, prava i obveza sudionika u savezu, oblika i djelovanja saveza. Od savez izvedene su riječi: savezni, saveznik, saveznica, saveznički. Savez se sklapa, stvara, raskida, razvrgava, prekida itd

Danas su moderne razne udruge za ovo i ono. Kao udruge puno su uspješnije nego kao pojedinci. Nastaju razni savezi, unije, lige, paktovi, alijanse, federacije, konfederacije, društva, klubovi na mjesnoj, regionalnoj, narodnoj/državnoj, međunarodnoj/međudržavnoj razini. I mi kao narod imamo tisućgodišnje unijsko iskustvo. U temelju svih tih saveza su određeni interesi: gospodarski, politički, znanstveni, kulturni, vojni, vjerski, sportski, pravni, zdravstveni itd.

U hrvatskom jeziku postoje zbirne imenice narod, stado, krdo, čopor, jato, roj. Sve one označuju nekakav savez. Životinjski savezi su nagoni. Zato o njima i ne govorimo u tom smislu.

Saveze uglavnom sklapaju osobe iste vrste, istoga reda. To mogu biti u vidljivome svijetu ljudi, u nevidljivom anđeli. A Bog? Bog je jedan. Možda bismo mogli Presveto Trojstvo nazvati jedinstvenim vječnim save-

zom triju osoba jednake božanske naravi. Ali to je sveta tajna koju teško možemo razumjeti. Poznato je da su se zli anđeli i ljudi, na razini iste vrste i međusobno, udruživali i udružuju se protiv Boga. Ali uzalud vam trud, svirači. I ljudi i anđeli, zajedno i napose, mogu se udruživati u savez za Boga, živjeti u ljubavi, radosti i miru s njim. I Bog to želi. I on može stvarati saveze ljubavi.

Savezi mogu biti između ravnopravnih i neravnopravnih pravnih ili fizičkih (metafizičkih) osoba, bilo naroda, država, zajednica ili jedinki, pojedinaca.

Bilo bi idealno da savezi budu između načelno slobodnih i ravnopravnih osoba. Za valjanu ženidbu to je uvjet. Takvi su savezi najčešći. Postoje i savezi neravnopravnih osoba, npr. između vladara i naroda. Moćnija strana obično daje slabijoj strani neka dobra, blagodati, povlastice, ali ujedno joj postavlja određene uvjete, obveze i traži poslušnost, zahvalnost, mir. Tu su vazalski odnosi neravnopravnih osoba.

Iznimka je u starijoj povijesti svijeta da Bog sklapa savez s jednim, izabranim narodom. Bog je sklopio dva saveza s ljudskim rodom. Najprije s odabranim narodom Izraelom, a zatim po Kristovoj žrtvi i otkupljenju čovječanstva s cijelim ljudskim rodom. Zato se Sveto pismo dijeli na dva dijela. Prvi se dio obično zove Stari zavjet, a drugi Novi zavjet. Stari bi se zavjet mogao zvati i Stari savez jer je u njemu tema saveza dominantna. U Starom zavjetu je tema zakona, propisa dosta česta, pa se ponekad govori i o „starom zakonu“ i „novom zakonu“. Stari su istočni narodi također poznavali pojam saveza. Bili su poznati i vazalski ugovori u smislu saveza.

Stari zavjet je pun čudesnih Jahvinih zahvata, obećanja, ulijevanja nade, ohrabrenja. Sasvim se jasno navješćuje dolazak Pomazanika, Mesije. Mnoštvo starozavjetnih likova, čudesa, zbivanja prasluka su Isusa Krista, onoga što je on činio, što se je s njim zbivalo, osobito njegove žrtve (Sluga Jahvin). Puno je toga u Starom zavjetu naviješteno što će se u Novom zavjetu izvršiti.

Hebreji su imali riječ *berit* „savez“. Ta je riječ mijenjala značenja. Kad je Tora postala preopterećena zakonima i propisima, značenje riječi *berit* bilo je „zakon“, „zavjet“, „oporuka“, „posljednja volja“. Zato su prevoditelji Božje objave s hebrejskoga na grčki hebrejski *berit* preveli „diathēkē“, što se kasnije na latinski prevodilo „testamentum“. U hrvatskim prijevodima Svetog pisma ustalilo se Stari zavjet i Novi zavjet, a odgovarajuće riječi za izvorni hebrejski *berit* prevodilo se kao „savez“, „zavjet“ ili kako drukčije.

Jesu li Božji savezi vazalski?

Pravi odgovor na to naći ćemo u prvom poglavlju Prve Ivanove poslanice: „Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu, i Bog u njemu.“ (16) Ivan to dokazuje u Evanđelju: „Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni... Nije Bog poslao Sina svoga na

svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu.“ (Iv 3, 16-17) Zgrozimo se kad slušamo ili čitamo ono čitanje o žrtvi praoca našega Abrahama i njegovoj spremnosti da žrtvuje svoga sina Izaka (Post 22, 1-18). Jahve je poštedio Izaka, a svoga Jedinorođenca poslao je na svijet da svojom dobrovoljnom žrtvom spasi svijet svojom smrću na križu. Sin Božji, Bog i čovjek, postao je žrtva pomirnice, Jaganjac Božji koji na se uzima grijeh svijeta da mi možemo po njegovoj žrtvi i milosti uživati slobodu djece Božje. Doista je nedokučiva Božja ljubav prema čovjeku. Da bismo to donekle mogli razumjeti, valja nam prihvatiti tajnu Presvetoga Trojstva (Otac, Sin i Duh Sveti – tri osobe, jedna, božanska narav), Božju svemoć i našu nemoć, čudesnu pretvorbu na Posljednjoj večeri, čudesnu euharistijsku matematiku: Jaganjac Božji sebe nam daje, svoje Tijelo i Krv za hranu i piće duhovno, postaje KRUH ŽIVOTA. Ovjekovječuje svoju sutrašnju žrtvu na križu kad nam zapovijeda da činimo to što je on učinio na Posljednjoj večeri. Raspeta Ljubav želi se sjediniti s nama, otkupljenicima svojim, sa svojom braćom, svojim prijateljima. Sakramentom krštenja uranja nas u svoju smrt da budemo dionici njegova uskrsnuća i vječnog života u kraljevstvu Božjem, u zajedništvo s Ocem, s proslavljenim Jaganjcem Božjim i Duhom Svetim, s anđelima i svetima. On je sklopio novi savez i zapečatio ga svojom krvju. On je stvorio savez onih koji u njega vjeruju. On je Glava toga saveza – Crkve. On svima na zemlji želi život, sreću i blagoslov i u kraljevstvu nebeskom vječni život, radost i mir.

Novi se savez, zapečaćen Kristovom Krvi, dovršuje zarukama Janjeta i njegove zaručnice Crkve u novom Jeruzalemu, kako kaže sv. Ivan u „Otkrivenju“. (Otk 21, 2-5) Smisao je života biti i ostati u savezu ljubavi sa svojim Stvoriteljem i Otkupiteljem, u zajedništvu s Ocem Sinom i Duhom Svetim i svima svetima u vijeke vjekova. Amen!

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta,
19 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta,
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Kriza

SUBOTA

7.30 h, 11 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8,11 i 18 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed Prije svake sv. Mise
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta 1
9 h Molitva za ozdravljenje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Utorak, 15. 2. 2022.

Jak 1,12-18; Ps 94,12-13a.14-15.18-19; Mk 8,14-21

Srijeda, 16. 2. 2022.

Jak 1,19-27; Ps 15,2-3a.3bc-4.5; Mk 8,22-26

Četvrtak, 17. 2. 2022.:

Jak 2,1-9; Ps 34,2-7; Mk 8,27-33

Petak, 18. 2. 2022.

Jak 2,14-24.26; Ps 112,1-6; Mk 8,34-9,1

Subota, 19. 2. 2022.

Jak 3,1-10; Ps 12,2-5.7-8; Mk 9,2-13

Nedjelja, 20. 2. 2022.

1Sam 26, 2.7-9.12-13.22-23; Ps 103,1-2.3-4.8.10.12-13; 1Kor 15, 45-49; Lk 6,27-38

Ponedjeljak, 21. 2. 2022.

Jak 3,13-18; Ps 19,8.9.10.15.; Mk 9,14-29

Utorak, 22. 2. 2022.

vl: 1Pt 5,1-4; Ps 23,1-6; Mt 16,13-19

Srijeda, 23. 2. 2022.

Jak 4,13-17; Ps 49, 2-3.6-7.8-10.11; Mk 9,38-40

Četvrtak, 24. 2. 2022.

Jak 5,1-6; Ps 49,14-15ab.15cd-16.17-18.19-20; Mk 9,41-50

Petak, 25. 2. 2022.

Jak 5,9-12; Ps 103,1-2.3-4.8-9.11-12; Mk 10,1-12

Subota, 26. 2. 2022.

ČITANJA:

Jak 5,13-20; Ps 141,1-2.3 i 8; Mk 10,13-16

Nedjelja, 27. 2. 2022.

Sir 27,4-7; Ps 92, 2-3. 13-14. 15-16; 1Kor 15, 54-58; Lk 6, 39-45

Ponedjeljak, 28. 2. 2022.

1Pt 1,3-9; Ps 111,1-2.5-6.9 i 10c; Mk 10,17-27

Utorak, 1. 3. 2022.

1Pt 1,10-16; Ps 98, 1.2-3ab.3cd-4; Mk 10,28-31

Srijeda, 2. 3. 2022.

PEPELNIC

Jl 2,12-18; Ps 51,3-6a.12-14.17; 2Kor 5,20 – 6,2; Mt 6,1-6.16-18

Četvrtak, 3. 3. 2022.

Pnz 30,15-20; Ps 1,1-6; Lk 9,22-25

Petak, 4. 3. 2022.

Iz 58,1-9a; Ps 51,3-6.18-19; Mt 9,14-15

Subota, 5. 3. 2022.

Iz 58,9b-14; Ps 86,1-6; Lk 5,27-32

Nedjelja, 6. 3. 2022.

PRVA KORIZMENA NEDJELJA
Pnz 26,4-10; Ps 91,1-2.10-15; Rim 10,8-13; Lk 4,1-13

Ponedjeljak, 7. 3. 2022.

Lev 19,1-2.11-18; Ps 19,8-10.15; Mt 25,31-46

Utorak, 8. 3. 2022.

Iz 55,10-11; Ps 34,4-7.16-19; Mt 6,7-15

Srijeda, 9. 3. 2022.

Jon 3,1-10; Ps 51,3-4.12-13.18-19; Lk 11,29-32

Četvrtak, 10. 3. 2022.

ČITANJA:

Est 4,17k-m-r-t; Ps 138,1-3.7c-8; Mt 7,7-12

Petak, 11. 3. 2022.

Ez 18,21-28; Ps 130,1-8; Mt 5,20-26

Subota, 12. 3. 2022.

Bogoslužje kvatri (za obraćenje i pokoru)

iz Prigod. čitanja: za oproštenje grijeha (str. 190-203): 1Iv 1,5-2,2; Ps 51,3-6a; Lk 7,36-50

Nedjelja, 13. 3. 2022.

DRUGA KORIZMENA NEDJELJA
Post 15,5-12.17-18; Ps 27,1.7-9.13-14; Fil 3,17 – 4,1; Lk 9,28b-36

Ponedjeljak, 14. 3. 2022.

Dn 9,4b-10; Ps 79,8.9.11 i 13; Lk 6,36-38

Utorak, 15. 3. 2022.

Iz 1,10.16-20; Ps 50,8-9.16b-17.21.23; Mt 23,1-12

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**

Zagreb, Lika,

Sr. Hrvatska **107,8 MHz**

SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E

EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM

INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne podatke na podupiratelj@medjugorje.hr i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše radijske obitelji. Hvala vam od srca!

INFORMATIVNI
CENTAR **MIR**
MEĐUGORJE

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine. Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim domovima u domovini i inozemstvu, na radnim mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke iz Međugorja. Putokaz je hodočasniciima iz cijelog svijeta.

RADIO KOJI IMA DUŠU

